

การศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและคุณภาพนักเรียนตามมาตรฐาน
การประกันคุณภาพการศึกษา โรงเรียนบ้านเก่าวิทยา จังหวัดกาญจนบุรี

สารนิพนธ์
ของ
นายอุดม เหลืองสด

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการบริหารการศึกษา

ตุลาคม 2545

ลิขสิทธิ์นี้เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

การศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและคุณภาพนักเรียนตามมาตรฐาน
การประกันคุณภาพการศึกษา โรงเรียนบ้านเก่าวิทยา จังหวัดกาญจนบุรี

บทคัดย่อ

ของ

นายอุดม เหลืองสด

๑๔ พ.ย. ๒๕๔๕

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการบริหารการศึกษา

ตุลาคม ๒๕๔๕

อุดม เหลืองสด. (2545). การศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและคุณภาพนักเรียน
ตามมาตรฐานการประกันคุณภาพการศึกษา โรงเรียนบ้านเก่าวิทยา
จังหวัดกาญจนบุรี. สารนิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ :
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
อาจารย์ที่ปรึกษา : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพโรจน์ กลิ่นกุหลาบ

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาผลของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและคุณภาพนักเรียนตาม
มาตรฐานการประกันคุณภาพการศึกษา โรงเรียนบ้านเก่าวิทยา จังหวัดกาญจนบุรี และเพื่อ
เปรียบเทียบผลของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง และคุณภาพนักเรียนตามมาตรฐาน
การประกันคุณภาพการศึกษา โรงเรียนบ้านเก่าวิทยา จังหวัดกาญจนบุรี โดยจำแนกตามเพศ
รายได้ครอบครัว และความเกี่ยวข้องกับนักเรียน

ประชากรเป็นผู้ปกครองนักเรียนของโรงเรียนบ้านเก่าวิทยา จังหวัดกาญจนบุรี
ปีการศึกษา 2545 จำนวน 702 คน กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ปกครองนักเรียนของโรงเรียน
บ้านเก่าวิทยา จังหวัดกาญจนบุรี ปีการศึกษา 2545 จำนวน 348 คน เครื่องมือที่ใช้ใน
การวิจัยเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 4 ระดับสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่
ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบที

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาโรงเรียนบ้านเก่า
วิทยา จังหวัดกาญจนบุรี โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง
2. คุณภาพนักเรียนตามมาตรฐานการประกันคุณภาพการศึกษาโรงเรียนบ้านเก่าวิทยา
จังหวัดกาญจนบุรี โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง
3. การเปรียบเทียบผลของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองดำเนินการประกันคุณภาพ
การศึกษา โรงเรียนบ้านเก่าวิทยา จังหวัดกาญจนบุรี โดยจำแนกตามเพศ รายได้ครอบครัว
และความเกี่ยวข้องกับนักเรียน โดยรวมไม่แตกต่างกัน
4. การเปรียบเทียบคุณภาพนักเรียนตามมาตรฐานการประกันคุณภาพการศึกษา
โรงเรียนบ้านเก่าวิทยา จังหวัดกาญจนบุรี โดยจำแนกตามเพศ รายได้ครอบครัว
และความเกี่ยวข้องกับนักเรียนตามความคิดเห็นของผู้ปกครอง โดยรวมไม่แตกต่างกัน

THE STUDY OF PARENTS PARTICIPATION AND ACHIEVEMENT OF
STUDENTS IN BANKAOWITTAYA SCHOOL
KANCHANABURI PROVINCE

AN ABSTRACT
BY
MR. UDOM LOENGSONE

Presented in partial fulfillment of the requirements
for the Master of Education Degree in Educational Administration
At Srinakharinwirot University
October 2002

Udom Loengsode. (2002). *The Study of Parents Participation and Achievement of students in Bankaowittaya School Kanchanaburi Province.*

Master's Project, M.Ed. (Educational Administration). Bangkok : Graduate School, Srinakharinwirot University.

Advisor: Assist. Prof.Dr. Phairojana Klinkularb.

The purpose of this research were to study of parents participation and achievement of students in Bankaowittaya School Kanchanaburi Province and to compare the result of parents participation which cause on students's achievement as classified by sex, income and students's involve.

The population were 702 students's parent of Bankaowittaya School in academic year of 2002. The sample of this study were 348 students's parent of Bankaowittaya School. The instrument used for collection the data was rating – scale questionnaire of 4 levels. The statistics used for analyzing the data were mean, standard deviation and t-test.

The main research finding were summarized as follows:

1. The parent's participation operate on achievement of Bankaowittaya School Kanchanaburi Province in every aspect was in moderate level.
2. Students's achievement in Bankaowittaya School in every aspect was in moderate level.
3. The comparison result of parent's participation operate on achievement of Bankaowittaya Kanchanaburi Province as classified by sex, income and students's involve in all aspects were not significantly different.
4. The comparison of students's achievement in Bankaowittaya School Kanchanaburi Province as classified by sex, income and students's involve according to the parent opinions in all aspects were not significantly different.

อาจารย์ที่ปรึกษา ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร และคณะกรรมการสอบ
ได้พิจารณาสารนิพนธ์ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพโรจน์ กลิ่นกุหลาบ)

ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพโรจน์ กลิ่นกุหลาบ)

คณะกรรมการสอบ

.....ประธาน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพโรจน์ กลิ่นกุหลาบ)

.....กรรมการ
(อาจารย์สุพิพรรณ พัฒนพานิชย์)

.....กรรมการ
(ศาสตราจารย์ ดร.เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์)

อนุมัติให้รับสารนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..... คณบดีคณะศึกษาศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร.คมเพชร จัตรศุกกุล)
วันที่ 4 เดือน ตุลาคม พ.ศ. 2545

ประกาศคุณูปการ

สารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงด้วยดี โดยได้รับความกรุณาช่วยเหลือแนะนำให้คำปรึกษาอย่างดียิ่งจาก ศาสตราจารย์ ดร. เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์ รองอธิการบดีฝ่ายวิจัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ราชบัณฑิต ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ไพโรจน์ กลิ่นกุหลาบ หัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ทศนา แสงศักดิ์ อาจารย์สุพีพรรณ พัฒนพานิชย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อรรณณ ตันท์เจริญรัตน์ กรรมการพิจารณาโครงการสารนิพนธ์ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความอนุเคราะห์และความเอาใจใส่ของท่านเป็นอย่างดี จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงรวมทั้งคณาจารย์ในภาควิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ทุกท่านที่กรุณาให้คำปรึกษาแนะนำแนวทางในการทำสารนิพนธ์ฉบับนี้ตั้งแต่เริ่มต้น จนสำเร็จสมบูรณ์เป็นอย่างดี

ขอกราบขอบพระคุณ ดร. ชัยฤทธิ์ ศิลาเดช ศึกษาานิเทศกรรมสามัญศึกษาประจำเขตการศึกษา 5 อาจารย์ชวลิต รวยอาจิณ อาจารย์ภาควิชาวัดผลและวิจัยทางการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ นายถวิล ศรีใจงาม ผู้อำนวยการโรงเรียนไทรโยคน้อยวิทยา จังหวัดกาญจนบุรี นายเฉลิมพล จินแพทย์ ผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนวิสุทธิรังษี จังหวัดกาญจนบุรี นายสมปอง ผ่องใส ปฏิบัติหน้าที่ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการโรงเรียน พังตรราษฎร์รังสรรค์ ที่ให้ความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแก้ไขแบบสอบถามให้สมบูรณ์และขอกราบขอบพระคุณผู้ปกครอง นักเรียนโรงเรียนบ้านเก่าวิทยา ที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

ขอขอบคุณ คุณเบญจมาศ เหลืองสด ลูกสาว ลูกชาย พี่ เพื่อนนิสิต รุ่น 12 คณะครูอาจารย์โรงเรียนบ้านเก่าวิทยา และคณะครูในจังหวัดกาญจนบุรี ที่ให้คำแนะนำความช่วยเหลือ ความห่วงใย และเป็นกำลังใจแก่ผู้วิจัย ตลอดจนการทำวิจัยครั้งนี้

คุณค่าและประโยชน์อันพึงมีจากสารนิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอบอบแด่ คุณพ่อ คุณแม่ คุณครู อาจารย์ทุกท่านที่ถ่ายทอดความรู้ต่างๆ แก่ผู้วิจัย

อุดม เหลืองสด

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	4
ความสำคัญของการวิจัย.....	5
สมมุติฐานของการวิจัย.....	5
ขอบเขตการวิจัย.....	5
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	5
ตัวแปรที่ศึกษา.....	6
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	7
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	8
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	11
ข้อมูลโรงเรียนบ้านเก่าวิทยา.....	11
แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม.....	15
การประกันคุณภาพการศึกษา.....	23
ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วม.....	34
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	35
งานวิจัยในประเทศ.....	35
งานวิจัยในต่างประเทศ.....	37
3 วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า.....	40
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	40
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	40
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	41
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	42
การจัดกระทำและวิเคราะห์ข้อมูล.....	42
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	43

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	44
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	44
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	44
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	70
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	70
สมมุติฐานการวิจัย.....	70
วิธีดำเนินการวิจัย.....	71
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	71
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	72
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	72
ผลการวิจัย.....	72
สรุปผลการวิจัย.....	76
อภิปรายผล.....	77
ข้อเสนอแนะในการการวิจัยครั้งนี้.....	80
ข้อเสนอแนะในการการวิจัยครั้งต่อไป.....	81
บรรณานุกรม.....	83
ภาคผนวก.....	88
ภาคผนวก ก.....	89
ภาคผนวก ข.....	90
ภาคผนวก ค.....	92
ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์.....	105

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
1	จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ รายได้ครอบครัวและความเกี่ยวข้องกับนักเรียน.....	45
2	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนการมีส่วนร่วมของ ผู้ปกครองดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาเป็นรายด้านและ โดยรวม.....	46
3	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนการมีส่วนร่วมคิดริเริ่ม และตัดสินใจของผู้ปกครองด้านคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยม ที่พึงประสงค์.....	48
4	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนการมีส่วนร่วมคิดริเริ่ม และตัดสินใจด้านความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร.....	49
5	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนการมีส่วนร่วมวางแผน ด้านคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยม ที่พึงประสงค์.....	50
6	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนการมีส่วนร่วมวางแผน ด้านความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร.....	51
7	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนการมีส่วนร่วม ดำเนินการด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์.....	52
8	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนการมีส่วนร่วม ดำเนินการด้านความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร.....	53
9	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนการมีส่วนร่วม ประเมินผลด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์.....	54
10	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนการมีส่วนร่วม ประเมินผลด้านความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร.....	55
11	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนการมีส่วนร่วม รับผลประโยชน์ในด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์	56
12	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนการมีส่วนร่วมรับ ผลประโยชน์ด้านความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร.....	57
13	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนคุณภาพนักเรียน ตามมาตรฐานการประกันคุณภาพการศึกษาเป็นรายด้านและโดยรวม..	58

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง		หน้า
14	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนคุณภาพนักเรียน ตามมาตรฐานการประกันคุณภาพการศึกษาด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์.....	58
15	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนต่อคุณภาพนักเรียน ตามมาตรฐานการประกันคุณภาพการศึกษาด้านความรู้และทักษะที่ จำเป็นตามหลักสูตร.....	62
16	การเปรียบเทียบความแตกต่างของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองดำเนิน การประกันคุณภาพการศึกษาโดยรวม เปรียบเทียบตามเพศ.....	65
17	การเปรียบเทียบความแตกต่างของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองดำเนิน การประกันคุณภาพการศึกษาโดยรวม เปรียบเทียบตามรายได้ ครอบครัว.....	65
18	การเปรียบเทียบความแตกต่างของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองดำเนิน การประกันคุณภาพการศึกษาโดยรวม เปรียบเทียบตาม ความเกี่ยวข้องกับนักเรียน.....	66
19	การเปรียบเทียบความแตกต่างของผลที่มีต่อคุณภาพนักเรียนตามมาตรฐาน การประกันคุณภาพการศึกษาด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม ที่พึงประสงค์ และด้านความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร เปรียบเทียบ ตามเพศ.....	67
20	การเปรียบเทียบความแตกต่างของผลที่มีต่อคุณภาพนักเรียนตามมาตรฐาน การประกันคุณภาพการศึกษาด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม ที่พึงประสงค์ และด้านความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร เปรียบเทียบตามรายได้ครอบครัว.....	67
21	การเปรียบเทียบความแตกต่างของผลที่มีต่อคุณภาพนักเรียนตามมาตรฐาน การประกันคุณภาพการศึกษาด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม ที่พึงประสงค์ และด้านความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร เปรียบเทียบตามความเกี่ยวข้องกับนักเรียน.....	69

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ

หน้า

1	แผนภูมิกรอบแนวคิดในการวิจัยเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง.....	10
2	แผนภาพแสดงความสัมพันธ์ของการมีส่วนร่วมการมีส่วนเกี่ยวข้อง
และการมีความผูกพัน.....	21

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข โดยผ่านกระบวนการทางการศึกษานั้นอยู่บนหลักการที่เน้นการพัฒนาที่สมบูรณ์รอบด้านทั้ง ร่างกาย จิตใจ สติปัญญาและสังคม อีกทั้งเพียบพร้อมด้านคุณธรรม จริยธรรม และ วัฒนธรรมในการอยู่ร่วมกับผู้อื่นอีกด้วย เมื่อคนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนาโดยผ่านกระบวนการทางการศึกษา บทบาทของการศึกษาจึงไม่เพียงเป็นเครื่องมือในการพัฒนาเท่านั้น แต่เป็นทั้ง ตัวการสำคัญในการพัฒนาโดยตรง และเป็นผลของการพัฒนาอีกด้วย (วราคม ที่สุกะ. 2543 : 109 – 110)

แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติฉบับที่ 8 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2540 : 2 - 4) ให้ความสำคัญต่อการพัฒนาคนเป็นจุดหมายหลัก โดยผ่านกระบวนการศึกษา หรือ การเรียนรู้ ที่เหมาะสมและที่เป็นพลวัต มุ่งที่จะให้การศึกษาที่มีบทบาทในเชิงรุกมากขึ้น เพื่อให้การศึกษาเป็นพลังสร้างสรรค์พัฒนาคน และสังคมไทยสำหรับอนาคตด้วย โดยมี วัตถุประสงค์เพื่อขยายและยกระดับความรู้พื้นฐานให้กว้าง สูงขึ้นถึงมัธยมศึกษา เพื่อพัฒนา การศึกษาให้มีคุณภาพสอดคล้องกับ ความต้องการของบุคคล ชุมชนและประเทศ และเพื่อ สร้างศักยภาพของประเทศ ในการพึ่งพาตนเองสร้างความก้าวหน้าและมั่นคงของเศรษฐกิจไทย

จากอดีตจนถึงปัจจุบัน เป็นที่ทราบกันโดยทั่วไปว่า คุณภาพในการจัดการศึกษาของไทย แตกต่างกันในแต่ละพื้นที่ระหว่างเขตเมืองกับชนบท แม้แต่ภายในเขตเมืองด้วยกันก็มี สถานศึกษาเพียงบางแห่งที่ได้รับความนิยมและการยอมรับเป็นพิเศษ โดยภาพรวมแล้วคุณภาพ ในการจัดการศึกษาของไทยเรียกได้ว่าเป็นวิกฤตทางการศึกษา จนยังเป็นที่วิพากษ์วิจารณ์ ว่าผู้จบการศึกษาในแต่ละระดับของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานยังไม่มีคุณภาพที่สังคมพอใจ จนแสดงถึงการไม่ตอบสนองต่อ ความต้องการของสังคม ด้วยเหตุที่สัมฤทธิ์ผลทางการเรียน ระดับมัธยมศึกษา ปี 2540 คะแนนเฉลี่ยของวิชาต่างๆ ส่วนใหญ่มีค่าต่ำกว่า ร้อยละ 50 วิชา คณิตศาสตร์ และฟิสิกส์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 คะแนนเฉลี่ยไม่ถึง ร้อยละ 30 อีกทั้งไม่ได้รับการพัฒนาให้มีความรู้ความสามารถและทักษะสำหรับโลก ยุคใหม่อย่างพอเพียง เช่น ภาษา อังกฤษ คอมพิวเตอร์ ประเทศไทยผลิตกำลังคนด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีน้อยกว่า มาเลเซีย สิงคโปร์ ถึง 10 เท่า โดยที่กระบวนการเรียนการสอนมุ่งเน้นการท่องจำ เพื่อสอบ มากกว่ามุ่งคิดวิเคราะห์ใส่แสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ทำให้ผู้เรียนส่วนมากคิดไม่เป็น

ไม่ชอบอ่านหนังสือไม่รู้วิธีเรียนรู้ ในด้านคุณธรรมจริยธรรมยิ่งเสื่อมถอยลง โดยที่กระบวนการเรียนการสอน ก็ไม่ส่งเสริมการพัฒนาคุณธรรมเท่าที่ควร ยังไม่มีมาตรฐานกลางที่สถานศึกษาต่างๆ พึงมี พึงประสงค์ และพึงผลิตให้ได้ผลเท่าเทียมกันและขาดมาตรฐานที่จะใช้กำกับติดตามให้สถานศึกษาดำเนินงานอย่างต่อเนื่องในการพัฒนาคุณภาพของ การจัดการเรียนการสอน และการปฏิบัติต่างๆ ให้ได้ผลสำเร็จจริงจัง (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2540 : 1 ; กรมสามัญศึกษา. 2542 ข : 2 ; สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2543 ข : 1)

จากสภาพดังกล่าวข้างต้น เป็นสาเหตุหนึ่ง ที่ทำให้สังคมมีข้อสงสัยเกี่ยวกับคุณภาพการจัดการศึกษาและมีข้อเรียกร้องจากสถานศึกษาหลายประการ เช่น 1) ความเชื่อมั่นว่าสถานศึกษาต่าง ๆ จะผลิตผู้จบการศึกษาที่มีความรู้ความสามารถ ทักษะ เจตคติ ค่านิยม คุณธรรม และคุณสมบัติต่างๆ ได้ครบถ้วนตามหลักสูตร และตามความคาดหวังของสังคม 2) ความน่าเชื่อถือในปัจจัยและกระบวนการให้การศึกษาของสถานศึกษาต่าง ๆ ว่ามีความเป็นมาตรฐานเหมาะสมใกล้เคียงกัน ซึ่งเป็นเงื่อนไขที่จะนำไปสู่ผลการจัดการศึกษาที่ต้องการและมีความยั่งยืนในการคงสภาพการจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 เป็นแม่บทในการบริหารการจัดการศึกษา และเป็นกลไกสำคัญของการปฏิรูปการศึกษาของประเทศไทย โดยเฉพาะในหมวด 6 ที่ว่าด้วยมาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับนั้น กำหนดให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษา ต้องจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา และเพื่อรองรับการประเมินคุณภาพจากภายนอก ซึ่งจะมีการประเมินคุณภาพจาก สำนักงานรับรองมาตรฐาน และประเมินคุณภาพการศึกษาอย่างน้อยหนึ่งครั้งในทุกห้าปี (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2542 : 24 - 26) สถานศึกษาทุกแห่งต้องจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในเป็นการดำเนินงาน ของหน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจะต้องมีการประเมินผล การติดตาม ตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาโดยสถานศึกษาเอง หรือโดยหน่วยงานต้นสังกัด เพื่อนำไปสู่คุณภาพและมาตรฐานการศึกษา ทั้งการยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางพัฒนา การใช้สถานศึกษาเป็นฐานในการบริหารจัดการ การมีส่วนร่วมและการร่วมคิดร่วมทำ การกระจายอำนาจทางการศึกษาและการแสดงความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้ สร้างความมั่นใจ และเป็นหลักประกันต่อผู้ปกครอง ชุมชน และสังคมว่าสถานศึกษาสามารถจัดการศึกษาให้ได้มาตรฐาน ผู้สำเร็จการศึกษามีความรู้ ความสามารถ และคุณลักษณะต่าง ๆ ตามที่หลักสูตรกำหนด และสังคมต้องการ (กรมสามัญศึกษา. 2542 ข : 2) เพื่อดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา คณะรัฐมนตรีได้อนุมัติมาตรฐานการศึกษาเพื่อการประเมินคุณภาพภายนอกระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานรวม 27 มาตรฐาน 91 ตัวชี้วัด

แบ่งออกเป็น 3 ด้าน คือ 1) มาตรฐานด้านผู้เรียน 2) มาตรฐานด้านกระบวนการ และ 3) มาตรฐานด้านปัจจัย (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2543 ก :16)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ยังกำหนดหลักในการจัดการศึกษาที่สำคัญประการหนึ่ง ไว้ในมาตรา 8 คือให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา (All For Education) ด้วยเหตุนี้การศึกษาต้องเป็นเพื่อคนทั้งมวลทุกคน การศึกษาไม่ได้เป็นเรื่องของโรงเรียนและครูเท่านั้น แต่สรรพกำลังทั้งมวลในสังคม เช่น ครอบครัว ชุมชน สถานประกอบการ สื่อ กองทัพ สถาบันทางศาสนา เป็นต้น ต้องมีหน้าที่และความรับผิดชอบต่อการศึกษา ต้องมีการปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาคนได้เต็มศักยภาพ (ประเวศ วะสี. 2544 : 8)

การนำหลักการมีส่วนร่วมมาใช้ในการปฏิรูปการศึกษา เพราะเชื่อว่าการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการศึกษานั้น จะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาการศึกษาของประเทศจากงานวิจัยของ ประกอบ คุณารักษ์ และคณะ (2531 : 85 - 91) ได้แสดงเหตุผลสนับสนุนเรื่องนี้ว่า ถ้าการจัดการศึกษาได้คำนึงถึงการมีส่วนร่วมของประชาชนอย่างมีประสิทธิภาพแล้วจะก่อให้เกิดประโยชน์หลายประการ *ประการแรก* ประชาชนในฐานะเจ้าของการศึกษาจะรู้ว่าเขาและบุตรหลานของเขาต้องการอะไรจากการศึกษา และอะไรที่เขาไม่ต้องการ ความต้องการเหล่านี้เกิดจากการสัมผัสสภาพข้อเท็จจริงในชีวิตการทำงานและการดำรงชีวิตทั่วไป *ประการที่สอง* การให้ประชาชนมีส่วนร่วมทางการศึกษาจะก่อให้เกิดความรู้สึกมีอำนาจ และการได้มีส่วนร่วมในชุมชนจะนำไปสู่ความรับผิดชอบ *ประการที่สาม* การมีส่วนร่วมทำให้มีโอกาสดำเนินกิจการด้านการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ เป็นการควบคุมการดำเนินงานของระบบราชการให้รอบคอบสอดคล้องกับความต้องการของชุมชน *ประการที่สี่* การมีส่วนร่วมทางการศึกษาเปิดโอกาสให้มีการใช้ทรัพยากรในท้องถิ่นมากขึ้น เพราะจิตสำนึกนอกจากจะเป็นผู้ได้รับผลประโยชน์จากการศึกษาแล้วยังต้องเป็นผู้ให้สิ่งที่เป็นต่อการศึกษาก็ด้วย

ในประเด็นการมีส่วนร่วมของชุมชน เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์ (2537 : 186 - 187) ได้กล่าวว่า โรงเรียนเป็นส่วนหนึ่งของชุมชน ชุมชนเป็นสิ่งแวดล้อมที่มีอิทธิพลต่อโรงเรียนมาก ดังนั้นภารกิจของโรงเรียน คือการให้บริการทางการศึกษาที่เหมาะสม และสอดคล้องกับความต้องการของสังคมด้วย เหตุนี้ชุมชนจึงควรมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายและการบริหาร ในบางประเทศ เช่นสหรัฐอเมริกา ยอมรับว่าการศึกษาเป็นหน้าที่ของท้องถิ่น เมื่อประชาชนต้องเสียภาษีการศึกษาให้ท้องถิ่น ประชาชนจึงต้องเข้ามาเป็นกรรมการในคณะกรรมการสถานศึกษา เพื่อกำหนดนโยบาย ควบคุม ติดตาม และประเมิน การจัดการศึกษาท้องถิ่น ผลของการมีส่วนร่วมทำให้ผู้ปกครองมีความพึงพอใจโรงเรียน มีความเชื่อถือและศรัทธาในโรงเรียน กล่าวได้ว่าการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชนเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่ทำให้โรงเรียนประสบผลสำเร็จ

จากรายงานการวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับมัธยมศึกษา ในส่วนของการสังเคราะห์เอกสารและงานวิจัย (กรมสามัญศึกษา. 2543 : ข – ค) พบว่าชุมชนมีส่วนร่วมในปริมาณสูงเกี่ยวกับการระดมทรัพยากรทั้งบริจาคทรัพย์สิน วัสดุ อุปกรณ์อื่น และการร่วมเป็นวิทยากร แต่ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาอยู่ในระดับต่ำ ยังไม่สามารถมีบทบาทในการร่วมคิดริเริ่ม ร่วมวางแผน และร่วมประเมินผลได้ ผลการวิจัยยังได้เสนอให้โรงเรียนเปิดโอกาสให้ชุมชนตรวจสอบและประเมินภายใน การให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในคณะกรรมการชุดต่างๆ จะเป็นผลดีในแง่การจัดการศึกษา เพื่อชุมชนอย่างแท้จริง เนื่องจากชุมชนได้มีโอกาสเสนอปัญหา และความต้องการของชุมชนให้โรงเรียนจัดการเรียนการสอนที่พัฒนาผู้เรียนตรงตามความต้องการของชุมชนและจากการสำรวจความคิดเห็นของบุคคลกลุ่มต่างๆรวมทั้งผู้ปกครองและผู้แทนชุมชน ในประเด็นความต้องการและความเป็นไปได้ในการมีส่วนร่วมของชุมชนต่อการจัดการศึกษา ชุมชนมีความต้องการเข้ามามีส่วนร่วมมาก และมีความเป็นไปได้มาก นอกจากนี้รายงานการวิจัยยังเสนอแนะให้สถานศึกษากำหนดยุทธศาสตร์ในการเพิ่มพูนประสิทธิภาพและความพร้อมของชุมชนในการเข้ามามีส่วนร่วมจัดการศึกษาในรูปแบบต่าง ๆ

ผู้วิจัยในฐานะเป็นผู้บริหารโรงเรียนบ้านเก่าวิทยา อำเภอเมือง จังหวัดกาญจนบุรี จึงมีความสนใจ ศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาและคุณภาพนักเรียนตามมาตรฐานการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน เพื่อใช้วางแผนพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและพัฒนาให้นักเรียนให้มีคุณภาพนักเรียนตามมาตรฐานการประกันคุณภาพการศึกษา ตามหลักการ การมีส่วนร่วม ตั้งแต่ร่วมคิดริเริ่มและตัดสินใจ ร่วมวางแผน ร่วมดำเนินการ ร่วมประเมินผลและร่วมรับผลประโยชน์ในความเชื่อมั่นต่อคุณภาพการศึกษาของบุตรหลานต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ตั้งความมุ่งหมายไว้ดังนี้

1. เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา
2. เพื่อศึกษาคุณภาพนักเรียนตามมาตรฐานการประกันคุณภาพการศึกษา
3. เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา เปรียบเทียบตามเพศ รายได้ครอบครัว และความเกี่ยวข้องกับนักเรียน
4. เพื่อเปรียบเทียบคุณภาพนักเรียนตามมาตรฐานการประกันคุณภาพการศึกษา เปรียบเทียบตาม เพศ รายได้ครอบครัวและความเกี่ยวข้องกับนักเรียน ของผู้ปกครอง

ความสำคัญของการวิจัย

ข้อค้นพบในการวิจัยจะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารสถานศึกษา ในการวางแผนพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาและคุณภาพนักเรียน ตามมาตรฐานการประกันคุณภาพการศึกษา ตามหลักการการมีส่วนร่วม ตั้งแต่ร่วมคิดริเริ่ม และ ตัดสินใจ ร่วมวางแผน ร่วมดำเนินการ ร่วมประเมินผล และร่วมรับผลประโยชน์ จำแนกตาม เพศ รายได้ครอบครัว และความเกี่ยวข้องกับนักเรียน

สมมุติฐานของการวิจัย

1. ผู้ปกครองนักเรียนที่มีเพศต่างกัน มีส่วนร่วมดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาแตกต่างกัน
2. ผู้ปกครองนักเรียนที่มีรายได้ครอบครัวต่างกัน มีส่วนร่วมดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาแตกต่างกัน
3. ผู้ปกครองนักเรียนที่มีความเกี่ยวข้องกับนักเรียนต่างกัน มีส่วนร่วมดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาแตกต่างกัน
4. ผู้ปกครองนักเรียนที่มีเพศต่างกัน นักเรียนมีคุณภาพตามมาตรฐานการประกันคุณภาพการศึกษาแตกต่างกัน
5. ผู้ปกครองนักเรียนที่มีรายได้ครอบครัวต่างกัน นักเรียนมีคุณภาพตามมาตรฐานการประกันคุณภาพการศึกษาแตกต่างกัน
6. ผู้ปกครองนักเรียนที่มีความเกี่ยวข้องกับนักเรียนต่างกัน นักเรียนมีคุณภาพตามมาตรฐานการประกันคุณภาพการศึกษาแตกต่างกัน

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนบ้านเก่าวิทยา จังหวัดกาญจนบุรี ปีการศึกษา 2545 จำนวน 702 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้ปกครองนักเรียนของโรงเรียนบ้านเก่าวิทยา จังหวัดกาญจนบุรี ปีการศึกษา 2545 กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง จากตารางเครจีซี และมอร์แกน (Krejcie and Morgan) ได้จำนวน 348 คน โดยใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยใช้นักเรียนในระดับการศึกษา เป็นระดับชั้น (Strata) จากนั้นจึงใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Random Sampling)

2. ตัวแปรที่ศึกษา

2.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ สถานภาพผู้ปกครองนักเรียน จำแนกเป็น

2.1.1 เพศ จำแนกเป็น

2.1.1.1 ชาย

2.1.1.2 หญิง

2.1.2 รายได้ครอบครัว จำแนกเป็น

2.1.2.1 ไม่เกิน 120,000 บาท / ปี

2.1.2.2 มากกว่า 120,000 บาท / ปี

2.1.3 ความเกี่ยวข้องกับนักเรียน จำแนกเป็น

2.1.3.1 บิดา มารดา

2.1.3.2 ผู้อุปการะเลี้ยงดู (ผู้ปกครองที่ไม่ใช่บิดามารดา)

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่

2.2.1 การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง 5 ขั้นตอน ดังนี้

2.2.1.1 ร่วมคิดริเริ่มและตัดสินใจ

2.2.1.2 ร่วมวางแผน

2.2.1.3 ร่วมดำเนินการ

2.2.1.4 ร่วมประเมินผล

2.2.1.5 ร่วมรับผลประโยชน์

2.2.2 คุณภาพนักเรียนตามมาตรฐานการประกันคุณภาพการศึกษา

2 ด้าน ดังนี้

2.2.2.1 ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม
ที่พึงประสงค์

2.2.2.2 ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร

ข้อตกลงเบื้องต้น

1. ในการวิจัยครั้งนี้ศึกษาการประกันคุณภาพการศึกษา จากมาตรฐานการศึกษา เพื่อการประเมินคุณภาพภายนอกในรอบแรก ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาตรฐานด้านผู้เรียน และตัวบ่งชี้ ที่ผู้ปกครองนักเรียน สามารถมีส่วนร่วมและ ดำเนินการได้ 2 ด้าน คือ

1.1 ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์

1.2 ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร

2. ในการวิจัยครั้งนี้กำหนดให้นักเรียน 1 คน มีผู้ปกครองนักเรียน 1 คน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. **ผู้ปกครอง** หมายถึง บุคคลซึ่งรับนักเรียนไว้ในความปกครองหรืออุปการะเลี้ยงดู หรือบุคคลที่นักเรียนอาศัยอยู่ด้วย

2. **การมีส่วนร่วม** หมายถึง การเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองนักเรียนมีส่วนร่วมในการดำเนินการ ทั้ง 5 ขั้นตอน คือ

2.1 **การมีส่วนร่วม คิตรีเริ่ม และตัดสินใจ** หมายถึง การกำหนดความต้องการ และการจัดลำดับความสำคัญ แล้วร่วมตัดสินใจทั้งในช่วงเริ่มต้น ช่วงวางแผน และช่วงปฏิบัติตามแผน

2.2 **การมีส่วนร่วมในการวางแผน** หมายถึง การกำหนดนโยบายและวัตถุประสงค์กำหนดวิธีการและแนวทางการดำเนินงาน

2.3 **การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ** หมายถึง การทำประโยชน์ให้กับงานทั้งช่วยเหลือด้านทุนทรัพย์ วัสดุอุปกรณ์ แรงงาน หรือโดยการบริหารงานการประสานงานและขอความช่วยเหลือ

2.4 **การมีส่วนร่วมในการประเมินผล** หมายถึง การประเมินว่าการดำเนินงานบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้หรือไม่ ทั้งการประเมินผลความก้าวหน้า และประเมินผลสรุปรวบยอด โดยสังเกตจากความชอบและความคาดหวัง ซึ่งมีอิทธิพลสามารถเปลี่ยนพฤติกรรมบุคคลได้

2.5 **การมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์** หมายถึง การรับผลประโยชน์ทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ โดยกระจายผลประโยชน์ ภายในกลุ่มทั้งทางบวกและทางลบ

3. **คุณภาพนักเรียนตามมาตรฐานการประกันคุณภาพการศึกษา** หมายถึง คุณภาพนักเรียนตามความคิดเห็นของผู้ปกครอง ตามมาตรฐาน การศึกษา เพื่อการประเมิน คุณภาพภายนอกในรอบแรก ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาตรฐานด้านผู้เรียน 2 ด้าน ประกอบด้วย

3.1 **ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์** หมายถึง ผู้เรียนมี วินัย มีความรับผิดชอบ ปฏิบัติตนตามระเบียบและหลักธรรมเบื้องต้นของแต่ละศาสนา ซื่อสัตย์ สุจริต มีความเมตตา กรุณา เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และเสียสละเพื่อส่วนรวม และประหยัด

3.2 **ผู้เรียนมีความรู้ และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร** หมายถึง ผู้เรียนมี ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในหมวดวิชาที่สำคัญ ไม่ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานขั้นต่ำ และมี ความสามารถในการใช้ภาษาสื่อสาร

4. **การปฏิบัติจริงของผู้ปกครองนักเรียนในการมีส่วนร่วม** หมายถึง พฤติกรรม ที่กระทำจริงในการทำกิจกรรมต่างๆ ของผู้ปกครองนักเรียน และเป็นพฤติกรรมที่สอดคล้องกับ การคาดหวังของตนเองและผู้อื่น ร่วมกับโรงเรียน โดยมีส่วนร่วม 5 ขั้นตอน

5. **รายได้ครอบครัว** หมายถึง รายรับของผู้ปกครองนักเรียนรวมกับรายรับของ คู่สมรส ตลอดปี แบ่งเป็น

5.1 ไม่เกิน 120,000 บาท/ปี

5.2 มากกว่า 120,000 บาท/ปี

6. **ความเกี่ยวข้องกับนักเรียน** หมายถึง การรับนักเรียนไว้ในความปกครอง หรือ อุปการะเลี้ยงดู หรือนักเรียนอาศัยอยู่ด้วย แบ่งเป็น

6.1 บิดา มารดา

6.2 ผู้อุปการะเลี้ยงดู (ผู้ปกครองที่ไม่ใช่บิดามารดา)

กรอบแนวคิดในการวิจัย

1. **การมีส่วนร่วม** ได้แนวคิดจาก โคเฮน และอัฟฮอฟฟ์ (Cohen and Uphoff. 1977 : 7-10) ชูชาติ พ่วงสมจิตร (2540 :17 – 18) วิจิต นันทสุวรรณ และจำนงค์ แรกพินิจ (2541 :47) และกรมสามัญศึกษา (2544 : 6) กล่าวโดยสรุปว่า ขั้นตอนของการมีส่วนร่วมมี 5 ขั้นตอน ได้แก่ การมีส่วนร่วมคิดริเริ่มและตัดสินใจ การมีส่วนร่วมวางแผน การมีส่วนร่วมดำเนินการ การมีส่วนร่วมในการประเมินผล และการมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์

2. **คุณภาพนักเรียนตามมาตรฐานการประกันคุณภาพการศึกษา** ได้แนวคิดจาก กรมสามัญศึกษา (2542 ก : ง) ที่กล่าวว่าในการประกันคุณภาพการศึกษา สถานศึกษาต้อง สร้างความมั่นใจและความพึงพอใจในคุณภาพให้ตรงกับความต้องการของผู้ที่เกี่ยวข้อง

สร้างระบบและสร้างคุณภาพให้ได้ตามมาตรฐาน ตามที่คณะรัฐมนตรีอนุมัติในหลักการเพื่อสำนักงาน รับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา ใช้ประเมินคุณภาพภายนอก ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานในรอบแรก เฉพาะมาตรฐานด้านผู้เรียนรวม 7 เรื่อง ผู้วิจัยได้คัดเลือกมา ศึกษา 2 เรื่อง (สำนักคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2543 ก : 8 – 9) ที่สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 มาตรา 81 ที่บัญญัติให้จัดการศึกษาอบรมให้เกิดความรู้คู่คุณธรรม ได้แก่ ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร และผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์

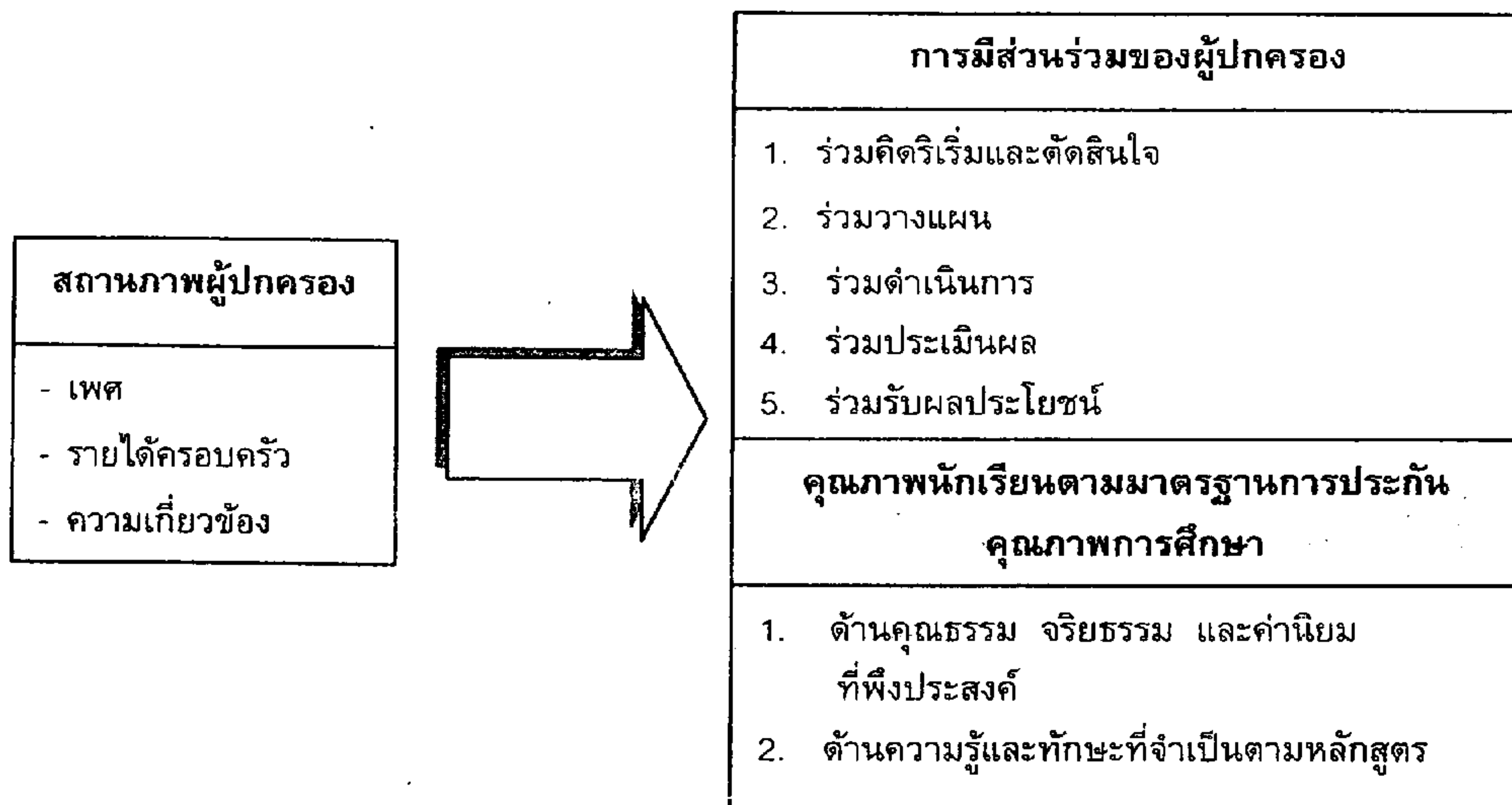
3. การปฏิบัติจริง ได้แนวคิดจาก กอร์ดอน (Gordon.1963 : 358) ที่กล่าวว่า บทบาทที่ปฏิบัติจริง หมายถึง พฤติกรรมที่แต่ละบุคคลกระทำจริงๆ ในการตอบสนองต่อ ข้อกำหนดต่างๆ และมีด (Mead. 1950 : 270) กล่าวว่า องค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติจริง ประกอบด้วย การรู้จักตนเองพฤติกรรมตามสถานการณ์ภูมิหลัง และการประเมินการกระทำ

4. เพศ ได้แนวคิดจาก อัลวิน เบิร์ตแทรนด์ (Bertrand. 1958 : 147 –157) โคเฮนและอัฟฮอฟฟ์ (Cohen and Uphoff. 1977 : 59 – 78) ที่กล่าวถึงปัจจัยที่มีส่วนเกี่ยวข้อง และมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วม ได้แก่ ลักษณะส่วนบุคคลต่างๆ เช่น เพศ

5. รายได้ครอบครัว ได้แนวคิดจาก โคเฮน และอัฟฮอฟฟ์ (Cohen and Uphoff. 1957 : 59 - 78) ที่กล่าวว่า รายได้และทรัพย์สิน เป็นปัจจัยที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมของประชาชน และสุรัสวดี หุ่นยนต์ (2528 : บทคัดย่อ) กล่าวว่า รายได้มีความสัมพันธ์กับการไม่เข้ามามีส่วนร่วม กรมสามัญศึกษา (2544 : 82) ที่ศึกษาว่า รายได้ผู้ปกครองที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน กลุ่มอ่อน กลุ่มกลาง ไม่เกิน 10,000 บาท ต่อเดือน กลุ่มเก่ง ตั้งแต่ 10,000 บาท – 24,999 บาท สอดคล้องประกาศคณะกรรมการกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา (กระทรวงการคลัง 2539 : 4 มีนาคม) กำหนดคุณสมบัติผู้ขาดแคลนทุนทรัพย์หมายความว่า ผู้ที่มีรายได้ของบิดา มารดา หรือผู้ปกครอง และนักเรียนผู้กู้ยืมรวมกัน ไม่เกิน 120,000 บาท ต่อปี

6. ความเกี่ยวข้อง ได้แนวคิดจาก อัลวิน เบิร์ตแทรนด์ (Bertrand. 1958 : 147 - 157) โคเฮน และ อัฟฮอฟฟ์ (Cohen and Uphoff. 1977 : 59 - 78) ที่กล่าวว่า สถานภาพในครอบครัว ลักษณะครอบครัวเป็นปัจจัยที่มีส่วนเกี่ยวข้องและมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วม

กรอบแนวคิดในการวิจัย มีดังนี้

ภาพประกอบ 1 แสดงกรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมีวัตถุประสงค์ที่จะศึกษา การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาและคุณภาพนักเรียนตามมาตรฐานการประกันคุณภาพการศึกษา ตลอดจน การนำผลการศึกษา ไปพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ให้มีส่วนร่วมดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานคุณภาพด้านผู้เรียนให้อยู่ในระดับการมีส่วนร่วมมาก และให้นักเรียนมีคุณภาพระดับมากต่อไป เพื่อให้การวิจัยมีความสมบูรณ์มากที่สุด จึงกำหนดเป็นหัวข้อเรื่องดังนี้

1. ข้อมูลโรงเรียนบ้านเก่าวิทยา
2. แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม
3. การประกันคุณภาพการศึกษา
4. ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วม
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. ข้อมูลโรงเรียนบ้านเก่าวิทยา

1.1 ประวัติ

โรงเรียนบ้านเก่าวิทยา จัดตั้งขึ้นในปีการศึกษา 2533 เปิดทำการสอนตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เมื่อวันที่ 10 พ.ค. 2533 ซึ่งในระยะแรกอาศัยเรียนในโรงเรียนวัดบ้านเก่าสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาญจนบุรี โดยมี นายสนั่น คล้ายเจ็ก ดำรงตำแหน่งผู้บริหารโรงเรียนในปีแรกที่เปิดทำการสอนมีนักเรียนจำนวน 31 คนต่อมาได้รับความอนุเคราะห์ใช้ที่ดินของ กำนันเนียม พุนทอง อดีตกำนันตำบลบ้านเก่า โดยมอบเอกสารการใช้ที่ดิน สปก. 4-31 ที่ 1/2529 ประมาณ 50 ไร่ เป็นสถานที่ตั้งโรงเรียนบ้านเก่าวิทยา เมื่อวันที่ 9 ต.ค. 2528 ในปีงบประมาณ 2533 โรงเรียนได้รับงบประมาณจากกรมสามัญศึกษา ก่อสร้างอาคารเรียนชั่วคราว จำนวน 2 หลัง และได้ย้ายสถานที่เรียน มาเรียนในอาคารชั่วคราวที่สร้างขึ้นต่อมา สร้างอาคารเรียนเบ็ดเสร็จ ก ข ค แล้วเสร็จ จึงได้ย้ายไปเรียนในอาคารหลังใหม่เมื่อภาคเรียนที่ 2 พ.ศ.2535 ได้รับอนุมัติให้เปิดทำการสอนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในปีการศึกษา 2538 ปัจจุบันตั้งอยู่ ณ เลขที่ 444 หมู่ที่ 1 ตำบลบ้านเก่า อำเภอเมือง จังหวัดกาญจนบุรี

1.2 ข้อมูลปัจจุบัน

ปรัชญา	การศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต
คติธรรม	ขันติ หิต สุขา วหา ความอดทนนำมาซึ่งประโยชน์สุข
คำขวัญ	เบิกบาน เก่งกล้า ว่องไว ใฝ่คุณธรรม
วิสัยทัศน์	ปีการศึกษา 2544 - 2545 “นักเรียนดี มีวินัย ใฝ่ศึกษา กีฬาเด่น ล่นดนตรี มีศิลปะ รักสิ่งแวดล้อม พร้อมพัฒนาอาชีพ ใช้เทคโนโลยี มีความเป็นไทย ประสานใจชุมชน ”
สีประจำโรงเรียน	แดง – ดำ
สัญลักษณ์	หลังคาบ้านทรงไทย
อาคารสถานที่	

1. อาคารเรียนรวม 3 หลัง 25 ห้องเรียน แบบเบ็ดเสร็จ ก,ข และ 216 ล (ปรับปรุง 29)
2. อาคารฝึกงาน รวม 2 หลัง แบบเบ็ดเสร็จ ค และอาคารชั่วคราว
3. อาคารโรงอาหารหอประชุม 4 หลัง แบบ 102/29 และอาคารเรียนชั่วคราว 3 หลัง
4. บ้านพัก 4 หลัง แบบ 205/26, แบบ 203/27 จำนวน 2 หลังและแบบภารโรง /32
5. สนามกีฬา บาสเกตบอล จำนวน 3 สนาม

สาธารณูปโภค

1. น้ำ - น้ำดื่ม ใช้น้ำฝน โดยกรองก่อนดื่ม- น้ำใช้ ใช้น้ำบาดาล
2. โทรศัพท์ หมายเลข 0-3465-4171 , Fax 0 – 3465- 4171
3. E- mail bankaoschool @ thaimail. com
4. W.W.W. [http:// school.ge.go.th/bankao](http://school.ge.go.th/bankao)

จำนวนบุคลากร

ครู 31 คน ลูกจ้างประจำ 3 คน นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 6
จำนวน 702 คน
ผู้บริหารโรงเรียน นายอุดม เหลืองสด ผู้อำนวยการโรงเรียน

เกียรติประวัติ

2539 เป็นตัวแทนจังหวัดกาญจนบุรีเข้าร่วมงานศิลปหัตถกรรมภาคกลางและภาคตะวันออกเฉียงเหนือครั้งที่ 49 จังหวัดปทุมธานี

2541 รางวัลชนะเลิศการประกวดเพลงไทยลูกทุ่งงานมหกรรมเพลงไทยลูกทุ่ง จังหวัดสุพรรณบุรี

2542 เป็นตัวแทนเขตการศึกษา 5 แข่งขันกีฬานักเรียนนักศึกษา ครั้งที่ 21 ประจำปีการศึกษา 2542 ที่จังหวัดศรีสะเกษ ในประเภทกีฬาเปตอง

* โรงเรียนได้รับการประเมินเป็นโรงเรียนมัธยมศึกษาคุณภาพดีเด่น กรมสามัญศึกษาระดับเขตการศึกษา ประจำปีการศึกษา 2541

* นางสาวอานัตตดา คงทอง ได้รับรางวัลเยาวชนดีเด่นและผู้ทำคุณประโยชน์สาขาศิลปวัฒนธรรม จากสำนักงานคณะกรรมการประสานงานเยาวชนแห่งชาติ (สยช.)

* ได้รับคัดเลือกเพื่อทูลเกล้าถวายของที่ระลึกดีเด่นแด่สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชสยามมกุฎราชกุมาร ณ ศูนย์เยาวชนไทยญี่ปุ่น

* สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาสยามบรมราชกุมารี เสด็จ ณ โรงเรียนบ้านเก่าวิทยา โดยเฮลิคอปเตอร์ที่ประทับ เพื่อนำนักเรียนนายร้อย จ.ป.ร. ไปศึกษาดูงานประวัติศาสตร์ ในจังหวัดกาญจนบุรี

2543 เป็นตัวแทนจังหวัดกาญจนบุรี ไปแข่งขันงานศิลปหัตถกรรมภาคกลางและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ครั้งที่ 53 จังหวัดสมุทรสาคร ได้รับรางวัลรองชนะเลิศอันดับ 1

2544 เป็นตัวแทนจังหวัดไปแข่งขันงานศิลปหัตถกรรม ภาคกลางและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ครั้งที่ 54 จังหวัดสระบุรี

* นางสาวสุนทรี หมั่นสังข์ รางวัลคอมพิวเตอร์เหรียญทอง

* เด็กหญิงวรรณิศา ลิ้มสุวรรณ และ เด็กหญิงมัทนี หมี่แรด รางวัลชมเชยอันดับ 1

* เด็กชายวิวัฒน์ ปิ่นตรงค์ เด็กชายศุภชัย เสนเข้ม และเด็กชายเรวัต ศรีสวย

รางวัลเหรียญเงิน

* เป็นตัวแทนเขตการศึกษาไปแข่งขันกีฬานักเรียนนักศึกษาแห่งประเทศไทย ที่จังหวัดสุพรรณบุรี นายอนุรักษ มนตร์กล้า เหรียญทองแดงประเภทกีฬาเปตอง

* ชนะเลิศการแข่งขันกรีฑาเป็นตัวแทนเขตการศึกษา 5 เข้าร่วมการแข่งขันมหกรรมกีฬากรมสามัญศึกษา ณ จังหวัดศรีสะเกษ

1.3 การประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนบ้านเก่าวิทยา

โรงเรียนบ้านเก่าวิทยาดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา โดยเริ่มต้นตั้งแต่ปีการศึกษา 2539 ได้จัดองค์กรการบริหาร แบ่งฝ่ายและจัดคนรับผิดชอบ มอบหมายภารกิจให้บุคลากร โดยพรรณนางานชัดเจนแล้ววางแผนและดำเนินการพัฒนาครูและบุคลากรของโรงเรียนให้มีความรู้ ความสามารถและเพิ่มประสบการณ์ ให้สามารถจัดการเรียนการสอน และดำเนินงานเสริมการสอนให้บรรลุเป้าหมายของโรงเรียนที่กำหนดเป็นจุดเน้น เช่น " แบ่งฝ่ายกระจ่ายงาน ประสานความคิด ผลิตผลงาน " และ " ปีแห่งคุณภาพการศึกษา " ทั้งได้พัฒนาการมีส่วนร่วมจัดการศึกษาของผู้ปกครอง จนไปสู่การประกันคุณภาพการศึกษา ที่ผู้ปกครองพึงพอใจ เป็นลำดับดังนี้

ปีการศึกษา 2539 - 2541 เริ่มมีการประชุมผู้ปกครองประจำปี โดยให้ร่วมคิดริเริ่มและตัดสินใจ ในการกำหนดให้โรงเรียนสอนตามความประสงค์ของผู้ปกครอง จากนั้น โรงเรียนกำหนดกิจกรรมที่สอดคล้องกับความต้องการเพื่อให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมวางแผนและร่วมดำเนินกิจกรรมนั้นๆ จากการประเมินผลของผู้ปกครองต่อการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียน พบว่าผู้ปกครองได้รับประโยชน์อย่างมาก จึงเป็นจุดเริ่มต้นการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา

ปีการศึกษา 2542 ผู้ปกครองนักเรียนมีส่วนร่วมมากโดยมีส่วนร่วมคิดริเริ่มและตัดสินใจตั้งแต่การจัดลำดับความสำคัญ และมีมติให้โรงเรียนจัดการสอนการใช้คอมพิวเตอร์แก่นักเรียนทุกคน ในที่ประชุมผู้ปกครองได้ร่วมกันวางแผนจัดหาคอมพิวเตอร์ โดยอนุมัติใช้เงินจากการจัดงาน " 9 ปี บ.ก.ว." เมื่อปลายปีการศึกษา 2541 รวมทั้งทุกคนบริจาคเงินเพิ่มเติมเพื่อดำเนินการจัดซื้อคอมพิวเตอร์แล้วกำหนดเป้าหมายให้โรงเรียนสอนนักเรียนใช้คอมพิวเตอร์เป็นภายในหนึ่งปี เมื่อผู้ปกครองประเมินผลการสอนนักเรียนใช้คอมพิวเตอร์ได้สร้างความพึงพอใจมากที่ได้รับประโยชน์จากการสอนนักเรียนใช้คอมพิวเตอร์

โรงเรียนบ้านเก่าวิทยา ได้รับการประเมินจากกรมสามัญศึกษาให้เป็นโรงเรียนมัธยมศึกษาคุณภาพดีเด่น ขนาดกลาง ระดับเขตการศึกษา ปีการศึกษา 2541 (ประเมินจากผลการดำเนินงานปีการศึกษา 2541) และเมื่อพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มีผลบังคับใช้ กลุ่มโรงเรียนกรมสามัญศึกษา จังหวัดกาญจนบุรี คัดเลือกเป็นโรงเรียนเพียงแห่งเดียวทดลองประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยหน่วยงานต้นสังกัดตามมาตรฐานการประกันคุณภาพการศึกษาที่กรมสามัญศึกษากำหนด

ก่อนสิ้นปีการศึกษา โรงเรียนเริ่มการประเมินการประกันคุณภาพการศึกษา โดยใช้ผู้ประเมิน 4 ส่วน คือ ครู นักเรียน เพื่อนนักเรียน และผู้ปกครอง จากนั้นจัดทำเป็นรายงานประจำปี เสนอต่อสาธารณชน หน่วยงานต้นสังกัด และเสนอต่อผู้ปกครอง

ปีการศึกษา 2543 โรงเรียนดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วม เช่นเดียวกับปีการศึกษา 2542 และโรงเรียนได้รับคัดเลือกเป็นโรงเรียนแกนนำการประกันคุณภาพการศึกษา ของกรมสามัญศึกษา โรงเรียนได้แจ้งเกณฑ์ตัวชี้วัดในการประเมิน การประกันคุณภาพการศึกษาของนักเรียนในความปกครอง ให้ผู้ปกครองทราบ เพื่อร่วมประเมิน การประกันคุณภาพการศึกษา กรมสามัญศึกษาได้มอบเกียรติบัตรโรงเรียนที่ดำเนินการประกัน คุณภาพถึง ระดับ A3 (Achievement) ให้กับโรงเรียนบ้านเก่าวิทยา 2 มาตรฐาน คือ

- 1) ผู้เรียนมีสุนทรียภาพและลักษณะนิสัยด้านศิลปะ ด้านดนตรี และด้านกีฬา
- 2) ผู้เรียนมีทักษะในการจัดการและทำงาน รักการทำงาน มีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต และทำงานร่วมกับผู้อื่นได้

ปีการศึกษา 2544 สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา คัดเลือก เป็นโรงเรียนในโครงการส่งเสริมการประกันคุณภาพภายใน เพื่อพร้อมรับการประเมินคุณภาพ ภายนอกครั้งแรก โรงเรียนจึงจัดสัมมนาครู เพื่อปรับปรุงเกณฑ์ตัวชี้วัดตามมาตรฐาน การประเมินคุณภาพภายนอกระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานแล้วนำเสนอผู้ปกครองเพื่อ ประชาพิจารณาแล้วประกาศใช้ ปลายปีได้สรุปการประเมินจากการดำเนินการคล้ายปีการศึกษา 2543 เสนอต่อสาธารณชน หน่วยงานต้นสังกัด และผู้ปกครอง

ปีการศึกษา 2545 ดำเนินการเช่นปีการศึกษา 2543 และ 2544

2 แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา แห่งชาติ. 2542 : 6 – 16 ; 29) กำหนดการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาโดยให้สังคม มีส่วน ร่วมในการจัดการศึกษา (All For Education) กำหนดการจัดระบบโครงสร้าง และกระบวนการ จัดการศึกษา ให้ยึดหลักโดยกระจายอำนาจไปสู่เขตพื้นที่การศึกษาสถานศึกษาและองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น ยังให้ระดมทรัพยากรจากแหล่งต่างๆมาใช้ในการจัดการศึกษาและยึดหลัก การมีส่วนร่วมของบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันสังคมอื่น มีรายละเอียด กำหนดให้องค์กร ชุมชน ร่วมเป็นคณะกรรมการการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เขตพื้นที่การศึกษา และกำหนดให้ ผู้แทนผู้ปกครอง ผู้แทนครู ผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้แทน ศิษย์เก่า ร่วมเป็นคณะกรรมการสถานศึกษาเพื่อรองรับการกระจายอำนาจ ด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคลและการบริหารทั่วไป ยังให้โรงเรียนและชุมชนมีการประสาน ความร่วมมือกับบิดา มารดา ผู้ปกครอง และบุคคลในชุมชนทุกฝ่าย เพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียน ร่วมกับคณะกรรมการสถานศึกษา กำหนดหลักสูตรแกนกลางเพื่อความเป็นไทย

ความเป็นพลเมืองดีของชาติ การดำรงชีวิตและการประกอบอาชีพ ยังให้สถานศึกษาร่วมกับบุคคล ครอบครัว ชุมชน ฯ ส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชน โดยจัดกระบวนการเรียนรู้ในชุมชนให้สถานศึกษาระดมทรัพยากรบุคคลในชุมชน ให้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา โดยจัดกระบวนการเรียนรู้ในชุมชนโดยนำประสบการณ์ความรู้ ความชำนาญ มาใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการศึกษา รวมทั้งร่วมบริจาคทรัพย์สินและทรัพยากรอื่นให้สถานศึกษา

2.1/ ทฤษฎีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม

บัญชา แก้วส่อง (2531 : 43 – 57) ได้อธิบายพฤติกรรมการมีส่วนร่วมของประชาชน โดยใช้แนวคิดในแต่ละทฤษฎีไว้ดังนี้

1) ทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล (A Theory Reasoned Action) ของฟิชเบิน และ อัจเซน มีฐานคติ (Assumption) กล่าวว่ามนุษย์เป็นผู้มีเหตุผลและใช้ข้อมูลที่ดินมีอยู่อย่างเป็นระบบมนุษย์พิจารณาผลที่เกิดจากการกระทำของตนเอง ก่อนตัดสินใจลงมือกระทำหรือไม่กระทำ พฤติกรรมใดพฤติกรรมหนึ่ง พฤติกรรมของบุคคลจึงอยู่ภายใต้การควบคุมของเจตนาของบุคคล ดังนั้นเจตนาเชิงพฤติกรรมหรือความตั้งใจที่จะกระทำของบุคคลจึงเป็นตัวกำหนดที่ใกล้ชิดกับการกระทำ ตัวแปรที่เป็นของเจตนาเชิงพฤติกรรมหรือความตั้งใจที่จะทำประกอบด้วยปัจจัยเกี่ยวกับเจตคติ (Attitude factors) ได้แก่ ความคาดหวังเกี่ยวกับผลลัพธ์ และคุณค่าของผลลัพธ์ที่คาดหวังปัจจัยเกี่ยวกับปทัสถาน (Normative beliefs) และปัจจัยที่เกิดจากแรงจูงใจให้ ปฏิบัติตาม (Motivation to comply)

2) รูปแบบการทำนายพฤติกรรมของลิสก้า (Liska's Revision Model) ลิสก้าได้เสนอแนวคิดใหม่โดยใช้แนวคิดของฟิชเบินเป็นฐานเพื่อให้เกิดความลึกซึ้งและประสานกับ งานวิจัยในปัจจุบันได้ แนวความคิดของลิสก้าเชื่อว่าพฤติกรรมของคนไม่ได้เกิดจากความตั้งใจเสมอไป แต่ขึ้นอยู่กับเงื่อนไขของสภาพแวดล้อม ที่เรียกว่า ทรัพยากร (Resources) และเงื่อนไขทางสังคมที่เปิดโอกาสให้บุคคลได้แสดงออก ที่เรียกว่า โอกาส (Opportunities) ซึ่งแนวคิดของ ลิสก้าสามารถอธิบายพฤติกรรมของบุคคลได้เหมาะสมยิ่งขึ้น

3) ทฤษฎีการเปรียบเทียบทางสังคมตามความคิดของเฟสติงเจอร์ (Social Comparison Theory) เชื่อว่าพฤติกรรมของบุคคลเกิดจากความต้องการที่จะเปรียบเทียบความสามารถและความคิดเห็นของตนเองกับบุคคลอื่น โดยใช้เกณฑ์ทางกายภาพและเกณฑ์ทางสังคม ผลของการเปรียบเทียบจะทำให้ตนเองเปลี่ยนพฤติกรรมให้ใกล้เคียงกับบุคคลอื่นในกลุ่ม ซึ่งแนวคิดของเฟสติงเจอร์ จะช่วยทำนายพฤติกรรม การมีส่วนร่วมของบุคคลในกระบวนการพัฒนาได้

4) ทฤษฎีปรัววรรณนิยมของไฮแมนส์ (Exchange Theory) เป็นทฤษฎีทางสังคมในระดับจุลภาคเหมาะสมที่จะนำมาวิเคราะห์และอธิบายพฤติกรรมและปรากฏการณ์ทางสังคมในระดับบุคคล โดยใช้ฐานคิดจาก

4.1) เศรษฐศาสตร์เชิงอรรถประโยชน์นิยม (Utilitarian economics) ที่อธิบายถึงการตัดสินใจของมนุษย์ในการเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมใด ๆ นั้นจะต้องคำนึงถึงประโยชน์ที่ได้รับทั้งโดยตรง และโดยอ้อม ซึ่งรวมไปถึงประโยชน์ที่เกิดกับจิต

4.2) มนุษยวิทยาเชิงหน้าที่ (Functional anthropology) ได้ให้ความสำคัญทางด้าน จิตวิทยา ซึ่งจะเป็นพลังในการริเริ่มและข้อผูกพัน ที่ทำให้เกิดการมีส่วนร่วมมากกว่าความต้องการทางด้านเศรษฐศาสตร์

4.3) จิตวิทยาเชิงพฤติกรรม (Behavioral psychology) ซึ่งได้อธิบายการเข้ามามีส่วนร่วมของประชาชนจะมีจำนวนบ่อยครั้งมาก ขึ้นอยู่กับผลที่เกิดจากการมีส่วนร่วมจากครั้งแรก ๆ ถ้าผลที่เกิดขึ้นครั้งแรกๆเป็นไปตามคาดหวัง การมีส่วนร่วมจะมีจำนวนบ่อยครั้งมากขึ้น

จากทฤษฎีทางจิตวิทยาและสังคมวิทยาทั้ง 4 ประการ สามารถใช้เป็นแนวคิดเพื่อที่จะอธิบายการมีส่วนร่วมในการบริหารและการจัดการศึกษาที่ว่าผลของการตัดสินใจของชุมชน ขึ้นอยู่กับผลลัพธ์และคุณค่าของผลลัพธ์ที่คาดหวัง ภายใต้เงื่อนไขของสภาพแวดล้อมโอกาสตอบสนองทางด้านเศรษฐกิจและผลทางด้านจิตใจ โดยใช้เกณฑ์เปรียบเทียบระหว่างบุคคลเป็นสำคัญ ดังนั้นภาครัฐ ควรลดบทบาทในการบริหารและการจัดการศึกษาลง และเพิ่มบทบาทให้กับชุมชนได้เข้ามามีบทบาทมากขึ้นจนถึงระดับของความร่วมมือ และร่วมกันตัดสินใจ เพราะความต้องการในผลลัพธ์ที่คาดหวัง และเงื่อนไขต่าง ๆ ในการบริหารและการจัดการศึกษานั้นจะได้ตรงกับความต้องการของชุมชน

2.2 ความหมายของการมีส่วนร่วม

มีผู้ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมไว้หลายอย่างดังนี้

เออร์วิน (Ervin. 1976 : 138) ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับความหมาย ของการพัฒนาแบบมีส่วนร่วมว่า คือกระบวนการให้ประชาชนเข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องในการดำเนินงานพัฒนา ร่วมคิดตัดสินใจ แก้ปัญหาของตนเอง เน้นการมีส่วนร่วม ใช้ความคิดสร้างสรรค์และ ความชำนาญของประชาชน แก้ไขปัญหาร่วมกันการใช้วิทยาการที่เหมาะสม ให้การสนับสนุน ติดตามการปฏิบัติงานขององค์กร เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง

ยาดาฟ (Yadav. 1980 : 87) ได้ให้ความหมาย ของการมีส่วนร่วม ของประชาชนว่า หมายถึง การร่วมมือของประชาชน ด้วยความตั้งใจและสมัครใจโดยไม่ถูกบังคับ ซึ่งกระบวนการความร่วมมือ ของประชาชน นั้น ต้องประกอบด้วย

1. การเข้าร่วมในการตัดสินใจตกลงใจ
2. การเข้าร่วมในการดำเนินการของแผนและโครงการพัฒนา
3. การเข้าร่วมในการติดตามและประเมินผลโครงการ และแผนงานการพัฒนา
4. การเข้าร่วมในการรับผลประโยชน์จากการพัฒนา

ไวท์ (White. 1982 : 18) ได้ให้คำจำกัดความ การมีส่วนร่วมว่า การมีส่วนร่วมประกอบด้วย 4 มิติด้วยกัน มิติที่หนึ่ง คือ การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจว่าอะไรควรทำและทำอย่างไร มิติที่สอง คือ การมีส่วนร่วมเสียสละในการพัฒนา การลงมือปฏิบัติการตามที่ได้ตัดสินใจ มิติที่สาม คือ การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ที่เกิดจากการดำเนินงาน และมิติที่สี่ คือ การมีส่วนร่วมในการประเมินผล

ประพนธ์ ปิยรัตน์ (2543 : 3) กล่าวว่า การมีส่วนร่วมของชุมชน หมายถึง การมีส่วนร่วมอย่างจริงจังของคนที่อยู่ร่วมกันในชุมชน ในการวางแผนการดำเนินงานและการควบคุมโดยอาศัยทรัพยากรท้องถิ่นเพื่อให้เกิดประโยชน์ด้วยการพึ่งพาตนเองของท้องถิ่น

จากที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น จะพบว่า ความหมายของ “ การมีส่วนร่วมของประชาชน ” นั้น ถูกตีความไปในความหมายต่าง ๆ กัน ทั้งนี้ย่อมขึ้นอยู่กับสภาพความคิด ความเชื่อถือ และความยึดมั่น (Value Judgement) ของแต่ละบุคคล แต่ละหน่วยงาน แต่ละองค์การ ทั้งยังขึ้นอยู่กับกาลเวลาและยุคสมัยอีกด้วย อย่างไรก็ตามความหมายของการมีส่วนร่วมของประชาชนที่แท้จริงนั้น น่าจะเป็นความหมายดังที่ ภูมิธรรม เวชยชัย (2527 : 33) ได้กล่าวไว้ว่า หมายถึง การที่ชาวบ้านได้เข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ที่จัดขึ้นเองโดยชาวบ้าน หรือกิจกรรมที่หน่วยงานของรัฐหรือเอกชน ได้จัดขึ้นโดยชาวบ้าน ซึ่งหมายถึง ทั้งคณะกรรมการหมู่บ้านและชาวบ้านเป็นผู้เข้าร่วม โดยการรับฟัง เสนอความคิดเห็น ชักถาม ตัดสินใจวางแผนปฏิบัติรับประโยชน์ตลอดจนประเมินผลกิจกรรม

2.3 ขั้นตอนการมีส่วนร่วม

มีผู้ให้ความเห็นเกี่ยวกับขั้นตอนการมีส่วนร่วม โดยจำแนกเป็นขั้นตอนต่างๆ ดังนี้

โคเฮน และอัฟฮอฟฟ์ (Cohen and Uphoff. 1977 : 7 - 10) กล่าวว่าขั้นตอนการมีส่วนร่วมมีดังต่อไปนี้

ขั้นที่ 1 การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ คือ การกำหนดความต้องการและจัดลำดับความสำคัญต่อจากนั้นก็เลือกนโยบายและประชากรที่เกี่ยวข้อง การตัดสินใจในช่วงเริ่มต้น การตัดสินใจช่วงดำเนินการวางแผน และการตัดสินใจในช่วงการปฏิบัติตามแผนที่วางไว้

ขั้นที่ 2 การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ในส่วนที่เป็นองค์ประกอบของการดำเนินงานโครงการนั้นจะได้อาจมาจากคำถามที่ว่า ใครจะทำประโยชน์ให้แก่โครงการได้บ้างและจะทำประโยชน์ได้โดยวิธีใด เช่น การช่วยเหลือด้านทรัพยากร การบริหารงานและประสานงาน และการขอความช่วยเหลือ เป็นต้น

ขั้นที่ 3 การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ในส่วนที่เกี่ยวกับผลประโยชน์ นอกจากความสำคัญของผลประโยชน์ในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพแล้ว ยังต้องพิจารณาถึงการกระจายผลประโยชน์ภายในกลุ่มด้วย ผลประโยชน์ของโครงการนี้จะรวมทั้งผลประโยชน์ในทางบวกและผลที่เกิดขึ้นในทางลบ ที่เป็นผลเสียของโครงการ ซึ่งอาจจะเป็นประโยชน์และเป็นโทษได้ทั้งต่อบุคคลและสังคม

ขั้นที่ 4 การมีส่วนร่วมในการประเมินผลการมีส่วนร่วมในการประเมินผลนั้น สิ่งสำคัญที่จะต้องสังเกตก็คือความเห็น (Views) ความชอบ (Preference) และความคาดหวัง (Expectations) จะมีอิทธิพลสามารถปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของบุคคลในกลุ่มต่างๆ ได้

ชูชาติ พ่วงสมจิตร (2540 : 17 - 18) เห็นว่าควรจำแนกขั้นตอนในการมีส่วนร่วมออกเป็น

ขั้นที่ 1 การมีส่วนร่วมในขั้นริเริ่มโครงการ เป็นขั้นการมีส่วนร่วมในการค้นปัญหาและสาเหตุของปัญหาภายในชุมชนตลอดจนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ กำหนดความต้องการของชุมชน และมีส่วนในการจัดลำดับความสำคัญของความต้องการนั้นๆ

ขั้นที่ 2 การมีส่วนร่วมในขั้นวางแผน เป็นขั้นการมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายและวัตถุประสงค์ของโครงการ กำหนดวิธีการและแนวทางการดำเนินงาน กำหนดทรัพยากรและแหล่งของทรัพยากรที่จะใช้ในโครงการ

ขั้นที่ 3 การมีส่วนร่วมในขั้นดำเนินโครงการ เป็นขั้นการมีส่วนร่วมในการทำประโยชน์ให้แก่โครงการ โดยการร่วมช่วยเหลือด้านทุนทรัพย์ วัสดุอุปกรณ์ และแรงงานหรือโดยการบริหารงานและประสานงาน ตลอดจนการดำเนินการขอความช่วยเหลือจากภายนอก เป็นต้น

ขั้นที่ 4 การมีส่วนร่วมในขั้นประเมินผลโครงการ เป็นขั้นการมีส่วนร่วมในการประเมินว่าโครงการที่ดำเนินการนั้นบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้หรือไม่ การประเมินผลนี้อาจเป็นการประเมินผลย่อย (Formative Evaluation) ซึ่งเป็นการประเมินผลความก้าวหน้าของโครงการที่กระทำกันเป็นระยะๆ หรือการประเมินผลรวม (Summative Evaluation) ซึ่งเป็นประเมินผลสรุปรวบยอดของโครงการทั้งหมด

วิชิต นันทสุวรรณ และ จ่านง แรกพินิจ (2541 : 46 - 47) ได้กล่าวว่กระบวนการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของผู้ปกครอง มี 5 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 การร่วมคิด

ขั้นที่ 2 การร่วมวางแผน

ขั้นที่ 3 การร่วมปฏิบัติ

ขั้นที่ 4 การร่วมประเมินผล

ขั้นที่ 5 การร่วมรับประโยชน์

กรมสามัญศึกษา (2544 : 6) ได้สรุปขั้นตอนของการมีส่วนร่วม ว่ามี 5 ขั้นตอน ได้แก่

1. การมีส่วนร่วมคิดริเริ่ม และตัดสินใจ
2. การมีส่วนร่วมวางแผน
3. การมีส่วนร่วมดำเนินการ
4. การมีส่วนร่วมในขั้นประเมินผล
5. การมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์จากการจัดการศึกษาของโรงเรียน

จากความเห็นดังกล่าว สามารถสรุปได้ว่า สถานศึกษาต้องสร้างกระบวนการที่เปิดโอกาสให้ผู้ปกครองได้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาร่วมกับโรงเรียน โดยมีขั้นตอนการมีส่วนร่วม 5 ขั้นตอน (Cohen and Uphoff. 1977 : 7-10) , ชูชาติ พ่วงสมจิตร. (2540 : 17-18) , วิชิต นันทสุวรรณและจ่านงค์ แรกพินิจ. (2541 : 46 - 47) และกรมสามัญศึกษา (2544 : 6) ได้แก่

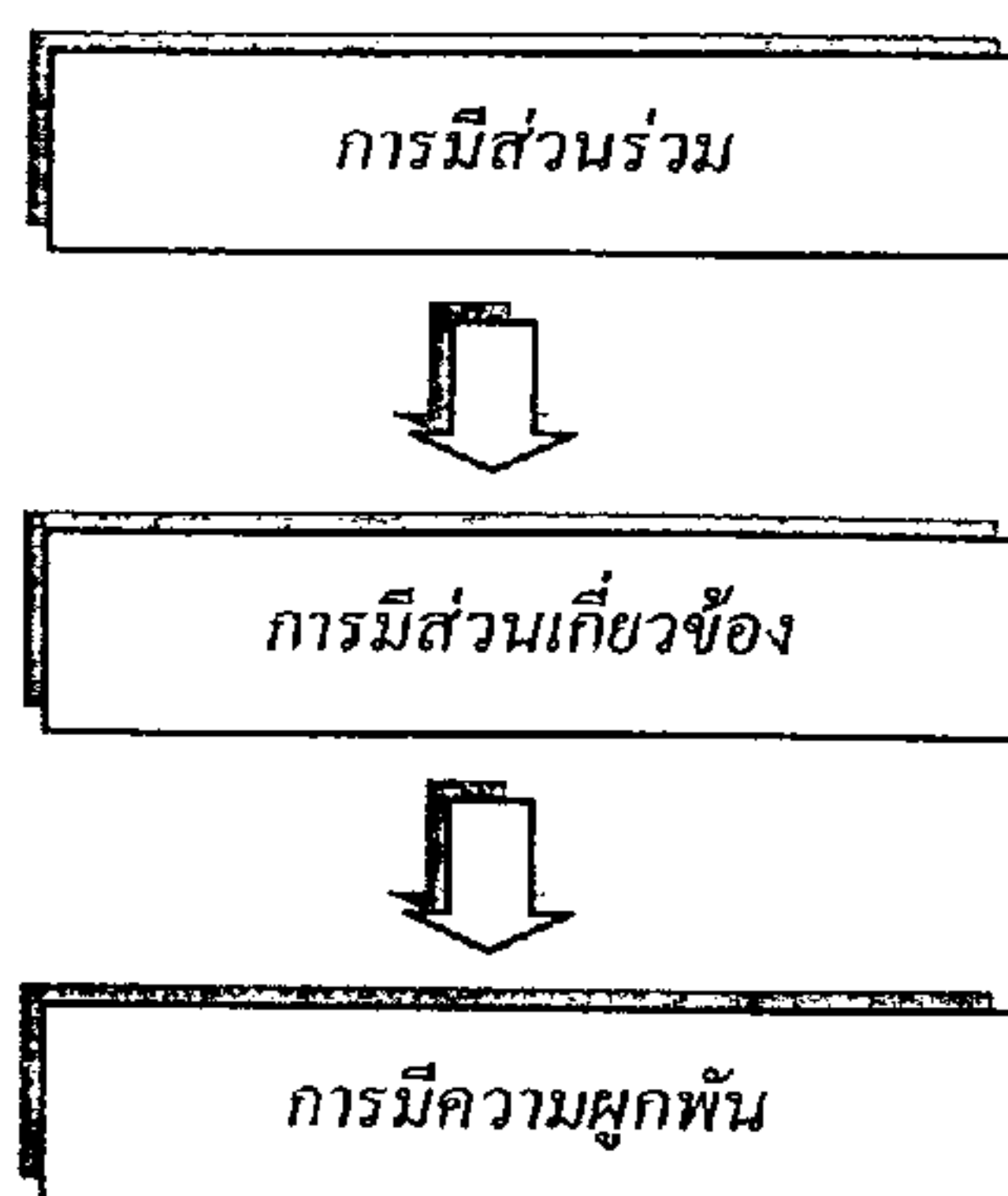
1. การมีส่วนร่วมคิดริเริ่ม และตัดสินใจ หมายถึง การกำหนดความต้องการและการจัดลำดับความสำคัญ แล้วร่วมตัดสินใจทั้งในช่วงเริ่มต้นช่วงวางแผนและช่วงปฏิบัติตามแผน
2. การมีส่วนร่วมในการวางแผน หมายถึง การกำหนดนโยบายและวัตถุประสงค์ กำหนดวิธีการและแนวทางการดำเนินงาน
3. การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ หมายถึง การทำประโยชน์ให้กับงานทั้งช่วยเหลือด้านทุนทรัพย์ วัสดุอุปกรณ์ แรงงาน หรือโดยการบริหารงานการประสานงานและขอความช่วยเหลือ
4. การมีส่วนร่วมในการประเมินผล หมายถึง การประเมินว่าการดำเนินงานบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้หรือไม่ ทั้งการประเมินผลความก้าวหน้า และประเมินผลสรุปรวบยอด โดยสังเกตจากความชอบ และความคาดหวัง ซึ่งมีอิทธิพล สามารถเปลี่ยนพฤติกรรมบุคคลได้
5. การมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์ หมายถึง การรับผลประโยชน์ทั้ง เชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ โดยกระจายผลประโยชน์ ภายในกลุ่มทั้งทางบวกและทางลบ

2.4 บทบาทของผู้ปกครองนักเรียนในการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

โรงเรียนเป็นสถาบันหนึ่งของชุมชน ถือกำเนิดจากชุมชน มีหน้าที่ตามความต้องการของสังคมในชุมชนนั้นๆ ซึ่งโดยทั่วไปแล้วชุมชนคาดหวังที่จะให้โรงเรียนเป็นสถานที่อบรมและฝึกฝนลูกหลานของเขาให้เรียนรู้วิชาการต่างๆ ผู้ปกครองนักเรียนทุกคนคาดหวังที่จะให้บุตรหลานของเขามีความรู้ดี มีความประพฤติดีและมีระเบียบวินัยดี สามารถออกไปประกอบอาชีพได้ ฉะนั้นจึงถือว่าผู้ปกครองนักเรียนเป็นบุคคลที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการจัดการศึกษา การที่ผู้ปกครองนักเรียนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียนจะทำให้โรงเรียนได้ทราบทิศทางในการจัดการศึกษาได้เป็นอย่างดี พ่อแม่ ผู้ปกครองนักเรียนและชุมชน ควรมี บทบาทเข้ามามีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพ และการจัดการศึกษาของสถานศึกษา โดยเข้ามามีส่วนร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมให้และใช้ข้อมูล ให้ข้อคิดเห็น ให้ข้อมูล เกี่ยวกับผู้เรียน ทั้งคอยติดตามผลการประเมินตนเองของสถานศึกษา และมีส่วนร่วมนำผลการประเมินไปพัฒนาปรับปรุงผู้เรียนที่บ้าน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2543 ก : 51)

ภิญโญ สาร (2526 : 315) กล่าวว่าในฐานะที่โรงเรียนเป็นหน่วยหนึ่งของสังคม และตั้งอยู่ในสังคมประชาธิปไตย โรงเรียนควรเป็นของประชาชน จัดการเรียนการสอนโดยการเรียนรู้และความร่วมมือของประชาชน เพื่อประโยชน์ของประชาชน การมีส่วนร่วมของประชาชนจึงมีความสำคัญเนื่องจากทำให้ประชาชนได้ทราบเกี่ยวกับกิจการต่างๆ ของ โรงเรียนเป็น การสร้างความเชื่อถือ ความมั่นใจและความนิยมที่มีต่อโรงเรียนให้เกิดขึ้นในหมู่ประชาชน

เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์ (2537 : 182 – 187) กล่าวว่าการมีส่วนร่วม (Participation) เป็นการที่บุคคล หรือคณะบุคคลเข้าช่วยเหลือ สนับสนุน ทำประโยชน์ในเรื่องต่างๆหรือกิจกรรมต่างๆ อาจเป็นการมีส่วนร่วม ทั้งในกระบวนการตัดสินใจ หรือในกระบวนการบริหาร การให้บุคคลมีส่วนร่วมในองค์การนั้นบุคคลจะต้องมีส่วนเกี่ยวข้อง (Involvement ในการดำเนินการหรือปฏิบัติการกิจต่างๆ ขององค์การ การที่บุคคลมีส่วนเกี่ยวข้องในกิจกรรมต่างๆ ย่อมทำให้บุคคลมีความผูกพัน (Commitment) ต่อกิจกรรมนั้น ดังภาพ และการมีส่วนร่วมเป็นวิธีการ (Means) มิใช่เป็นเป้าหมาย (end) การมีส่วนร่วมจะเป็นประโยชน์ถ้าหากผลที่เกิดคือ การพัฒนาการศึกษา

ภาพประกอบ 2 แสดงความสัมพันธ์ของการมีส่วนร่วม การมีส่วนเกี่ยวข้อง และการมีความผูกพัน

นภเนตร ธรรมบวร (2541 : 31) พบว่าการมีส่วนร่วมของพ่อ แม่ ผู้ปกครอง ด้านการศึกษา มีใช้มีผลต่อความสำเร็จ ด้านการเรียน ของเด็กเท่านั้นแต่ยังส่งผลต่อการประสบ ความสำเร็จในชีวิตของเด็ก และยังเป็นการพัฒนาทัศนคติทางบวก ต่อตัวเด็กอีกด้วย และได้ อ้างถึง Umansky (1983) ที่ว่าเด็กที่มาจากครอบครัว ซึ่งเห็นความสำคัญของการศึกษา และมีการเตรียมเด็กสำหรับประสบการณ์ทางสังคม มีแนวโน้มที่จะประสบความสำเร็จ มากกว่า เด็กที่ พ่อ แม่ ผู้ปกครอง ไม่ให้ความสำคัญ

รุ่ง แก้วแดง (2542 :166 –184) กล่าวว่าครูคนแรกของเด็กคือ พ่อ และแม่ ปู่ ย่า ตา และยาย ร่วมเป็นครูด้วย ครอบครัวสอนการอ่าน ออกเสียงได้ กล่อมเกลาด้านคุณธรรม จริยธรรม โดยเรียนแบบอย่างจาก มาตรฐานการปฏิบัติของบุคคลในครอบครัว เรียนอาชีพโดยการถ่ายทอด จากคนรุ่นหนึ่งสู่คนอีกรุ่นหนึ่ง สำหรับการมีส่วนร่วม ของพ่อแม่ ผู้ปกครองในประเทศสหรัฐอเมริกา ในการส่งเสริมในความเป็นหุ้นส่วน ให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการส่งเสริมความเจริญก้าวหน้า ของเด็กในด้านสังคม อารมณ์ และด้านวิชาการ และจากงานวิจัยของ เฮนเดอร์สัน (Henderson) ปี ค.ศ. 1994 พบว่า การมีส่วนร่วมของพ่อ แม่ ครอบครัว และชุมชน มีความสัมพันธ์ ในทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนของนักเรียน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2543 ข : 58) กล่าวว่า การมีส่วนร่วมในกระบวนการการเรียนรู้ ช่วยให้ทุกฝ่ายเข้าใจในคุณค่าของตน และนำคุณค่านั้นมาสนับสนุนส่งเสริม ให้ผู้เรียนได้พัฒนาอย่างมีประสิทธิภาพ โรงเรียน ชุมชน และสถาบันชุมชน ครอบครัว ย่อมมีส่วนให้แก่การศึกษา เช่น พ่อ แม่ ผู้ปกครอง มีส่วนร่วมในการจัด

และส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ ของลูกได้ทั้งที่บ้าน ที่โรงเรียน และแหล่งเรียนรู้ต่างๆ ชุมชน เข้ามาร่วมกำหนดนโยบาย การจัดกระบวนการเรียนรู้และเป็นแหล่งภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นต้น

อภิญา เวชยชัย (2544 : (8) และ 41 - 46) กล่าวว่า ผู้ปกครองมีบทบาทในการร่วมมือกับทางโรงเรียน เพื่อพัฒนาการศึกษาลูกหลายระดับ คือการมีส่วนร่วมในระดับปฏิบัติการมีส่วนร่วมในระดับนโยบาย และการมีส่วนร่วม ในการพิทักษ์สิทธิ์

การมีส่วนร่วมในระดับปฏิบัติ เป็นการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานของครู เช่น

1. เป็นครูร่วมสอน (Co- Instructor) โดย ร่วมกำหนดบทเรียน และกิจกรรมด้านการเรียนการสอน
2. ให้ข้อมูลเสริมบทเรียน คือ ร่วมให้ข้อมูลเพิ่มเติม ช่วยให้ครูสร้างหลักสูตรที่ลึกซึ้งตามความหลากหลายและประสบการณ์ แตกต่างกันในด้านอาชีพของผู้ปกครอง
3. ร่วมจัดกิจกรรมที่น่าสนใจ คือจัดกิจกรรมให้เด็กทำงานร่วมกันคิด ร่วมตัดสินใจร่วมเป็นกิจกรรมที่เน้นความร่วมมือ
4. ร่วมให้ข้อมูลแหล่งทรัพยากร เนื่องจากโรงเรียนมีทรัพยากรจำกัด การที่ พ่อ แม่ ผู้ปกครองร่วมกันให้ข้อมูล แหล่งทรัพยากร ที่โรงเรียนจะติดต่อขอความร่วมมือได้เป็นการขยายความร่วมมือ
5. การช่วยเหลือกิจกรรมด้านต่างๆของโรงเรียนเป็นการร่วมกันจัดกิจกรรม และดูแลนักเรียน ในกิจกรรมที่โรงเรียนจัดเป็นประจำ เช่น กีฬาสี ทำบุญประจำปี และกิจกรรมพิเศษ เช่น การไปศึกษานอกสถานที่ การเป็นโค้ช การเปิดสถานที่ทำงานโดยให้เด็กๆ ไปศึกษาดูงาน และฝึกงาน

ในปัจจุบันการศึกษาไม่ได้เป็นเรื่องของโรงเรียนและครูเท่านั้น แต่สรรพกำลังทั้งมวลในสังคมเช่น ครอบครัว ชุมชน ต้องมีหน้าที่และความรับผิดชอบต่อการศึกษา (ประเวศ วะสี. 2544 : 8) โรงเรียนจึงต้องเปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมกำหนดรูปแบบและวิธีการให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของชุมชน ทั้งนี้ต้องเปิดโอกาสให้เข้าร่วมคิดริเริ่มวางแผน และร่วมประเมินผลได้ (กรมสามัญศึกษา. 2543 : ข - ค) เพราะเหตุที่โรงเรียนเป็นส่วนหนึ่งของชุมชน ชุมชนเป็นสิ่งแวดล้อมที่มีอิทธิพลต่อโรงเรียนมาก ผลของการมีส่วนร่วมทำให้ผู้ปกครองมีความพึงพอใจ มีความเชื่อถือและศรัทธาในโรงเรียน เป็นองค์ประกอบที่ทำให้โรงเรียนประสบผลสำเร็จ (เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์. 2537 : 186 - 187) การมีส่วนร่วมของ พ่อ แม่ ผู้ปกครองมีผลต่อความสำเร็จด้านการเรียนและมีผลต่อการประสบผลสำเร็จในชีวิตของนักเรียนด้วย (นภเนตร ธรรมบวร. 2541 : 31) เพราะพ่อ แม่ ผู้ปกครองเป็นครูคนแรกของเด็ก ทั้งกลุ่มเกลาคุณธรรม จริยธรรม ทั้งด้านการสอนอ่าน การเรียนแบบอย่างจากมาตรฐาน การปฏิบัติของครอบครัว (รุ่ง แก้วแดง. 2542 : 166 - 181) ผู้ปกครองยังมีบทบาทใน

การร่วมมือกับทางโรงเรียนเพื่อการพัฒนาการศึกษาของลูกหลายระดับเช่นการมีส่วนร่วมในระดับปฏิบัติและการมีส่วนร่วมในระดับนโยบาย เป็นต้น (อภิญา เวชชัย. 2544 : (3) - (4))

3. การประกันคุณภาพการศึกษา

3.1 สารบัญญัติเรื่องการประกันคุณภาพการศึกษา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2542 : 24 – 26) ซึ่งเป็นกฎหมายแม่บทในการบริหารจัดการศึกษา และกลไกสำคัญของการปฏิรูปการศึกษาของประเทศ ได้บัญญัติให้มีระบบประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาดังรายละเอียดในหมวด 6 มาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา ดังนี้

มาตรา 47 ให้มีระบบประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานประกอบด้วยระบบประกันคุณภาพภายใน และระบบประกันคุณภาพภายนอก ระบบหลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา 48 ให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหาร ดำเนินการต่อเนื่อง โดยจัดทำรายงานประจำปีเสนอหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเปิดเผยต่อสาธารณชน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐาน การศึกษาและเพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายนอก

มาตรา 49 ให้มีสำนักรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา มีฐานะเป็นองค์การมหาชนทำหน้าที่พัฒนาเกณฑ์วิธีการประเมินคุณภาพภายนอก และทำการประเมินผล การจัดการศึกษาเพื่อให้มีการตรวจสอบคุณภาพของสถานศึกษา โดยคำนึงถึงความมุ่งหมาย และหลักการ และแนวการจัดการศึกษาในแต่ละระดับตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ ให้มีการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษาทุกแห่งอย่างน้อย หนึ่งครั้งในทุกห้าปี นับตั้งแต่ การประเมิน ครั้งสุดท้าย และเสนอผลการประเมินต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสาธารณชน

มาตรา 50 ให้สถานศึกษาให้ความร่วมมือในการจัดเตรียมเอกสารหลักฐาน ต่างๆ ที่มีข้อมูลเกี่ยวข้องกับสถานศึกษา ตลอดจนให้บุคลากร คณะกรรมการของสถานศึกษา รวมทั้งผู้ปกครองและผู้ที่มีส่วนร่วมเกี่ยวข้องกับสถานศึกษาให้ข้อมูลเพิ่มเติม ในส่วนที่พิจารณา เห็นว่าเกี่ยวข้องกับการปฏิบัติภารกิจของสถานศึกษา ตามคำร้องขอของสำนักงานรับรอง มาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา หรือบุคคล หรือหน่วยงานภายนอกที่สำนักงาน ดังกล่าวรับรองที่ทำการประเมินคุณภาพคุณภาพภายนอกของสถานศึกษานั้น

มาตรา 51 กรณีที่ผลการประเมินภายนอกของสถานศึกษาได้ไม่ได้ตามมาตรฐานที่กำหนด ให้สำนักรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา จัดทำข้อเสนอแนะการปรับปรุงแก้ไขต่อหน่วยงานต้นสังกัด เพื่อให้สถานศึกษาปรับปรุงแก้ไขภายในระยะเวลาที่กำหนด หากมิได้ดำเนินการดังกล่าว ให้สำนักรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา รายงานต่อคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานหรือคณะกรรมการการอุดมศึกษาเพื่อดำเนินการให้มีการปรับปรุงแก้ไข

3.2 ความหมายการประกันคุณภาพการศึกษา

การประกันคุณภาพการศึกษา มีผู้ให้ความหมาย ไว้ดังนี้ กรมวิชาการ (2542 : 2) ให้ความหมายการประกันคุณภาพการศึกษาว่าเป็นกลไกสำคัญ ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา เพราะเป็นระบบที่สร้างความมั่นใจสถานศึกษาสามารถ จัดการศึกษาได้คุณภาพตามมาตรฐาน ผู้สำเร็จการศึกษามีความรู้ ความสามารถ ลักษณะอันพึงประสงค์ตามที่หลักสูตรกำหนดและสังคมต้องการ

กรมสามัญศึกษา (2542 ก : 14) ให้ความหมายการประกันคุณภาพการศึกษา คือ การดำเนินงานต่างๆในกระบวนการจัดการศึกษา ตั้งแต่การวางแผนไว้ตั้งแต่ต้น เพื่อให้เกิดการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ เพื่อสร้างความมั่นใจและเป็นหลักประกันต่อผู้ปกครอง ชุมชน และสังคมว่าสถานศึกษา สามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพผู้เรียนที่จบการศึกษามีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา และเป็นที่ยอมรับของสังคม

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2543 ข : 7) ให้ความหมายการประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง การบริหาร จัดการและดำเนินกิจกรรมตามภารกิจปกติของสถานศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง ซึ่งจะเป็นการสร้าง ความมั่นใจให้ผู้รับบริการทางการศึกษาทั้งผู้รับบริการโดยตรงได้แก่ ผู้เรียน ผู้ปกครอง และผู้รับบริการทางอ้อมได้แก่ สถานประกอบการ ประชาชน และสังคมโดยรวมว่าการดำเนินงานของสถานศึกษา จะมีประสิทธิภาพ และทำให้ผู้เรียนมีคุณภาพ

กระทรวงศึกษาธิการ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2544 : 26 พฤศจิกายน) กล่าวว่า ระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา เป็นระบบที่สถานศึกษาร่วมมือกับชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องภายใต้การกำกับดูแลและสนับสนุนส่งเสริมของหน่วยงานต้นสังกัด เพื่อสร้างความมั่นใจที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของหลักวิชา ข้อมูลหลักฐานที่ตรวจสอบได้และการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องว่าผู้เรียนทุกคนจะได้รับบริการด้านการศึกษาที่มีคุณภาพจากสถานศึกษา เพื่อพัฒนาความรู้ ความสามารถและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามที่กำหนดในมาตรฐานหลักสูตรขั้นพื้นฐาน

รุ่ง แก้วแดง (วิจารณ์ พานิช และคณะ 2544 : 140) กล่าวว่า การประกันคุณภาพการศึกษา คือ

1. ประกันคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียนตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ หมวด 4 มาตรา 22, 23, 24, 26, และ 27 เพื่อดูว่าสถานศึกษามีการปฏิรูปการเรียนรู้แล้วหรือยัง
2. การปฏิรูปการสอนของครู คือ ครูเปลี่ยนจากครูเป็นศูนย์กลางมาเป็นผู้เรียนเป็นสำคัญหรือยัง

3. ปฏิรูปการบริหาร คือ ผู้บริหารเปลี่ยนจากการบริหารงานธุรการเป็นการบริหารการเรียนการสอนแล้วหรือยัง ถ้ามีการดำเนินงานแล้วเรียกว่าประกันคุณภาพภายใน

จากที่กล่าวมาแล้วการประกันคุณภาพการศึกษาจึงมีความหมายว่า เป็นการบริหารจัดการและดำเนินกิจกรรม ของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบตั้งแต่การวางแผน เพื่อให้เกิดการปฏิบัติอย่างเป็นระบบ เพื่อสร้างความมั่นใจ และเป็นหลักประกันต่อผู้ปกครอง ชุมชน สังคม ว่าสถานศึกษา จัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ และทำให้ผู้เรียนมีคุณภาพ เป็นการประกันคุณภาพ การเรียนรู้ของผู้เรียน การปฏิรูปการสอนของครู และปฏิรูปการบริหารของผู้บริหารโรงเรียน

3.3 แนวทางในการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา

แนวทางในการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาที่สถานศึกษาจะนำไปใช้ พัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษา ควรมีดังนี้ (กรมสามัญศึกษา. 2542 ก : 6 - 9)

1. การยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา (Child – Centered Development) เป็นแนวคิดที่มุ่งให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของการเรียนรู้ทั้งปวง และยึดประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นกับผู้เรียนเป็นสำคัญ การดำเนินงานต่างๆ ของสถานศึกษาต้องเป็นไปเพื่อคุณภาพของผู้เรียน สถานศึกษาต้องมีความเชื่อพื้นฐานว่าทุกคนสามารถเรียนรู้ได้ (All Can Learn) และพัฒนาได้ตลอดชีวิต การประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาจึงมุ่งเน้นความสามารถของสถานศึกษาในการจัดการให้คุณภาพของผู้เรียนได้มาตรฐานตามที่กำหนดเป็นสำคัญ
2. การใช้สถานศึกษาเป็นฐานในการบริหารจัดการ (School – Based Management) เป็นแนวคิดที่มุ่งให้สถานศึกษามีอำนาจในการตัดสินใจบริหารการศึกษาได้ด้วยตนเอง โดยมีคณะกรรมการสถานศึกษาเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ความมีอิสระคล่องตัวในการบริหารของสถานศึกษา จะทำให้สถานศึกษาสามารถสร้างผลผลิตที่มีคุณภาพ ดังนั้นในการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา จึงเป็นการแสดงความรับผิดชอบของสถานศึกษาในการระดมสรรพกำลังเสริมสร้างพลัง (Empowerment) ทั้งในสถานศึกษา ชุมชน และสังคม มาจัดการศึกษาให้มีคุณภาพและได้มาตรฐานตามที่กำหนด

3. การมีส่วนร่วมและการร่วมคิด ร่วมทำ (Participation and Collaboration) เป็นแนวคิดที่มุ่งให้ทุกคน ทุกส่วนของสังคมต้องเข้ามามีส่วนร่วมรับผิดชอบในการจัดการศึกษา (All for Education) เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับทุกคน และสังคมโดยรวม (Education for All) การประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาจึงต้องมุ่งเน้นให้ ผู้ปกครอง ชุมชนและสังคมเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาและภายในสถานศึกษาเอง ต้องมุ่งเน้นการมีส่วนร่วมและการร่วมคิด ร่วมทำของผู้บริหาร ครู และบุคลากรทุกคน เพื่อสร้างความรู้สึกเป็นเจ้าของมีความผูกพันที่จะมุ่งมั่น ร่วมมือ ร่วมใจกันพัฒนาคุณภาพ การศึกษา

4. การกระจายอำนาจทางการศึกษา (Decentralization of Education) เป็นแนวคิดที่มุ่งกระจายอำนาจการจัดการศึกษาให้กับผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียกับการศึกษา (Stakeholders) ซึ่งเป็นผู้ที่อยู่ใกล้ชิดกับผู้เรียนมากที่สุด คือ สถานศึกษา ผู้ปกครองและชุมชน ซึ่งจะทำให้เกิดความตระหนักในคุณประโยชน์ของการศึกษา จะทำให้เกิดความร่วมมือในการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพในการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สถานศึกษาควรกระจายอำนาจในการตัดสินใจให้ฝ่าย หมวดหรืองาน และทีมงานในการดำเนินงานตามบทบาทหน้าที่หรือภารกิจ ตามที่ได้รับมอบหมาย

5. การแสดงความรับผิดชอบต่อที่ตรวจสอบได้ (Accountability) เป็นแนวคิดที่มุ่งให้สถานศึกษาแสดงความรับผิดชอบต่อภาระหน้าที่ในการจัดการศึกษา (Authorities) และการปฏิบัติหน้าที่ของตนเองให้ได้มาตรฐานคุณภาพต่อผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน สังคม และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นหลักประกันและสร้างความเชื่อมั่นว่าสถานศึกษาสามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้เรียนมีคุณภาพได้มาตรฐานตามที่กำหนด ดังนั้นในการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สถานศึกษาจะต้องแสดงความสามารถ ในการจัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ พร้อมทั้งรายงานให้ผู้ปกครอง ชุมชน สังคม และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ทราบความก้าวหน้า

3.4 ระบบการประกันคุณภาพการศึกษา

กรมสามัญศึกษา. (2542 ข : 8 – 9) กรมวิชาการ (2542 : 3 - 4) , สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา แห่งชาติ (2543 ข : 7) กล่าวว่า ระบบประกันคุณภาพการศึกษา (Quality Assurance) มี 3 องค์ประกอบ ซึ่งมีความสัมพันธ์ต่อเนื่องกัน คือ

1. การควบคุมคุณภาพ การศึกษา (Quality Control) หมายถึงกระบวนการพัฒนา หรือแนวดำเนินงานเพื่อกำหนด มาตรฐานเพื่อการพัฒนาเข้าสู่คุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษา ประกอบด้วย การดำเนินงาน 2 ขั้นตอน คือ

1.1 การกำหนดมาตรฐานการศึกษา (Education Standard) เป็นการดำเนินงานเพื่อให้ได้มาตรฐานการศึกษาทั้งด้านผลผลิต (Output) ปัจจัย (Input) และกระบวนการ (Process) ซึ่งจะใช้เป็นกรอบแนวทางในการพัฒนาการศึกษาให้มีคุณภาพ และการประกันคุณภาพการศึกษา

1.2 การพัฒนาเข้าสู่มาตรฐานการศึกษา เป็นการดำเนินงานเพื่อพัฒนาปัจจัยทางการศึกษาต่างๆ ที่มีผลต่อคุณภาพการศึกษาให้ได้มาตรฐานตามที่กำหนดไว้โดยเน้นระบบ และกลไกการปฏิบัติงานตามแผน ติดตาม กำกับ การดำเนินงานอย่างจริงจังและต่อเนื่อง

2. การตรวจสอบ ทบทวน และปรับปรุงคุณภาพการศึกษา (Quality Audit and Intervention) หมายถึง กระบวนการพัฒนา หรือแนวดำเนินงาน ตรวจสอบและติดตาม ผลการดำเนินงาน เพื่อให้ได้ข้อมูลสารสนเทศ (Information) ในการปรับปรุงคุณภาพการศึกษา ให้ได้ตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนดไว้ ประกอบด้วย การดำเนินงาน 3 ขั้นตอน คือ

2.1 การตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในของสถานศึกษา เป็นการดำเนินงานเพื่อประเมินความก้าวหน้าของสถานศึกษาโดยให้สถานศึกษาประเมินตนเอง (School Self Evaluation) เพื่อการปรับปรุงและพัฒนา แล้วจัดทำรายงานผลการจัดการศึกษาเสนอต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และสาธารณชน

2.2 การตรวจสอบคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาโดยเขตพื้นที่การศึกษา เป็นการดำเนินงานของเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อตรวจสอบและควบคุมคุณภาพการศึกษา ตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนดแล้วจัดทำรายงานผลการจัดการศึกษา เสนอต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสาธารณชน

2.3 การกำหนดมาตรการปรับปรุงส่งเสริมคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ที่มีคุณภาพ ไม่ถึงเกณฑ์มาตรฐานการศึกษา เป็นการดำเนินงานของเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อใช้มาตรการต่างๆ ในการปรับปรุงและส่งเสริมคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนให้เป็นไปตามมาตรฐานคุณภาพการศึกษา

3. การประเมินและรับรองคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา (Quality Assessment) หมายถึง กระบวนการพัฒนา หรือแนวดำเนินงาน ในการประเมินคุณภาพการศึกษา โดยมุ่ง การรับรองมาตรฐานคุณภาพการศึกษาซึ่งเป็นการดำเนินงานของสำนักรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา หรือหน่วยงานภายนอกที่สำนักงานมาตรฐานคุณภาพรับรอง โดยให้สถานศึกษาเฝ้าระวังรักษาคุณภาพการศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานคุณภาพตลอดระยะเวลาที่ให้การรับรอง

กระทรวงศึกษาธิการ (2544 : 26 พฤศจิกายน) กล่าวถึง ระบบประกันคุณภาพ ในสถานศึกษาว่าให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเพื่อสร้างความมั่นใจให้แก่ผู้เกี่ยวข้องว่าผู้เรียนทุกคนจะได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพ

เพื่อการพัฒนาความรู้ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตามมาตรฐานการศึกษา ที่กำหนดในหลักสูตรการศึกษาซึ่งเป็นกระบวนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่องโดยการส่งเสริมสนับสนุนและกำกับดูแลของหน่วยงานต้นสังกัด ประกอบด้วย

1. การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ ให้สถานศึกษา จัดโครงสร้างการบริหาร แต่งตั้งคณะกรรมการและจัดระบบสารสนเทศเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา
2. การพัฒนามาตรฐานการศึกษา ให้สถานศึกษากำหนดมาตรฐานการศึกษาระดับสถานศึกษา สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน
3. การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาและการดำเนินการตามแผน โดยคำนึงถึงหลักและให้ครอบคลุม เพื่อเป็นแผนยุทธศาสตร์และแผนปฏิบัติการประจำปีรองรับเพื่อดำเนินการตามแผนการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษาให้มีการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพภายในในสถานศึกษาอย่างเนื่อง
4. การประเมินคุณภาพการศึกษา ให้สถานศึกษาจัดให้นักเรียนทุกคนได้รับการประเมินผลสัมฤทธิ์ในวิชาแกนหลักและคุณลักษณะที่สำคัญด้วยเครื่องมือมาตรฐาน
5. การรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี ให้สถานศึกษา จัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี โดยระบุความสำเร็จตามเป้าหมาย เสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัดหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสาธารณชนการผดุงระบบการประกันคุณภาพการศึกษาให้หน่วยงานต้นสังกัดส่งเสริมสนับสนุน ร่วมดำเนินงานตามระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา แล้วตรวจสอบและทบทวนคุณภาพสถานศึกษา อย่างน้อยหนึ่งครั้งในทุกสามปี และต้องวิเคราะห์ วิจัย แล้วเผยแพร่นวัตกรรมเกี่ยวกับรูปแบบและเทคนิควิธีการประกันคุณภาพการศึกษา

3.5 มาตรฐานการศึกษาเพื่อการประเมินคุณภาพภายนอกระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติร่วมกับหน่วยงานกลุ่มบุคคล ได้ดำเนินการพัฒนามาตรฐานการศึกษาเพื่อการประเมินคุณภาพภายนอก สำหรับระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2543 ก : 1 – 16) โดยศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสารเกี่ยวกับปรัชญาการศึกษาไทย วิสัยทัศน์ ความเปลี่ยนแปลงของสังคมโลกลักษณะสังคมไทย และคนไทยที่พึงประสงค์ เป้าหมายและแนวทาง การจัดการศึกษา มาตรฐานการศึกษาของหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งในประเทศและต่างประเทศ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 แผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2535 แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 8

รวมทั้งหลักการและจุดมุ่งหมายตามหลักสูตรของแต่ละระดับการศึกษา แล้วสังเคราะห์จัดทำเป็นร่างมาตรฐานการศึกษาแล้วจัดประชุมระดมความคิดและสอบถามความคิดเห็นจากบุคคลหลายฝ่ายเพื่อปรับปรุงร่างมาตรฐานและจัดทำตัวบ่งชี้ แล้วเชิญผู้แทนและนักวิชาการที่รับผิดชอบ ในการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของหน่วยงานต่างๆ มาร่วมประชุม เพื่อช่วยกันปรับปรุงร่างมาตรฐานการศึกษาและตัวบ่งชี้ และจัดทำตัวบ่งชี้จำแนกตามระดับการศึกษา แล้วจัดทำประชาพิจารณ์ เพื่อให้ประชาชนได้ร่วมแสดงความคิดเห็นและกำหนดความต้องการทางการศึกษาที่คาดหวัง แล้วนำไปจัดทำโพล (Poll) กับประชาชน ทั่วประเทศ จัดให้มีสาระสอดคล้องกับความมุ่งหมาย และหลักการ รวมทั้งแนวทางการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษา แห่งชาติ พ.ศ. 2542 โดยได้รับอนุมัติในหลักการจากคณะรัฐมนตรี เมื่อ 4 มกราคม 2543 และ 25 มกราคม 2543 เพื่อใช้เป็นมาตรฐานหลักในการประกันคุณภาพการศึกษา ของสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในประเทศไทย เป็นมาตรฐานการศึกษาเพื่อการประเมินคุณภาพ ภายนอก มีมาตรฐานรวมทั้งสิ้น 27 มาตรฐาน 91 ตัวบ่งชี้ โดยแบ่งออกเป็น 3 ด้าน คือ

1. มาตรฐานด้านผู้เรียน มี 12 มาตรฐาน 38 ตัวบ่งชี้ เน้นพัฒนาการด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์และสังคม โดยมุ่งให้ผู้เรียนเป็นคนดี มีความสามารถตามศักยภาพ และมีความสุข

2. มาตรฐานด้านกระบวนการ มี 6 มาตรฐาน 29 ตัวบ่งชี้ เน้นในด้านการบวนการบริหารจัดการ และกระบวนการจัดการเรียนการสอน

3. มาตรฐานด้านปัจจัย มี 9 มาตรฐาน 24 ตัวบ่งชี้ กำหนดคุณลักษณะหรือสภาพความพร้อมของผู้บริหาร ครู หลักสูตร อาคารสถานที่ และชุมชน

มาตรฐานการศึกษาทั้ง 27 มาตรฐาน 91 ตัวบ่งชี้ เป็นทิศทางให้ทางสถานศึกษาที่มีศักยภาพและมีความพร้อมได้มุ่งพัฒนาการศึกษาให้มีคุณภาพเพิ่มขึ้นเพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายนอกในระยะต่อไป และได้คัดเลือก มาตรฐานการศึกษาเพื่อใช้ประเมินคุณภาพภายนอกในรอบแรก สำหรับระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพียง 14 มาตรฐาน 53 ตัวบ่งชี้ โดยแบ่งเป็น 3 ด้านดังนี้

1. มาตรฐานด้านผู้เรียน 7 มาตรฐาน 22 ตัวบ่งชี้

2. มาตรฐานด้านกระบวนการ 3 มาตรฐาน 21 ตัวบ่งชี้

3. มาตรฐานด้านปัจจัย 4 มาตรฐาน 10 ตัวบ่งชี้

ต่อมาสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษาได้แบ่งกลุ่มใหม่เพื่อให้สอดคล้องความเข้าใจ แต่ยังคงสาระและจำนวนมาตรฐานเหมือนเดิมทุกประการ โดยแบ่งกลุ่มเป็นมาตรฐานเกี่ยวกับผู้เรียนมาตรฐานเกี่ยวกับครูและมาตรฐานเกี่ยวกับผู้บริหาร (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา. 2544 : ไม่ปรากฏเลขหน้า.) ดังนี้

1. มาตรฐานเกี่ยวกับผู้เรียน

- 1.1 ผู้เรียนมี คุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์
- 1.2 ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ มีวิจารณญาณ มีความคิดสร้างสรรค์ คิดไตร่ตรองและมีวิสัยทัศน์
- 1.3 ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร
- 1.4 ผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง
- 1.5 ผู้เรียนมีทักษะในการทำงาน รักการทำงาน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ และมีเจตคติที่ดี ต่ออาชีพสุจริต
- 1.6 ผู้เรียนมีสุขนิสัย สุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี
- 1.7 ผู้เรียนมีสุนทรียภาพและลักษณะนิสัยด้านด้านศิลปะ ดนตรี กีฬา

2. มาตรฐานเกี่ยวกับครู

- 2.1 ครูมีความสามารถในการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
- 2.2 ครูมีคุณวุฒิ /ความรู้ ความสามารถตรงกับงานที่รับผิดชอบและมีครูเพียงพอ

3. มาตรฐานเกี่ยวกับผู้บริหาร

- 3.1 สถานศึกษามีการจัดองค์กร/โครงสร้างและการบริหารงานอย่างเป็นระบบ ครบวงจรให้บรรลุเป้าหมายการศึกษา
- 3.2 สถานศึกษาส่งเสริมความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนในการพัฒนาการศึกษา
- 3.3 สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมและการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
- 3.4 ผู้บริหารมีภาวะผู้นำและมีความสามารถในการบริหารจัดการ
- 3.5 สถานศึกษามีหลักสูตรที่เหมาะสมกับผู้เรียนและท้องถิ่น มีสื่อการเรียนการสอนที่เอื้อต่อการเรียนรู้

มาตรฐานการศึกษาด้านผู้เรียนและตัวบ่งชี้ที่เลือกมาศึกษา

การกำหนดคุณลักษณะของผู้เรียนซึ่งเป็นศักยภาพที่พึงประสงค์ มีที่มาจากหลายแหล่ง ดังนี้

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. 2539 : 31 - 32) กำหนดจุดมุ่งหมายให้คนได้รับการพัฒนาสามด้าน คือ 1) พัฒนาให้เป็นคนเก่งที่มีปัญญา ใฝ่รู้ รู้จักคิด มีเหตุผล ขยันขันแข็ง รู้จักพึ่งตนเอง มีจิตสำนึกต่อส่วนรวม สังคม และประเทศชาติ 2) พัฒนาให้เป็นคนดีมีเมตตา กรุณา กตัญญู รู้คุณ สามัคคี ซื่อสัตย์ สุจริต ละเว้นอบายมุข มีระเบียบวินัย ประพฤติตนตามจรรยาบรรณ มีความเป็นประชาธิปไตย 3) พัฒนาให้เป็นคนมีความสุข มีสมาธิสงบเยือกเย็น แจ่มใส ร่าเริง พอใจในสิ่งที่มี และยินดีในสิ่งที่ทำ ซึ่งจะพัฒนาคนให้เป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรม

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 ในส่วนของการจัดการศึกษา มาตรา 81 ระบุไว้ว่า รัฐต้องจัดการศึกษาอบรม และสนับสนุนให้เอกชน จัดการศึกษาอบรมให้เกิด “ ความรู้ คู่คุณธรรม ”

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้บัญญัติลักษณะคนไทยที่พึงประสงค์ ในมาตรา 6 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2543 ค :11 - 12) คือ ให้เป็น คนดี คนเก่ง และคนมีความสุข มีรายละเอียดดังนี้ 1) คนดี ก็คือ คนที่ดำเนินชีวิตอย่างมีคุณภาพ มีจิตใจที่ดีงาม มีคุณธรรม จริยธรรม มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ เช่น มีวินัย มีความเอื้อเฟื้อ เกื้อกูล มีเหตุผล ใฝ่หาที่ ซื่อสัตย์ พากเพียร ขยัน ประหยัด และเสียสละ 2) คนเก่ง ก็คือคนที่มีสมรรถภาพสูงในการดำเนินชีวิต โดยมีความสามารถด้านใดด้านหนึ่งหรือรอบด้าน เช่น ทางวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ ด้านภาษา ศิลปะ ดนตรี กีฬา ทักษะการงาน ทักษะการแก้ปัญหา ทักษะเทคโนโลยี 3)คนมีความสุข ก็คือคนที่มีสุขภาพดีทั้งกายและจิต ร่าเริง แจ่มใส ร่างกายแข็งแรง ไม่เป็นทาสของอบายมุข ดำรงชีวิตได้อย่างพอเพียงแก่อัตภาพ ,

กองวิจัยทางการศึกษา กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2542 : 1) ได้ดำเนินโครงการวิจัย เรื่องศักยภาพของเด็กไทย โดยรวบรวม ศึกษาเอกสารและประมวลความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ โดยแบ่งศักยภาพเด็กไทยเป็น 3 ด้านใหญ่ แต่ละด้าน แบ่งออกเป็น 3 ด้านย่อย รวมทั้งสิ้น 9 ด้านย่อย ดังนี้

1. ทักษะพื้นฐานที่จำเป็นต่อการเรียนรู้ในอนาคต ประกอบด้วย

- 1.1 ทักษะการเรียนรู้
- 1.2 ทักษะการคิด
- 1.3 ทักษะการสื่อสาร

2. ทักษะพื้นฐานที่จำเป็นต่อการทำงาน ประกอบด้วย

- 2.1 ทักษะการจัดการ
- 2.2 การทำงานร่วมกับผู้อื่นได้
- 2.3 ความขยัน อดทน ประหยัดและออม

3. ลักษณะพื้นฐานที่จำเป็นต่อการอยู่ร่วมกันในสังคม ประกอบด้วย

- 3.1 ความรับผิดชอบ และมีวินัยในตนเอง
- 3.2 การควบคุมตนเองได้
- 3.3 ช่วยเหลือผู้อื่น เสียสละ มุ่งมั่นพัฒนา

มาตรฐานการศึกษาเพื่อการประเมินคุณภาพภายนอก ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาตรฐานด้านผู้เรียน มี 7 ด้าน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2543 ก : 8 - 9) มีดังนี้

1. ผู้เรียนมี คุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์
2. ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ มีวิจารณญาณ มีความคิดสร้างสรรค์ คิดไตร่ตรองและมีวิสัยทัศน์
3. ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร
4. ผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง
5. ผู้เรียนมีทักษะในการทำงาน รักการทำงาน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ และมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต
6. ผู้เรียนมีสุขนิสัย สุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี
7. ผู้เรียนมีสุนทรียภาพและลักษณะนิสัยด้านด้านศิลปะ ดนตรี กีฬา

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน (กระทรวงศึกษาธิการ 2544 : 2 พุทธศักราช) มุ่งพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข และมีความเป็นไทย มีศักยภาพในการศึกษาต่อ และประกอบอาชีพ

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า การจัดการศึกษาอบรมต้องให้ผู้เรียนเกิดความรู้คู่คุณธรรม ตามบทบัญญัติใน รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 ซึ่งสอดคล้องกับ จุดมุ่งหมายในการพัฒนาคนของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2539 : 31 - 32) และความมุ่งหมายในการพัฒนาผู้เรียน ตามพระราชบัญญัติการศึกษา แห่งชาติ พ.ศ. 2542 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2543 ค : 11 - 12) ที่ให้พัฒนาคนให้เป็นคนเก่งและเป็นคนดี และสอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน (กระทรวงศึกษาธิการ . 2544 : 2 พุทธศักราช) ที่มุ่งพัฒนาคนไทยให้เป็นคนดี มีปัญญา เช่นเดียวกับการวิจัยเรื่องศักยภาพของเด็กไทย ของกรมวิชาการ (2542 : 1) ที่บอกศักยภาพของเด็กที่ต้องการ ด้านทักษะการเรียนรู้ และลักษณะพื้นฐานที่จำเป็น อีกทั้งจากมาตรฐานด้าน ผู้เรียนที่ใช้ในการประกันคุณภาพการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานทั้ง 7 ด้านที่ คณะรัฐมนตรี มีมติอนุมัติให้ใช้เป็นมาตรฐานของเด็กไทย (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา แห่งชาติ. 2543 ก : 8 - 9) ที่สอดคล้องกัน โดยผู้วิจัยเลือกมาศึกษา 2 ด้าน รวมทั้งตัวบ่งชี้ดังนี้

1. ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์

ตัวบ่งชี้

1.1 มีวินัย มีความรับผิดชอบ และปฏิบัติตามระเบียบและหลักธรรม
เบื้องต้นของแต่ละศาสนา

1.2 ซื่อสัตย์สุจริต (และมีจรรยาบรรณในวิชาชีพสำหรับระดับอาชีวศึกษา)

1.3 มีความเมตตา กรุณา เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และเสียสละเพื่อส่วนรวม

1.3 ประหยัด (ใช้สิ่งของและทรัพย์สินทั้งของตนเองและส่วนรวมอย่าง
ประหยัด และคุ้มค่า)

2. ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร

ตัวบ่งชี้

2.1 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในกลุ่มประสบการณ์ /กลุ่มวิชา/ หมวดวิชาที่
สำคัญไม่ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานขั้นต่ำ (คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ
สังคมศาสตร์ คอมพิวเตอร์และวิชาเฉพาะสาขาสำหรับอาชีวศึกษา)

2.2 มีความสามารถในการใช้ภาษาสื่อสารโดยสามารถใช้ภาษาไทยในการสื่อสารได้
อย่างมีประสิทธิภาพและสามารถใช้ภาษาต่างประเทศในการสื่อสารได้อย่างน้อย 1 ภาษา

4. ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วม

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนนั้น ถือได้ว่าเป็นหัวใจของงานพัฒนา
และในการที่จะทำให้ประชาชนมีส่วนร่วมได้นั้น จะต้องมียปัจจัยหลายประการที่ก่อให้เกิด
ความร่วมมือได้ มีผู้กล่าวถึงปัจจัยของการมีส่วนร่วมไว้ หลายท่าน ดังรายละเอียดดังนี้

เมย์ (May.1951 : 127) ได้ทำการวิจัย พบว่าการมีส่วนร่วมของบุคคลนั้นมีปัจจัย

ที่เกี่ยวข้อง คือ สถานภาพทางสังคม สถานภาพทางเศรษฐกิจ สถานภาพทางอาชีพ และที่อยู่
อาศัย โดยบุคคลที่มีสถานภาพทางสังคม เศรษฐกิจต่ำ จะเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ ของ
ชุมชนน้อยกว่าบุคคล ที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจสูง

อัลวิน เบิร์ตแทรนด์ (Bertrand. 1958 : 147 –157) กล่าวถึงปัจจัยทางวัฒนธรรมของ
ประชาชนที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วม ซึ่งได้แก่ลักษณะส่วนบุคคลต่างๆ คือ อายุ เพศ
สถานภาพทางสังคม อาชีพ การศึกษา ถิ่นที่อยู่อาศัย ระยะเวลาที่อยู่ในท้องถิ่น ปัจจัยอื่นๆ
เช่น การอาศัยในเมืองหรือชนเมือง จำนวนสมาชิกในครอบครัวและลักษณะครอบครัว ค่านิยม
และทัศนคติ

โคเฮน และอัฟฮอฟฟ์ (Cohen and Uphoff. 1977 : 59 – 78) ได้กล่าวถึงปัจจัยที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมของประชาชน ได้แก่ อายุ และ เพศ สถานภาพในครอบครัว ระดับการศึกษา สถานภาพทางสังคม เช่น ชั้นทางสังคม ศาสนา อาชีพ รายได้และทรัพย์สิน ระยะเวลาในท้องถิ่น และระยะเวลาที่อยู่ในโครงการ พื้นที่ดินถือครอง และสถานภาพการทำงาน

สุรัสวดี หุ่นพยนต์ (2528 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการไม่เข้าร่วมในกิจกรรมพัฒนาชุมชนของประชาชนยากจน ศึกษาเฉพาะกรณีหมู่บ้านเขาดิน ตำบลวังน้ำจืด อำเภอไพศาลี จังหวัดนครสวรรค์ พบว่า รายได้มีความสัมพันธ์กับการไม่เข้ามามีส่วนร่วม ในกิจกรรมพัฒนาชุมชน ชนตัดสินใจเลือกแนวทาง

กระทรวงการคลัง (2539 : 4 มีนาคม) มีประกาศคณะกรรมการกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาเรื่องคุณสมบัติผู้มีสิทธิ์กู้ยืมเงิน ที่สำคัญประการหนึ่ง คือผู้ขาดแคลนในทุนทรัพย์ หมายถึง ผู้มีรายได้ของบิดามารดา หรือผู้ปกครองและนักเรียนผู้กู้ยืมรวมกันไม่เกิน 120,000 บาท ต่อปี

กรมสามัญศึกษา (2544 : 82) ได้ศึกษาภูมิหลังของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2543 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกัน พบว่า นักเรียนกลุ่มอ่อน กลุ่มกลาง และกลุ่มเก่ง มีฐานนิยมแตกต่างกัน ในด้านรายได้ของบิดา มารดา ซึ่ง กลุ่มอ่อน กลุ่มกลาง มีฐานนิยมที่มีรายได้ต่อเดือนไม่เกิน 10,000 บาท ส่วนกลุ่มเก่งมีฐานนิยม รายได้ต่อเดือน ระหว่าง 10,000 บาท ถึง 24,999 บาท

5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

ประกอบ คุณารักษ์ และคณะ (2531 : 85 - 91 ; 93 – 98) ได้ศึกษารูปแบบความร่วมมือขององค์กรชุมชน ต่อการพัฒนาคุณภาพ พบว่า ถ้าการจัดการศึกษาได้คำนึงถึงการมีส่วนร่วมของประชาชนอย่างมีประสิทธิภาพแล้วจะก่อให้เกิดประโยชน์หลายประการ **ประการแรก** ประชาชนในฐานะเจ้าของการศึกษา จะรู้ดีว่าเขาและบุตรหลานของเขาต้องการอะไรจากการศึกษา และอะไรที่เขาไม่ต้องการ ความต้องการเหล่านี้เกิดจากการสัมผัสสภาพข้อเท็จจริงในชีวิตการทำงานและการดำรงชีวิตทั่วไป **ประการที่สอง** การให้ประชาชนมีส่วนร่วมทางการศึกษาจะก่อให้เกิดความรู้สึกมีอำนาจและการได้มีส่วนร่วมในชุมชนจะนำไปสู่ความรับผิดชอบ **ประการที่สาม** การมีส่วนร่วมทำให้มีโอกาสดำเนินกิจการด้านการศึกษา อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นการควบคุมการดำเนินงานของระบบราชการให้รอบคอบสอดคล้องกับความต้องการของชุมชน **ประการที่สี่** การมีส่วนร่วมทางการศึกษาเปิดโอกาสให้มีการใช้

ทรัพยากรในท้องถิ่นมากขึ้น เพราะจิตสำนึกนอกจากจะเป็นผู้ได้รับผลประโยชน์จากการศึกษาแล้วยังต้องเป็นผู้ให้สิ่งจำเป็นต่อการศึกษาก็ด้วย

สมลักษณ์ ภูคำแสน (2540 : ก - ข) ได้ศึกษาบทบาทของชุมชนต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดขอนแก่น พบว่า ชุมชนมีส่วนร่วมในระดับมาก ในด้านการบริหารงานทั่วไปคือการกำหนดนโยบายการอำนวยการ การประสานงานการรายงานผล และการบริหารงบประมาณด้านวิชาการคือการจัดหาวิทยากรท้องถิ่น การจัดหาหนังสือเรียน การหาทุน และการเข้าร่วมกิจกรรม ด้านกิจการนักเรียน คือด้านรณรงค์การเข้าเรียนการจัดสวัสดิการ การให้ทุนการศึกษา การเข้าร่วมกิจกรรมดนตรี กีฬา การแนะแนวศึกษาต่อการสอดส่องดูแลความประพฤติ กิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตย การจัดงานประจำปี งานประเพณีต่างๆ และศึกษาบทบาทที่ควรเป็นของชุมชน ต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา พบว่าต้องร่วมมือกันทุกๆด้าน จึงจะทำให้การศึกษาของไทยบรรลุจุดหมาย ส่วนปัญหาการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา พบว่าชุมชนในท้องถิ่น ที่ตั้งของโรงเรียนมีสภาพเศรษฐกิจที่ไม่ดีประชาชนส่วนใหญ่ยากจนจะไม่สามารถเข้าร่วมในการจัดการศึกษาได้เต็มที่

ศิริกาญจน์ โกสุมภ์ (2542 : 223 – 224) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชนและโรงเรียนเพื่อการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า สิ่งสำคัญที่สุดที่เป็นสิ่งกำหนดกระบวนการและแบบแผนของการมีส่วนร่วมของชุมชนและโรงเรียนในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน คือ เงื่อนไขด้านบทบาทของชุมชน คือ เงื่อนไขเกี่ยวกับความคิดพื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในชุมชนเงื่อนไขด้านสภาพแวดล้อมของชุมชนและเงื่อนไขทางด้านโรงเรียนและที่สำคัญคือการกำหนดความหมายของการมีส่วนร่วมของชุมชนและโรงเรียนตรงกันระหว่างผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาในชุมชน คือ ผู้นำชุมชน ผู้บริหารโรงเรียนคณะกรรมการโรงเรียน คณะครูและผู้ปกครองนักเรียน ส่วนกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชนและโรงเรียนในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานพบว่า มีขั้นตอนที่สำคัญ 8 ขั้นตอน คือ การศึกษาข้อมูลพื้นฐานก่อนร่วมดำเนินการ การสร้างความสัมพันธ์กับประชาชนในชุมชน การสร้างเครือข่ายของกลุ่มผู้มีส่วนร่วม การสร้างกิจกรรม การต่อรองเพื่อการดำเนินการ การร่วมกันดำเนินการ การร่วมกันประเมินผลการดำเนินการ การร่วมกันรับผลประโยชน์

กรมสามัญศึกษา (2543 : 95 – 102) ศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับมัธยมศึกษา ได้ผลการวิจัยดังนี้

จากการสังเคราะห์เอกสารพบว่าแนวการจัดการศึกษาต้องการให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมกำหนดรูปแบบและวิธีการให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชนแต่ชุมชนยังมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาอยู่ในระดับต่ำยังไม่สามารถเข้ามามีบทบาทในการร่วมคิดริเริ่ม ร่วมวางแผน และร่วมประเมินผลได้

จากการสังเคราะห์การสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ พบว่าแนวการจัดการศึกษาสถานศึกษาต้องเข้าไปร่วมกับชุมชนเพื่อกระตุ้นส่งเสริมและควรให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมกำหนดทิศทางนโยบาย และเปิดโอกาสให้ชุมชนตรวจสอบและประเมินภายในโรงเรียนการมีส่วนร่วมของชุมชนต่อโรงเรียนจะช่วยให้การดำเนินงานสอดคล้องกับความต้องการและความเหมาะสมของชุมชน

จากการสอบถามความคิดเห็นของ ผู้อำนวยการสามัญศึกษาจังหวัด ผู้บริหารโรงเรียน ครู - อาจารย์ สังกัดกรมสามัญศึกษา ผู้แทนชุมชนและผู้ปกครอง พบว่า สภาพปัจจุบันของการมีส่วนร่วมของชุมชนในการกำหนดนโยบาย การวางแผน การร่วมแสดงความคิดเห็น การร่วมประชุม เป็นต้น ทุกประเด็นอยู่ในระดับน้อย แต่ความต้องการในการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก สภาพปัจจุบันการมีส่วนร่วมเกี่ยวกับการบริหารและการจัดการศึกษา เช่นการร่วมกิจกรรม การร่วมจัดบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ การร่วมตัดสินใจจัดหลักสูตรมีส่วนร่วมน้อย เว้นแต่การร่วมมีดูแลพฤติกรรมนักเรียน มีส่วนร่วม อยู่ในระดับมาก สำหรับความเป็นไปได้ที่ชุมชนจะเข้ามามีส่วนร่วม มีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก สภาพปัจจุบันโรงเรียนจัดเตรียมปฏิบัติและร่วมมือกับชุมชนในกิจกรรมต่างๆ ส่วนใหญ่อยู่ในระดับน้อยแต่ทุกกลุ่มเห็นตรงกันว่า ชุมชนมีความต้องการเข้ามามีส่วนร่วมมาก ส่วนปัญหาอุปสรรคที่อาจเกิดขึ้นจากการมีส่วนร่วมของชุมชน ได้แก่ความไม่เข้าใจบทบาท การหวังผลประโยชน์จากโรงเรียน ขาดความพร้อมทั้งความรู้ ประสบการณ์ ไม่มีเวลาร่วมกิจกรรม ไม่เห็นความสำคัญและไม่สนใจในการมีส่วนร่วม

อภิญา เวชชัย (2544 : (1) - (12)) ศึกษาแนวคิด รูปแบบและบทบาทการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ในการพัฒนาการศึกษาจากเอกสารงานวิจัย และกรณีศึกษาจาก 5 ประเทศ คือประเทศสหรัฐอเมริกา ประเทศสหราชอาณาจักร ประเทศญี่ปุ่น ประเทศออสเตรเลีย และประเทศไทย พบแนวคิดเกี่ยวกับความสำคัญและคุณค่าของระบบครอบครัว ในฐานะเป็นปัจจัยเชิงบวก ที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาการศึกษาของเด็ก ทั้งด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การพัฒนาบุคลิกภาพ ทักษะทางสังคมทำให้โรงเรียนเรียกร้องความเอาใจใส่ และการมีส่วนร่วมของพ่อแม่ ผู้ปกครอง เพื่อร่วมดูแลและพัฒนาเด็ก ในฐานะเพื่อนหรือหุ้นส่วน ซึ่งต้องช่วยเหลือซึ่งกันและกันทั้งสองฝ่าย บทบาทการมีส่วนร่วมของพ่อแม่ ผู้ปกครองที่สำคัญได้แก่ การอบรมเลี้ยงดูที่บ้าน การมีส่วนร่วมในระดับปฏิบัติ ซึ่งเป็นความร่วมมือในการดำเนิน กิจกรรมต่างๆ ร่วมกับโรงเรียนการมีส่วนร่วมในระดับการบริหารและการตัดสินใจ เป็นการมีส่วนร่วมในการร่วมคิด ร่วมพิจารณาปัญหา ร่วมตัดสินใจ เลือกแนวทางการดำเนินงานที่เหมาะสมจนถึงการมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน

งานวิจัยในต่างประเทศ

วิทเทคเคอร์ (สมหมาย วัฒนะศิริ. 2529 : 33 อ้างอิงจาก (Whitaker. 1978 : 3893 - A) ได้ศึกษาทัศนะของผู้ปกครองและผู้บริหารที่มีต่อการมีส่วนร่วมของประชาชน บริเวณที่ตั้งของโรงเรียนในเมืองเกี่ยวกับการวินิจฉัยสั่งการ หรือการตัดสินใจด้านการศึกษาพบว่า ผู้ปกครองรู้สึกถึงความไม่สะดวกในการรับรู้ข้อมูล หรือประกาศเกี่ยวกับโรงเรียนเป็นอุปสรรคสำคัญต่อการมีส่วนร่วมในเรื่องนโยบายการตัดสินใจทางการศึกษา แต่ผู้บริหารกลับเห็นว่า ผู้ปกครองยังมีอิทธิพลต่อโรงเรียน แม้จะมีความสนใจต่อโรงเรียน บุคลากรในโรงเรียนควรตระหนักถึงและวางโครงการร่วมกันให้บุคคลในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมกับโรงเรียน

คัลลาร์ด (สมหมาย วัฒนะศิริ. 2529 : 34 อ้างอิงจาก Callard. 1979 : 563 – A) ได้ศึกษาผลของการเพิ่มความคาดหวังของบิดามารดาต่อความสำเร็จทางการศึกษาของนักเรียน พบว่า ผู้บริหารที่มุ่งเพิ่มสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน จะต้องสร้างความเข้าใจกับ บิดามารดา และต้องยอมรับว่าความคาดหวังของบิดามารดาต่อความสำเร็จทางการเรียนของนักเรียนสัมพันธ์กับการเพิ่มแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียน ซึ่งผู้ปกครองนักเรียนจะมีบทบาทสำคัญต่อความสำเร็จของนักเรียนอย่างยิ่ง

บาร์นส์ (Barnes. 1995 : 3152 – A) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมในการเรียนการสอนของผู้ปกครองนักเรียน พบว่าการมีส่วนกับการเรียนการสอนของโรงเรียน โดยอุดมคติแล้ว ผู้ปกครองต้องการมีบทบาทที่โรงเรียนหรือในชั้นเรียน แม้ว่าจริง ๆ แล้ว การมีส่วนร่วมของพวกเขาจะไม่เป็นไปตามอุดมคติดังกล่าวและได้พบว่าผู้ปกครองยังมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียนที่บ้านด้วย การศึกษาครั้งนี้ให้หลักฐานเพิ่มเติมว่าบิดามารดาชาวอเมริกัน-แอฟริกัน เห็นคุณค่าของการศึกษา และเห็นว่าโรงเรียนจำเป็นต้องตระหนักถึงความคาดหวังด้านการศึกษาและวัฒนธรรมของผู้ปกครองด้วย

อีลเลน (บรม เวชัสสภ์. 2541 : 77-78 ; อ้างอิงจาก Ellen. 1994 : Abstract) ได้ศึกษาเกี่ยวกับโครงสร้างในโรงเรียนพบว่า ที่ปรึกษาในโรงเรียนสามารถแก้ปัญหาสถานะแวดล้อมทางสังคมที่ไม่พึงประสงค์ที่เกิดขึ้นกับนักเรียนได้ ซึ่งที่ปรึกษาโรงเรียนจะเข้าไปมีส่วนร่วมอย่างจริงจัง และด้วยความมุ่งมั่น อุดมคติ ที่ปรึกษาที่ได้รับการฝึกอบรมอย่างด้านทักษะการสื่อสาร และการประสานงานมาแล้วย่อมจะเป็นบทบาทสำคัญในการปฏิรูปในปัจจุบันซึ่งเกิดขึ้นในโรงเรียน แต่ทั้งนี้ต้องอยู่ภายใต้การปรับปรุงโครงการ 2 ประการ

สตูปส์ (บุญเลื่อน สิมะลิ. 2542 : 82 อ้างอิงจาก Stoops. 1975 : 277 – 279) กล่าวว่า โรงเรียนในแต่ละชุมชนต่างๆมีจุดหมายความต้องการ และมีรูปแบบเฉพาะของตนการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนจะเป็นภาพสะท้อนความต้องการของชุมชนที่แสดงผ่านทางหลักสูตร ซึ่งจุดมุ่งหมายของหลักสูตรจะเป็นหลักในการพัฒนาและฝึกอบรมเด็กให้ตรงตามความเข้าใจและความร่วมมือช่วยเหลือในกิจกรรมต่างๆ ของโรงเรียน ผู้บริหารโรงเรียนจึง

เป็นผู้ที่มีความสำคัญยิ่งในการสร้างความสัมพันธ์อันดีโดยการแจ้งข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ แก่ชุมชน การร่วมมือและสนับสนุนกิจกรรมของชุมชน และการพยายามแก้ไข ความไม่เข้าใจ ต่างๆ ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

เบเชอรา (Becerra. 1974 : 6687 – A) ได้ศึกษาบทบาทของ ผู้บริหารการศึกษาและการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจของชุมชน ผลการวิจัย พบว่า การตัดสินใจเกี่ยวกับปัญหาต่างๆ ของสถานศึกษา ผู้บริหารและผู้แทนชุมชนต้องร่วมมือกันทำและทำความเข้าใจเกี่ยวกับโครงการทางการศึกษา ทั้งนี้ผู้บริหารต้องมีความเข้าใจ และสนใจเกี่ยวกับความแตกต่างของชุมชนด้วย

โรบินสัน (Robinson. 1992 : 746) ได้ศึกษาความเชื่อมโยงระหว่างการศึกษาและการพัฒนาชุมชน ผลการวิจัยพบว่าในการจัดการศึกษาควรเปิดโอกาสให้ท้องถิ่น ปราชญ์ ท้องถิ่นหรือปราชญ์ชาวบ้าน เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาเพื่อที่จะแก้ปัญหาของชุมชน ได้อย่างเหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพการณ์จริง

แมรี (Marie.1998) ได้ศึกษาค้นคว้าธรรมชาติของความสัมพันธ์ระหว่างการศึกษาเฉพาะกรณีโรงเรียนและชุมชนของชาวนามิเบีย ซึ่งมีจุดประสงค์สนับสนุนงานประชาสัมพันธ์ทางการศึกษาชุมชน คือ มีการร่วมมือกันระหว่างโรงเรียนและชุมชนรอบข้าง ซึ่งได้ช่วยเพิ่มคุณภาพและความสัมพันธ์ทางการศึกษา ซึ่งก่อนชาวยุโรป เข้ามาติดต่อ นามิเบีย (Namibia) ชุมชนได้เป็นตัวแทนทางการศึกษาโดยตรง และเป็นขั้นต้นคือฝึกให้คนหนุ่มสาวมีความรับผิดชอบช่วยเหลือกันในชุมชน ในช่วงปี 1800 การศึกษายุโรปได้เริ่มมีบทบาททางการศึกษาใน ชุมชนจึงลดลง ปัจจุบันกระทรวงศึกษาและวัฒนธรรมของนามิเบีย (MBEC) ได้ร่วมมือกันกับผู้ลงทุนทางการศึกษาและการค้นคว้านี้ชี้ให้เห็นว่า การร่วมมือระหว่างผู้ลงทุนทางการศึกษาจะสามารถทำให้จุดประสงค์ทางการศึกษาของชาติประสบผลสำเร็จได้

กรีนเบิร์ก (Greenberg. 1998) ได้ศึกษาการปฏิรูปโรงเรียนในชิคาโก (Chicago) (PA85-1418,1988) เพื่อหาทางแก้ไขระบบการจัดการทุกอย่างทั้งการเงินและการสนับสนุนโรงเรียน ซึ่งมีจุดมุ่งหมายส่งเสริมการร่วมตัดสินใจซึ่งทำให้โรงเรียนมีการตอบสนองต่อประชากรมากขึ้น ข้อมูลนี้ได้มาจากการศึกษาเฉพาะกรณีในโรงเรียนประถมศึกษา จำนวน 12 แห่งในชิคาโก✓

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาคุณภาพนักเรียนตามมาตรฐานการประกันคุณภาพการศึกษา โรงเรียนบ้านเก่าวิทยา จังหวัดกาญจนบุรี ในครั้งนี้ผู้วิจัยดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ผู้ปกครองนักเรียน โรงเรียนบ้านเก่าวิทยา จังหวัดกาญจนบุรี ปีการศึกษา 2545 จำนวน 702 คน แบ่งเป็นระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น 504 คน และระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย 198 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้ปกครองนักเรียน ของโรงเรียนบ้านเก่าวิทยา จังหวัดกาญจนบุรี ปีการศึกษา 2545 กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างจากตารางเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie and Morgan) ได้จำนวน 348 คน โดยใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยใช้นักเรียนในระดับการศึกษา เป็นระดับชั้น (Strata) จากนั้นจึงใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Random Sampling) โดยใช้อัตราส่วนตามจำนวนแต่ละระดับชั้นเรียน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นมาเอง มีระดับความคิดเห็น 4 ระดับ โดยใช้ข้อมูลมาจากมาตรฐานการศึกษา เพื่อการประเมินคุณภาพภายนอก ระดับการศึกษา

ขั้นพื้นฐาน มาตรฐานด้านผู้เรียน โดยเลือกมาศึกษา 2 เรื่องคือ 1) ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์และ 2) ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตรแต่ละ เรื่องนำตัวบ่งชี้คุณภาพมาสร้างสถานการณ์เป็นกิจกรรมของผู้ปกครองเพื่อค้นหา 2 รายการ คือ การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา และคุณภาพนักเรียน ตามมาตรฐานการประกันคุณภาพการศึกษา สำหรับมาตรฐานการศึกษาและตัวบ่งชี้คุณภาพในการประกัน คุณภาพที่นำมาสร้างแบบสอบถามประกอบด้วย 1) ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ มีตัวบ่งชี้คุณภาพ คือ มีวินัย มีความรับผิดชอบ และปฏิบัติตามระเบียบและหลักธรรมเบื้องต้นของแต่ละศาสนา ซื่อสัตย์สุจริต มีความเมตตากรุณา เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และเสียสละเพื่อส่วนรวม และประหยัด 2) ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร มีตัวบ่งชี้คุณภาพ คือมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหมวดวิชาที่สำคัญไม่ต่ำกว่า เกณฑ์มาตรฐานขั้นต่ำและมีความสามารถในการใช้ภาษาสื่อสาร

3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยดำเนินการสร้างเครื่องมือดังนี้

1. กำหนดจุดมุ่งหมายในการสร้างแบบสอบถามเพื่อวัดระดับการมีส่วนร่วมหรือ การปฏิบัติของผู้ปกครอง ในการมีส่วนร่วมดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา และคุณภาพ นักเรียน ตามมาตรฐานการประกันคุณภาพศึกษา เพื่อการประเมินคุณภาพภายนอก ในรอบแรก ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาตรฐานด้านผู้เรียน 2 เรื่อง

2. ศึกษา नियม โครงสร้าง ทฤษฎี และเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้าง แบบสอบถาม และมาตรฐานการศึกษาเพื่อการประเมินคุณภาพภายนอก ระดับการศึกษา ขั้นพื้นฐาน มาตรฐานด้านผู้เรียน และตัวบ่งชี้

3. กำหนดรายละเอียด ของตัวบ่งชี้ เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

4. สร้างแบบสอบถาม ตามรายละเอียดของตัวบ่งชี้ ตามมาตรฐานด้านผู้เรียน แต่ละ มาตรฐาน เป็นมาตราประมาณค่า เป็น 4 ระดับ ประยุกต์สร้างตามแบบของ Likert (ลัวันและ อังคณา สายยศ, 2543 : 90 - 91) คือ มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

5. นำแบบสอบถามเสนออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ เพื่อตรวจสอบพิจารณา ความเหมาะสมของการใช้ภาษา และการวัดถูกต้องตรงประเด็นเพื่อแก้ไข ตามข้อเสนอแนะ

6. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจแก้แล้วให้ผู้เชี่ยวชาญ (ตั้งรายนามภาคผนวก ข) พิจารณาตรวจสอบคุณภาพ ในด้านความเที่ยงตรงเชิงพิณิจ (Face Validity) 5 ท่าน เพื่อหา ค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Congruency : IOC) แล้วคัดเลือกข้อที่มี IOC มากกว่า 0.5 ขึ้นไป

7. นำแบบสอบถามที่ได้ไปทดลองใช้กับผู้ปกครองนักเรียน โรงเรียนบ้านเก่าวิทยา จังหวัดกาญจนบุรี ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง ในการวิจัยจำนวน 120 คน และหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยวิธีของ ครอนบาค (Cronbach) โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์ของแอลฟา (Alpha Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่น ของแบบสอบถามเท่ากับ 0.9967

8. จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ต่อไป

4.การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูล ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2545 โดยดำเนินการดังนี้

4.1 สัมภาษณ์ผู้ปกครองนักเรียน ที่มีบุตรหลาน กำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียนบ้านเก่าวิทยา จังหวัดกาญจนบุรี ปีการศึกษา 2545 หลายคน เพื่อป้องกันการซ้ำซ้อน

4.2 ทำหนังสือขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม จากผู้ปกครองนักเรียน โรงเรียนบ้านเก่าวิทยา

4.3 แจกแบบสอบถามจำนวน 348 ฉบับ ได้รับคืน 325 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 93.40

5.การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 การจัดกระทำข้อมูล ตรวจสอบความสมบูรณ์ ในการตอบแบบสอบถาม แบบสอบถามที่ตอบไม่สมบูรณ์ ไม่ครบถ้วน คัดออกก่อนการวิเคราะห์ข้อมูล

5.2 การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC+ โดยมี **เกณฑ์การให้น้ำหนักคะแนน** ของการตอบแบบสอบถาม ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2543 : 63 - 69)

การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง / คุณภาพนักเรียน	มาก	มีค่าเท่ากับ	4
การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง / คุณภาพนักเรียน	ปานกลาง	มีค่าเท่ากับ	3
การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง / คุณภาพนักเรียน	น้อย	มีค่าเท่ากับ	2
การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง / คุณภาพนักเรียน	น้อยที่สุด	มีค่าเท่ากับ	1

เกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ย (บุญชม ศรีสะอาด. 2539 : 68) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
3.51- 4.00	มาก
2.51- 3.50	ปานกลาง
1.51- 2.50	น้อย
1.00- 1.50	น้อยที่สุด

6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ประกอบด้วย

6.1 สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

6.2 สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมุติฐาน ข้อ 1-6 ได้แก่ การทดสอบค่าที (t – test)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่องการศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและคุณภาพนักเรียนตามมาตรฐานการประกันคุณภาพการศึกษา โรงเรียนบ้านเก่าวิทยา จังหวัดกาญจนบุรี ผู้วิจัยได้นำเสนอการวิเคราะห์และการแปลความหมายการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับดังนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลและแปลความหมายการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อให้เกิดเข้าใจตรงกัน ผู้วิจัยขอเสนอสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังต่อไปนี้

N	แทน	จำนวนผู้ปกครองในกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย
S.D.	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน t - distribution

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งออกเป็น 5 ตอน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์คุณภาพนักเรียนตามมาตรฐานการประกันคุณภาพการศึกษา

ตอนที่ 4 ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา จำแนกตามเพศ รายได้ครอบครัว ความเกี่ยวข้องกับนักเรียน

ตอนที่ 5 ผลการเปรียบเทียบคุณภาพนักเรียนตามมาตรฐานการประกันคุณภาพการศึกษา จำแนกตามเพศ รายได้ครอบครัว ความเกี่ยวข้องกับนักเรียน

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับตัวผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม เพศ รายได้-
ครอบครัว และความเกี่ยวข้องกับนักเรียนโดยคิดเป็นความถี่ และร้อยละดังปรากฏในตาราง 1

ตาราง 1 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ รายได้ครอบครัว และ
ความเกี่ยวข้องกับนักเรียน

รายละเอียดข้อมูล	จำนวน N = 325	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	155	47.70
หญิง	170	52.30
2. รายได้ครอบครัว		
ไม่เกิน 120,000 บาท / ปี	309	95.10
มากกว่า 120,000 บาท / ปี	16	4.90
3. ความเกี่ยวข้องกับนักเรียน		
บิดา มารดา	282	86.80
ผู้อุปการะเลี้ยงดู (ผู้ปกครองที่ไม่ใช่บิดา มารดา)	43	13.20

จากตาราง 1 แสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเพศชายและเพศหญิงมี
จำนวน ใกล้เคียงกัน เพศชายคิดเป็นร้อยละ 47.70 เพศหญิงคิดเป็นร้อยละ 52.30 ด้าน
รายได้ครอบครัวพบว่าส่วนใหญ่ มีรายได้ไม่เกิน 120,000 บาท / ปี คิดเป็นร้อยละ 95.10
รายได้มากกว่า คิดเป็นร้อยละ 4.90 ด้านความเกี่ยวข้องกับนักเรียนพบว่า ส่วนใหญ่เป็น
บิดา มารดา คิดเป็นร้อยละ 86.80 และเป็นผู้อุปการะเลี้ยงดู (ผู้ปกครองที่ไม่ใช่บิดามารดา)
คิดเป็นร้อยละ 13.20

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองดำเนินการประกันคุณภาพ
การศึกษา

ตาราง 2 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง
ดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา เป็นรายด้านและโดยรวม

กิจกรรมของผู้ปกครอง	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการมีส่วนร่วม
การมีส่วนร่วมคิดริเริ่มและตัดสินใจด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์	3.38	0.44	ปานกลาง
การมีส่วนร่วมคิดริเริ่มและตัดสินใจด้านความรู้และ ทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร	3.16	0.53	ปานกลาง
การมีส่วนร่วมวางแผนด้านคุณธรรม จริยธรรม และ ค่านิยมที่พึงประสงค์	3.40	0.49	ปานกลาง
การมีส่วนร่วมวางแผนด้านความรู้และ ทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร	3.13	0.58	ปานกลาง
การมีส่วนร่วมดำเนินการด้านคุณธรรม จริยธรรม และ ค่านิยมที่พึงประสงค์	3.28	0.48	ปานกลาง
การมีส่วนร่วมดำเนินการด้านความรู้และ ทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร	2.93	0.53	ปานกลาง
การมีส่วนร่วมประเมินผลด้านคุณธรรม จริยธรรม และ ค่านิยมที่พึงประสงค์	3.06	0.56	ปานกลาง
การมีส่วนร่วมประเมินผลด้านความรู้และ ทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร	2.94	0.53	ปานกลาง
การมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์	3.36	0.47	ปานกลาง
การมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์ด้านความรู้และ ทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร	3.02	0.60	ปานกลาง
เฉลี่ยรวม	3.17	0.39	ปานกลาง

จากตาราง 2 แสดงว่าการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.17$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทุกด้านมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดได้แก่การมีส่วนร่วมวางแผนด้านคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ ($\bar{X} = 3.40$) รองลงมา ได้แก่ การมีส่วนร่วมคิดริเริ่มและตัดสินใจด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ ($\bar{X} = 3.38$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ การมีส่วนร่วมดำเนินการด้านความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร ($\bar{X} = 2.93$)

ตาราง 3 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนการมีส่วนร่วมคิดริเริ่มและตัดสินใจของผู้ปกครองด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์

ข้อ	กิจกรรมของผู้ปกครอง	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการมีส่วนร่วม
1	มีส่วนร่วมคิดริเริ่มและตัดสินใจ ในการปลูกฝังให้นักเรียนมีวินัย	3.43	0.57	ปานกลาง
2	มีส่วนร่วมคิดริเริ่มและตัดสินใจ ในการปลูกฝังให้นักเรียนมีความรับผิดชอบ	3.41	0.65	ปานกลาง
3	มีส่วนร่วมคิดริเริ่มและตัดสินใจ ในการปลูกฝังให้นักเรียนปฏิบัติตามระเบียบและหลักธรรมเบื้องต้นของศาสนาที่นับถือ	3.27	0.74	ปานกลาง
4	มีส่วนร่วมคิดริเริ่มและตัดสินใจ ในการปลูกฝังให้นักเรียนมีความซื่อสัตย์สุจริต	3.54	0.68	มาก
5	มีส่วนร่วมคิดริเริ่มและตัดสินใจ ในการปลูกฝังให้นักเรียนมีเมตตากรุณา	3.35	0.65	ปานกลาง
6	มีส่วนร่วมคิดริเริ่มและตัดสินใจ ในการปลูกฝังให้นักเรียนมีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่	3.37	0.67	ปานกลาง
7	มีส่วนร่วมคิดริเริ่มและตัดสินใจ ในการปลูกฝังให้นักเรียนมีการเสียสละเพื่อส่วนรวม	3.29	0.63	ปานกลาง
8	มีส่วนร่วมคิดริเริ่มและตัดสินใจ ในการปลูกฝังให้นักเรียนมีการประหยัดและออม	3.42	0.74	ปานกลาง
เฉลี่ยรวม		3.38	0.44	ปานกลาง

จากตาราง 3 แสดงว่าการมีส่วนร่วมคิดริเริ่มและตัดสินใจของผู้ปกครอง ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.38$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก ได้แก่ การมีส่วนร่วมคิดริเริ่มและตัดสินใจในการปลูกฝังให้นักเรียนมีความซื่อสัตย์สุจริต ($\bar{X} = 3.54$) นอกนั้นมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลางโดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ การมีส่วนร่วมคิดริเริ่มและตัดสินใจ ในการปลูกฝังให้นักเรียนปฏิบัติตามระเบียบและหลักธรรมเบื้องต้นของศาสนาที่นับถือ ($\bar{X} = 3.27$)

ตาราง 4 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนการมีส่วนร่วมคิดริเริ่มและตัดสินใจด้านความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร

ข้อ	กิจกรรมของผู้ปกครอง	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการมีส่วนร่วม
1	มีส่วนร่วมคิดริเริ่มและตัดสินใจ ในการส่งเสริมให้นักเรียน มีผลการเรียนดีในวิชาคณิตศาสตร์	3.13	0.76	ปานกลาง
2	มีส่วนร่วมคิดริเริ่มและตัดสินใจ ในการส่งเสริมให้นักเรียน มีผลการเรียนดีในวิชาวิทยาศาสตร์	3.10	0.73	ปานกลาง
3	มีส่วนร่วมคิดริเริ่มและตัดสินใจ ในการส่งเสริมให้นักเรียน มีผลการเรียนดีในวิชาภาษาไทย	3.28	0.67	ปานกลาง
4	มีส่วนร่วมคิดริเริ่มและตัดสินใจ ในการส่งเสริมให้นักเรียน มีผลการเรียนดีในวิชาภาษาอังกฤษ	3.17	0.78	ปานกลาง
5	มีส่วนร่วมคิดริเริ่มและตัดสินใจ ในการส่งเสริมให้นักเรียน มีผลการเรียนดีในวิชาสังคมศึกษา	3.10	0.77	ปานกลาง
6	มีส่วนร่วมคิดริเริ่มและตัดสินใจ ในการส่งเสริมให้นักเรียน มีผลการเรียนดีในวิชาคอมพิวเตอร์	3.26	0.81	ปานกลาง
7	มีส่วนร่วมคิดริเริ่มและตัดสินใจ ในการส่งเสริมให้นักเรียน มีการใช้ภาษาไทยในการสื่อสาร	3.23	0.70	ปานกลาง
8	มีส่วนร่วมคิดริเริ่มและตัดสินใจ ในการส่งเสริมให้นักเรียน มีการใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสาร	3.03	0.86	ปานกลาง
เฉลี่ยรวม		3.16	0.53	ปานกลาง

จากตาราง 4 แสดงว่าการมีส่วนร่วมคิดริเริ่มและตัดสินใจด้านความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตรโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.16$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดได้แก่ การมีส่วนร่วมคิดริเริ่มและตัดสินใจในการส่งเสริมให้นักเรียนมีผลการเรียนดีในวิชาภาษาไทย ($\bar{X} = 3.28$) รองลงมาได้แก่การมีส่วนร่วมคิดริเริ่มและตัดสินใจในการส่งเสริมให้นักเรียนมีผลการเรียนดีในวิชาคอมพิวเตอร์ ($\bar{X} = 3.26$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ การมีส่วนร่วมคิดริเริ่มและตัดสินใจในการส่งเสริมให้นักเรียนมีการใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสาร ($\bar{X} = 3.03$)

ตาราง 5 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนการมีส่วนร่วมวางแผนด้าน
คุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์

ข้อ	กิจกรรมของผู้ปกครอง	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการมีส่วนร่วม
1	มีส่วนร่วมในการวางแผน ในการปลูกฝังให้นักเรียนมีวินัย	3.36	0.72	ปานกลาง
2	มีส่วนร่วมในการวางแผน ในการปลูกฝังให้นักเรียนมี ความรับผิดชอบ	3.44	0.70	ปานกลาง
3	มีส่วนร่วมในการวางแผน ในการปลูกฝังให้นักเรียนปฏิบัติ ตนตามระเบียบและหลักธรรมเบื้องต้นของศาสนาที่นับถือ	3.34	0.71	ปานกลาง
4	มีส่วนร่วมในการวางแผน ในการปลูกฝังให้นักเรียนมี ความซื่อสัตย์ สุจริต	3.59	0.63	มาก
5	มีส่วนร่วมในการวางแผน ในการปลูกฝังให้นักเรียนมี ความเมตตากรุณา	3.43	0.63	ปานกลาง
6	มีส่วนร่วมในการวางแผน ในการปลูกฝังให้นักเรียนมี ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่	3.34	0.72	ปานกลาง
7	มีส่วนร่วมในการวางแผน ในการปลูกฝังให้นักเรียนมี การเสียสละเพื่อส่วนรวม	3.28	0.70	ปานกลาง
8	มีส่วนร่วมในการวางแผน ในการปลูกฝังให้นักเรียนมี การประหยัดและออม	3.43	0.76	ปานกลาง
เฉลี่ยรวม		3.40	0.49	ปานกลาง

จากตาราง 5 แสดงว่าการมีส่วนร่วมการวางแผนด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่
พึงประสงค์โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.40$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มี
ส่วนร่วมอยู่ในระดับมากได้แก่การมีส่วนร่วมในการวางแผนในการปลูกฝังให้นักเรียนมี
ความซื่อสัตย์ สุจริต ($\bar{X} = 3.59$) นอกนั้นมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ย
มากที่สุดได้แก่การมีส่วนร่วมในการวางแผนในการปลูกฝังให้นักเรียนมีความรับผิดชอบ
($\bar{X} = 3.44$) รองลงมาได้แก่การมีส่วนร่วมในการวางแผนในการปลูกฝังให้นักเรียนมี
ความเมตตากรุณา ($\bar{X} = 3.43$) และการมีส่วนร่วมในการวางแผนในการปลูกฝังให้นักเรียนมี
การประหยัดและออม ($\bar{X} = 3.43$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดได้แก่การมีส่วนร่วมใน
การวางแผนในการปลูกฝังให้นักเรียนมีการเสียสละเพื่อส่วนรวม ($\bar{X} = 3.28$)

ตาราง 6 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนการมีส่วนร่วมวางแผนด้าน
ความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร

ข้อ	กิจกรรมของผู้ปกครอง	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการมีส่วนร่วม
1	มีส่วนร่วมในการวางแผนส่งเสริมให้นักเรียน มีผลการเรียนดีในวิชาคณิตศาสตร์	3.17	0.81	ปานกลาง
2	มีส่วนร่วมในการวางแผนส่งเสริมให้นักเรียน มีผลการเรียนดีในวิชาวิทยาศาสตร์	3.13	0.76	ปานกลาง
3	มีส่วนร่วมในการวางแผนส่งเสริมให้นักเรียน มีผลการเรียนดีในวิชาภาษาไทย	3.16	0.78	ปานกลาง
4	มีส่วนร่วมในการวางแผนส่งเสริมให้นักเรียน มีผลการเรียนดีในวิชาภาษาอังกฤษ	3.10	0.82	ปานกลาง
5	มีส่วนร่วมในการวางแผนส่งเสริมให้นักเรียน มีผลการเรียนดีในวิชาสังคมศึกษา	3.15	0.73	ปานกลาง
6	มีส่วนร่วมในการวางแผนส่งเสริมให้นักเรียน มีผลการเรียนดีในวิชาคอมพิวเตอร์	3.15	0.83	ปานกลาง
7	มีส่วนร่วมในการวางแผนส่งเสริมให้นักเรียน มีการใช้ภาษาไทยในการสื่อสาร	3.15	0.76	ปานกลาง
8	มีส่วนร่วมในการวางแผนส่งเสริมให้นักเรียน มีการใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสาร	3.00	0.84	ปานกลาง
เฉลี่ยรวม		3.13	0.58	ปานกลาง

จากตาราง 6 แสดงว่าการมีส่วนร่วมการวางแผนด้านความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.13$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ทุกข้อมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดได้แก่ การมีส่วนร่วมในการวางแผนส่งเสริมให้นักเรียนมีผลการเรียนในวิชาคณิตศาสตร์ ($\bar{X} = 3.17$) รองลงมาได้แก่การมีส่วนร่วมในการวางแผนส่งเสริมให้นักเรียนมีผลการเรียนดีในวิชาสังคมศึกษา ($\bar{X} = 3.15$) และการมีส่วนร่วมในการวางแผนส่งเสริมให้นักเรียนมีผลการเรียนดีในวิชาคอมพิวเตอร์ ($\bar{X} = 3.15$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดได้แก่การมีส่วนร่วมในการวางแผนส่งเสริมให้นักเรียนมีการใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสาร ($\bar{X} = 3.00$)

ตาราง 7 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนการมีส่วนร่วมดำเนินการ
ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์

ข้อ	กิจกรรมของผู้ปกครอง	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการมีส่วนร่วม
1	อบรมสั่งสอนนักเรียนให้แต่งกายถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียน	3.48	0.73	ปานกลาง
2	มอบหมายงานบ้านให้นักเรียนปฏิบัติหลังเลิกเรียน	3.28	0.74	ปานกลาง
3	สนับสนุนหรือพานักเรียนไปปฏิบัติกิจกรรมทางศาสนา	3.07	0.75	ปานกลาง
4	แนะนำนักเรียนปฏิบัติตนตามแบบอย่างของผู้ที่มีความซื่อสัตย์ไม่คดโกง	3.43	0.73	ปานกลาง
5	ชวนนักเรียนไปทำบุญและบริจาคสิ่งของ	3.13	0.77	ปานกลาง
6	อบรมนักเรียนให้นักเรียนเป็นผู้ประหยัดและรู้จักใช้สิ่งของให้คุ้มค่า	3.42	0.74	ปานกลาง
7	ส่งเสริมนักเรียนให้รู้จักออมทรัพย์ เช่น ฝากเงิน	3.14	0.84	ปานกลาง
เฉลี่ยรวม		3.28	0.48	ปานกลาง

จากตาราง 7 แสดงว่าการมีส่วนร่วมดำเนินการด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.28$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ทุกข้อมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลางโดยข้อที่มีเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ การอบรมสั่งสอนนักเรียนให้แต่งกายถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียน ($\bar{X} = 3.48$) รองลงมาได้แก่ การแนะนำนักเรียนปฏิบัติตนตามแบบอย่างของผู้ที่มีความซื่อสัตย์ไม่คดโกง ($\bar{X} = 3.43$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดได้แก่ การสนับสนุนหรือพานักเรียนไปปฏิบัติกิจกรรมทางศาสนา ($\bar{X} = 3.07$)

ตาราง 8 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนการมีส่วนร่วมดำเนินการ
ด้านความรู้ และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร

ข้อ	กิจกรรมของผู้ปกครอง	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการมีส่วนร่วม
1	ให้คำแนะนำหรือคำปรึกษาในการทำการบ้านหรือ รายงานของนักเรียน	3.03	0.78	ปานกลาง
2	จัดหาและสนับสนุนอุปกรณ์การเรียนให้นักเรียน	3.23	0.79	ปานกลาง
3	สนับสนุนหรือพานักเรียนไปทัศนศึกษา	2.75	0.89	ปานกลาง
4	นำนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมแข่งขันทางวิชาการ	2.63	0.94	ปานกลาง
5	กำกับนักเรียนในการใช้ภาษาไทยให้ถูกต้องตาม หลักการใช้ภาษาไทย	2.95	0.81	ปานกลาง
6	ฝึกนักเรียนสนทนาด้วยคำพูด น้ำเสียงและท่าทาง ที่เหมาะสม	3.03	0.83	ปานกลาง
7	สนทนาและแลกเปลี่ยนความรู้กับนักเรียน	2.89	0.81	ปานกลาง
8	ส่งเสริมให้นักเรียนอ่านข่าว บทความ และสารคดี	2.91	0.85	ปานกลาง
9	เปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นในเรื่อง ต่างๆ	3.05	0.78	ปานกลาง
10	สนับสนุนให้นักเรียนอ่านบทความ หนังสือพิมพ์และ ใช้สื่อวิดิทัศน์ ภาษาอังกฤษ	2.83	0.87	ปานกลาง
เฉลี่ยรวม		2.93	0.53	ปานกลาง

จากตาราง 8 แสดงว่าการมีส่วนร่วมดำเนินการด้านความรู้ และทักษะที่จำเป็นตาม
หลักสูตร โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.93$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ทุกข้อมี
ส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ การจัดหาและสนับสนุน
อุปกรณ์การเรียนให้นักเรียน ($\bar{X} = 3.23$) รองลงมา ได้แก่ การเปิดโอกาสให้นักเรียนแสดง
ความคิดเห็นในเรื่องต่างๆ ($\bar{X} = 3.05$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดได้แก่ การนำนักเรียน
เข้าร่วมกิจกรรมแข่งขันทางวิชาการ ($\bar{X} = 2.63$)

ตาราง 9 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนการมีส่วนร่วมประเมินผล
ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์

ข้อ	กิจกรรมของผู้ปกครอง	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการมีส่วนร่วม
1	สังเกตและตรวจสอบพฤติกรรมของนักเรียน	3.27	0.80	ปานกลาง
2	ติดต่อสอบถามพฤติกรรมของนักเรียน เช่น ความประพฤติ การเรียน จากอาจารย์ที่ปรึกษา	2.91	0.89	ปานกลาง
3	ตรวจสอบและให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรม ของนักเรียนในสมุดรายงานประจำตัวนักเรียน	3.09	0.82	ปานกลาง
4	ซักถามพฤติกรรมของนักเรียนจากนักเรียนหรือ เพื่อนนักเรียน	3.04	0.85	ปานกลาง
5	สอบถามพฤติกรรมนักเรียนจากเพื่อนบ้าน	2.99	0.84	ปานกลาง
เฉลี่ยรวม		3.06	0.56	ปานกลาง

จากตาราง 9 แสดงว่าการมีส่วนร่วมประเมินผลด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่
พึงประสงค์ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.06$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ทุกข้อ
มีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ การสังเกตและตรวจสอบ
พฤติกรรมของนักเรียน ($\bar{X} = 3.27$) รองลงมา ได้แก่ การตรวจสอบและให้ความคิดเห็น
เกี่ยวกับพฤติกรรมของนักเรียนในสมุดรายงานประจำตัวนักเรียน ($\bar{X} = 3.09$) และข้อที่มี
ค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดได้แก่ การติดต่อสอบถามพฤติกรรมของนักเรียน เช่น ความประพฤติ
การเรียน จากอาจารย์ที่ปรึกษา ($\bar{X} = 2.91$)

ตาราง 10 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนการมีส่วนร่วมประเมินผล
ด้านความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร

ข้อ	กิจกรรมของผู้ปกครอง	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการมีส่วนร่วม
1	สังเกตการทำงานบ้านและการอ่านหนังสือของนักเรียน	3.12	0.81	ปานกลาง
2	ติดต่อ สอบถามครูผู้สอนหรืออาจารย์ที่ปรึกษา เกี่ยวกับการเรียนในรายวิชาต่าง ๆ	2.60	0.98	ปานกลาง
3	ตรวจสอบผลการเรียนจากสมุดรายงานประจำตัว นักเรียน	3.13	0.88	ปานกลาง
4	สังเกตการสนทนา การพูดโต้ตอบของนักเรียน	3.07	0.77	ปานกลาง
5	ตรวจสอบผลงานที่เกิดจากการเรียน	3.02	0.80	ปานกลาง
6	สังเกตการพูด การสนทนาภาษาอังกฤษของนักเรียน	2.74	0.95	ปานกลาง
เฉลี่ยรวม		2.94	0.53	ปานกลาง

จากตาราง 10 แสดงว่าการมีส่วนร่วมประเมินผลด้านความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.94$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ทุกข้อมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ การตรวจสอบผลการเรียนจากสมุดรายงานประจำตัวนักเรียน ($\bar{X} = 3.13$) รองลงมา ได้แก่ การสังเกตการทำงานบ้านและการอ่านหนังสือของนักเรียน ($\bar{X} = 3.12$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดได้แก่ การติดต่อสอบถามครูผู้สอนหรืออาจารย์ที่ปรึกษาเกี่ยวกับการเรียนในรายวิชาต่าง ๆ ($\bar{X} = 2.60$)

ตาราง 11 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนการมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์
ในด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์

ข้อ	กิจกรรมของผู้ปกครอง	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการมีส่วนร่วม
1	การปลูกฝังให้นักเรียนมีวินัย	3.39	0.64	ปานกลาง
2	การปลูกฝังให้นักเรียนมีความรับผิดชอบ	3.37	0.69	ปานกลาง
3	การปลูกฝังให้นักเรียนปฏิบัติตามระเบียบและ หลักธรรมเบื้องต้นของศาสนาที่นับถือ	3.26	0.74	ปานกลาง
4	การปลูกฝังให้นักเรียนมีความซื่อสัตย์ สุจริต	3.42	0.71	ปานกลาง
5	การปลูกฝังให้นักเรียนมีเมตตากรุณา	3.36	0.65	ปานกลาง
6	การปลูกฝังให้นักเรียนมีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่	3.37	0.67	ปานกลาง
7	การปลูกฝังให้นักเรียนมีการเสียสละเพื่อส่วนรวม	3.31	0.66	ปานกลาง
8	การปลูกฝังให้นักเรียนมีการประหยัดและออม	3.39	0.69	ปานกลาง
เฉลี่ยรวม		3.36	0.47	ปานกลาง

จากตาราง 11 แสดงว่าการมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์ในด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.36$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ทุกข้อมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ การปลูกฝังให้นักเรียนมีความซื่อสัตย์ สุจริต ($\bar{X} = 3.42$) รองลงมาได้แก่ การปลูกฝังให้นักเรียนมีวินัย ($\bar{X} = 3.39$) และการปลูกฝังให้นักเรียน มีการประหยัดและออม ($\bar{X} = 3.39$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ การปลูกฝังให้นักเรียนปฏิบัติตามระเบียบและหลักธรรมเบื้องต้นของศาสนาที่นับถือ ($\bar{X} = 3.26$)

ตาราง 12 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนการมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์
ด้านความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร

ข้อ	กิจกรรมของผู้ปกครอง	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการมีส่วนร่วม
1	ได้รับประโยชน์จากการส่งเสริมให้นักเรียนมี ผลการเรียนดีในวิชาคณิตศาสตร์	3.08	0.80	ปานกลาง
2	ได้รับประโยชน์จากการส่งเสริมให้นักเรียนมี ผลการเรียนดีในวิชาวิทยาศาสตร์	3.05	0.73	ปานกลาง
3	ได้รับประโยชน์จากการส่งเสริมให้นักเรียนมี ผลการเรียนดีในวิชาภาษาไทย	3.10	0.79	ปานกลาง
4	ได้รับประโยชน์จากการส่งเสริมให้นักเรียนมี ผลการเรียนดีในวิชาภาษาอังกฤษ	2.91	0.86	ปานกลาง
5	ได้รับประโยชน์จากการส่งเสริมให้นักเรียนมี ผลการเรียนดีในวิชาสังคมศึกษา	3.05	0.93	ปานกลาง
6	ได้รับประโยชน์จากการส่งเสริมให้นักเรียนมี ผลการเรียนดีในวิชาคอมพิวเตอร์	3.11	0.74	ปานกลาง
7	ได้รับประโยชน์จากการส่งเสริมให้นักเรียนมี การใช้ภาษาไทยในการสื่อสาร	3.05	0.84	ปานกลาง
8	ได้รับประโยชน์จากการส่งเสริมให้นักเรียนมี การใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสาร	2.81	0.93	ปานกลาง
เฉลี่ยรวม		3.02	0.60	ปานกลาง

จากตาราง 12 แสดงว่าการมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์ในด้านความรู้ และทักษะที่จำแนกตามหลักสูตร โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.02$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ทุกข้อมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ การปลูกฝังให้นักเรียนมีผลการเรียนดีในวิชาคอมพิวเตอร์ ($\bar{X} = 3.11$) รองลงมา ได้แก่ การปลูกฝังให้นักเรียนมีผลการเรียนดีในวิชาภาษาไทย ($\bar{X} = 3.10$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ การปลูกฝังให้นักเรียนมีการใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสาร ($\bar{X} = 2.81$)

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์คุณภาพนักเรียนตามมาตรฐานการประกันคุณภาพ การศึกษา

ตาราง 13 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนคุณภาพนักเรียนตามมาตรฐาน
การประกันคุณภาพการศึกษา เป็นรายด้านและโดยรวม

ข้อ	กิจกรรมของผู้ปกครอง	$\bar{X}$	S.D.	ระดับคุณภาพ
1	คุณภาพนักเรียนตามมาตรฐานการประกันคุณภาพ การศึกษาด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่ พึงประสงค์	3.24	0.36	ปานกลาง
2	คุณภาพนักเรียนตามมาตรฐานการประกันคุณภาพ การศึกษาด้านความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร	3.03	0.41	ปานกลาง
เฉลี่ยรวม		3.13	0.37	ปานกลาง

จากตาราง 13 แสดงว่าคุณภาพของนักเรียนตามมาตรฐานการประกันคุณภาพ
การศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.13$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า
คุณภาพของนักเรียนตามมาตรฐานการประกันคุณภาพ ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม
ที่พึงประสงค์อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.24$) ส่วนคุณภาพนักเรียนตามมาตรฐาน
การประกันคุณภาพการศึกษาด้านความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร อยู่ในระดับปานกลาง
($\bar{X} = 3.03$)

ตาราง 14 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนคุณภาพนักเรียนตาม
มาตรฐานการประกันคุณภาพการศึกษา ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์

ข้อ	กิจกรรมของผู้ปกครอง	$\bar{X}$	S.D.	ระดับคุณภาพนักเรียน
1	มีส่วนร่วมคิดริเริ่มและตัดสินใจในการปลูกฝังให้นักเรียนมีวินัย	3.30	0.61	ปานกลาง
2	มีส่วนร่วมคิดริเริ่มและตัดสินใจในการปลูกฝังให้นักเรียนมีความรับผิดชอบ	3.25	0.66	ปานกลาง
3	มีส่วนร่วมคิดริเริ่มและตัดสินใจในการปลูกฝังให้นักเรียนปฏิบัติตามระเบียบและหลักธรรมเบื้องต้นของศาสนาที่นับถือ	3.18	0.64	ปานกลาง
4	มีส่วนร่วมคิดริเริ่มและตัดสินใจในการปลูกฝังให้นักเรียนมีความซื่อสัตย์สุจริต	3.50	0.65	ปานกลาง
5	มีส่วนร่วมคิดริเริ่มและตัดสินใจในการปลูกฝังให้นักเรียนมีเมตตากรุณา	3.29	0.67	ปานกลาง
6	มีส่วนร่วมคิดริเริ่มและตัดสินใจในการปลูกฝังให้มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่	3.24	0.67	ปานกลาง
7	มีส่วนร่วมคิดริเริ่มและตัดสินใจในการปลูกฝังให้มีการเสียสละเพื่อส่วนรวม	3.20	0.66	ปานกลาง
8	มีส่วนร่วมคิดริเริ่มและตัดสินใจในการปลูกฝังให้มีการประหยัดและออม	3.20	0.74	ปานกลาง
9	มีส่วนร่วมในการวางแผนในการปลูกฝังให้นักเรียนมีวินัย	3.24	0.75	ปานกลาง
10	มีส่วนร่วมในการวางแผนในการปลูกฝังให้นักเรียนมีความรับผิดชอบ	3.30	0.69	ปานกลาง
11	มีส่วนร่วมในการวางแผนในการปลูกฝังให้นักเรียนปฏิบัติตามระเบียบและหลักธรรมเบื้องต้นของศาสนาที่นับถือ	3.23	0.71	ปานกลาง
12	มีส่วนร่วมในการวางแผนในการปลูกฝังให้นักเรียนมีความซื่อสัตย์สุจริต	3.39	0.65	ปานกลาง

ตาราง 14 (ต่อ)

ข้อ	กิจกรรมของผู้ปกครอง	$\bar{X}$	S.D.	ระดับคุณภาพนักเรียน
13.	มีส่วนร่วมในการวางแผนในการปลูกฝังให้นักเรียนมีความเมตตากรุณา	3.33	0.64	ปานกลาง
14	มีส่วนร่วมในการวางแผนในการปลูกฝังให้นักเรียนมีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่	3.33	0.64	ปานกลาง
15	มีส่วนร่วมในการวางแผนในการปลูกฝังให้นักเรียนมีการเสียสละเพื่อส่วนร่วม	3.23	0.62	ปานกลาง
16	มีส่วนร่วมในการวางแผนในการปลูกฝังให้นักเรียนมีการประหยัดและออม	3.22	0.76	ปานกลาง
17	อบรมสั่งสอนนักเรียนให้แต่งกายถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียน	3.42	0.71	ปานกลาง
18	มอบหมายงานบ้านให้นักเรียนปฏิบัติหลังเลิกเรียน	3.28	0.70	ปานกลาง
19	สนับสนุนหรือพานักเรียนไปปฏิบัติกิจกรรมทางศาสนา	3.09	0.75	ปานกลาง
20	แนะนำนักเรียนปฏิบัติตนตามแบบอย่างของผู้ที่มีความซื่อสัตย์ไม่คดโกง	3.38	0.75	ปานกลาง
21	ชวนนักเรียนไปทำบุญและบริจาคสิ่งของ	3.07	0.77	ปานกลาง
22	อบรมนักเรียนให้นักเรียนเป็นผู้ประหยัดและรู้จักใช้สิ่งของให้คุ้มค่า	3.28	0.71	ปานกลาง
23	ส่งเสริมให้นักเรียนให้รู้จักออมทรัพย์ เช่น ฝากเงิน	3.04	0.83	ปานกลาง
24	สังเกตและตรวจสอบพฤติกรรมของนักเรียน	3.21	0.75	ปานกลาง
25	ติดต่อสอบถามพฤติกรรมของนักเรียน เช่น ความประพฤติ การเรียน จากอาจารย์ที่ปรึกษา	3.00	0.78	ปานกลาง
26	ตรวจสอบและให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมของนักเรียนในสมุดรายงานประจำตัวนักเรียน	3.11	0.74	ปานกลาง
27	ซักถามพฤติกรรมของนักเรียนจากนักเรียนหรือเพื่อนนักเรียน	3.07	0.76	ปานกลาง
28	สอบถามพฤติกรรมนักเรียนจากเพื่อนบ้าน	3.07	0.73	ปานกลาง

ตาราง 14 (ต่อ)

ข้อ	กิจกรรมของผู้ปกครอง	$\bar{X}$	S.D.	ระดับคุณภาพนักเรียน
29	การปลูกฝังให้นักเรียนมีวินัย	3.25	0.69	ปานกลาง
30	การปลูกฝังให้นักเรียนมีความรับผิดชอบ	3.28	0.67	ปานกลาง
31	การปลูกฝังให้นักเรียนปฏิบัติตามระเบียบและ หลักธรรมเบื้องต้นของศาสนาที่นับถือ	3.29	0.68	ปานกลาง
32	การปลูกฝังให้นักเรียนมีความซื่อสัตย์ สุจริต	3.39	0.67	ปานกลาง
33	การปลูกฝังให้นักเรียนมีเมตตากรุณา	3.36	0.65	ปานกลาง
34	การปลูกฝังให้นักเรียน มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่	3.25	0.69	ปานกลาง
35	การปลูกฝังให้นักเรียน มีการเสียสละ เพื่อส่วนรวม	3.26	0.69	ปานกลาง
36	การปลูกฝังให้นักเรียน มีการประหยัดและออม	3.25	0.68	ปานกลาง
เฉลี่ยรวม		3.24	0.36	ปานกลาง

จากตาราง 14 แสดงว่าคุณภาพของนักเรียนตามมาตรฐานการประกันคุณภาพ การศึกษา ด้านคุณธรรม จริยธรรม และ ค่านิยมที่พึงประสงค์ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.24$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าทุกข้อมีคุณภาพนักเรียนอยู่ในระดับปานกลาง โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ การมีส่วนร่วมคิด ริเริ่มและตัดสินใจ ในการปลูกฝังให้ นักเรียนมี ความซื่อสัตย์สุจริต ($\bar{X} = 3.50$) รองลงมา ได้แก่ การอบรมสั่งสอนนักเรียนให้ แต่งกายถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียน ($\bar{X} = 3.42$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดได้แก่ การติดต่อสอบถามพฤติกรรมของนักเรียนเช่น ความประพฤติ การเรียน จากอาจารย์ที่ปรึกษา ($\bar{X} = 3.00$)

ตาราง 15 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนคุณภาพนักเรียนตามมาตรฐาน
การประกันคุณภาพการศึกษาด้านความรู้ และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร

ข้อ	กิจกรรมของผู้ปกครอง	$\bar{X}$	S.D.	ระดับคุณภาพนักเรียน
1	มีส่วนร่วมคิดริเริ่มและตัดสินใจในการส่งเสริม ให้นักเรียนมีผลการเรียนดีในวิชาคณิตศาสตร์	3.01	0.79	ปานกลาง
2	มีส่วนร่วมคิดริเริ่มและตัดสินใจในการส่งเสริม ให้นักเรียนมีผลการเรียนดีในวิชาวิทยาศาสตร์	3.03	0.72	ปานกลาง
3	มีส่วนร่วมคิดริเริ่ม และตัดสินใจในการส่งเสริม ให้นักเรียนมีผลการเรียนดีในวิชาภาษาไทย	3.20	0.64	ปานกลาง
4	มีส่วนร่วมคิดริเริ่ม และตัดสินใจในการส่งเสริม ให้นักเรียนมีผลการเรียนดีในวิชาภาษาอังกฤษ	3.02	0.74	ปานกลาง
5	มีส่วนร่วมคิดริเริ่ม และตัดสินใจในการส่งเสริม ให้นักเรียนมีผลการเรียนดีในวิชา สังคมศึกษา	3.07	0.68	ปานกลาง
6	มีส่วนร่วมคิดริเริ่ม และตัดสินใจในการส่งเสริม ให้นักเรียนมีผลการเรียนดีในวิชาคอมพิวเตอร์	3.21	0.70	ปานกลาง
7	มีส่วนร่วมคิดริเริ่ม และตัดสินใจในการส่งเสริม ให้นักเรียนมีการใช้ภาษาไทยในการสื่อสาร	3.19	0.70	ปานกลาง
8	มีส่วนร่วมคิดริเริ่ม และตัดสินใจในการส่งเสริม ให้นักเรียนมีการใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสาร	2.91	0.78	ปานกลาง
9	มีส่วนร่วมในการวางแผนในการส่งเสริม ให้นักเรียนมีผลการเรียนดีในวิชาคณิตศาสตร์	3.06	0.76	ปานกลาง
10	มีส่วนร่วมในการวางแผนในการส่งเสริม ให้นักเรียนมีผลการเรียนดีในวิชาวิทยาศาสตร์	2.99	0.73	ปานกลาง
11	มีส่วนร่วมในการวางแผนในการส่งเสริม ให้นักเรียนมีผลการเรียนดีในวิชาภาษาไทย	3.10	0.72	ปานกลาง
12	มีส่วนร่วมในการวางแผนในการส่งเสริม ให้นักเรียนมีผลการเรียนดีในวิชาภาษาอังกฤษ	2.97	0.74	ปานกลาง
13	มีส่วนร่วมในการวางแผนในการส่งเสริม ให้นักเรียนมีผลการเรียนดีในวิชาสังคมศึกษา	3.09	0.67	ปานกลาง

ตาราง 15 (ต่อ)

ข้อ	กิจกรรมของผู้ปกครอง	$\bar{X}$	S.D.	ระดับคุณภาพนักเรียน
14	มีส่วนร่วมในการวางแผนในการส่งเสริมให้นักเรียนมีผลการเรียนดีในวิชาคอมพิวเตอร์	3.15	0.73	ปานกลาง
15	มีส่วนร่วมในการวางแผนในการส่งเสริมให้นักเรียนมีการใช้ภาษาไทยในการสื่อสาร	3.11	0.73	ปานกลาง
16	มีส่วนร่วมในการวางแผนในการส่งเสริมให้นักเรียนมีการใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสาร	2.93	0.77	ปานกลาง
17	ให้คำแนะนำหรือคำปรึกษาในการทำการบ้านหรือรายงานของนักเรียน	3.10	0.72	ปานกลาง
18	จัดหาและสนับสนุนอุปกรณ์การเรียนให้นักเรียน	3.23	0.74	ปานกลาง
19	สนับสนุนหรือพานักเรียนไปทัศนศึกษา	2.89	0.88	ปานกลาง
20	นำนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมแข่งขันทางวิชาการ	2.68	0.87	ปานกลาง
21	กำกับนักเรียนในการใช้ภาษาไทยให้ถูกต้องตามหลักการใช้ภาษาไทย	2.98	0.74	ปานกลาง
22	ฝึกนักเรียนสนทนาด้วยคำพูด น้ำเสียงและท่าทางที่เหมาะสม	2.98	0.75	ปานกลาง
23	สนทนาและแลกเปลี่ยนความรู้กับนักเรียน	2.94	0.78	ปานกลาง
24	ส่งเสริมให้นักเรียนอ่านข่าวบทความ และสารคดี	2.94	0.80	ปานกลาง
25	เปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นในเรื่องต่างๆ	3.01	0.76	ปานกลาง
26	สนับสนุนให้นักเรียนอ่านบทความ หนังสือพิมพ์ และใช้สื่อวีดิทัศน์ภาษาอังกฤษ	2.83	0.83	ปานกลาง
27	สังเกตการทำการบ้านและการอ่านหนังสือของนักเรียน	3.14	0.70	ปานกลาง
28	ติดต่อ สอบถามครูผู้สอนหรืออาจารย์ที่ปรึกษาเกี่ยวกับการเรียนในรายวิชาต่าง ๆ	2.81	0.84	ปานกลาง
29	ตรวจสอบผลการเรียนจากสมุดรายงานประจำตัวนักเรียน	3.10	0.80	ปานกลาง
30	สังเกตการสนทนา การพูดโต้ตอบของนักเรียน	3.09	0.77	ปานกลาง

ตาราง 15 (ต่อ)

ข้อ	กิจกรรมของผู้ปกครอง	$\bar{X}$	S.D.	ระดับคุณภาพนักเรียน
31	ตรวจสอบผลงานที่เกิดจากการเรียน	3.06	0.74	ปานกลาง
32	สังเกตการพูด การสนทนาภาษาอังกฤษของนักเรียน	2.83	0.88	ปานกลาง
33	การส่งเสริมให้นักเรียน มีผลการเรียนดี ในวิชาคณิตศาสตร์	3.08	0.73	ปานกลาง
34	การส่งเสริมให้นักเรียน มีผลการเรียนดี ในวิชาวิทยาศาสตร์	3.12	0.66	ปานกลาง
35	การส่งเสริมให้นักเรียน มีผลการเรียนดี ในวิชาภาษาไทย	3.15	0.65	ปานกลาง
36	การส่งเสริมให้นักเรียน มีผลการเรียนดี ในวิชาภาษาอังกฤษ	3.00	0.77	ปานกลาง
37	การส่งเสริมให้นักเรียน มีผลการเรียนดี ในวิชาสังคมศึกษา	3.13	0.77	ปานกลาง
38	การส่งเสริมให้นักเรียนมีผลการเรียนดี ในวิชาคอมพิวเตอร์	3.13	0.70	ปานกลาง
39	การส่งเสริมให้นักเรียนมีการใช้ภาษาไทยในการสื่อสาร	3.09	0.71	ปานกลาง
40	การส่งเสริมให้นักเรียนมีการใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสาร	2.19	0.84	ปานกลาง
เฉลี่ยรวม		3.03	0.41	ปานกลาง

จากตาราง 15 แสดงว่าคุณภาพของนักเรียนตามมาตรฐานการประกันคุณภาพการศึกษา ด้านความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตรโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.03$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ทุกข้อมีคุณภาพอยู่ในระดับปานกลางโดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ การจัดหาและสนับสนุนอุปกรณ์การเรียนให้นักเรียน ($\bar{X} = 3.23$) รองลงมา ได้แก่ การมีส่วนร่วมคิดริเริ่มและตัดสินใจในการส่งเสริมให้นักเรียนมีผลการเรียนดีในวิชาคอมพิวเตอร์ ($\bar{X} = 3.21$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดได้แก่ การนำนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมแข่งขันทางวิชาการ ($\bar{X} = 2.68$)

ตอนที่ 4 ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองดำเนินการประกันคุณภาพ
การศึกษา เปรียบเทียบตามเพศ รายได้ครอบครัว ความเกี่ยวข้องกับนักเรียน

ตาราง 16 การเปรียบเทียบความแตกต่างของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองดำเนินการประกัน
คุณภาพการศึกษาโดยรวม เปรียบเทียบตามเพศ

กิจกรรมของผู้ปกครอง	ชาย		หญิง		t
	N = 155		N = 170		
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
การมีส่วนร่วมดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา	3.13	0.38	3.20	0.39	-1.74

จากตาราง 16 แสดงว่าการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองดำเนินการประกันคุณภาพ
การศึกษาโดยรวม เปรียบเทียบตามเพศ ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 17 การเปรียบเทียบความแตกต่างของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองดำเนินการประกัน
คุณภาพการศึกษาโดยรวม เปรียบเทียบตามรายได้ครอบครัว

กิจกรรมของผู้ปกครอง	ไม่เกิน 120,000บาท/ปี		มากกว่า 120,000บาท/ปี		t
	N = 309		N = 16		
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
การมีส่วนร่วมดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา	3.17	0.39	3.20	0.46	-0.36

จากตาราง 17 แสดงว่าการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองดำเนินการประกันคุณภาพ
การศึกษาโดยรวม เปรียบเทียบตามรายได้ครอบครัว ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 18 การเปรียบเทียบความแตกต่างของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาโดยรวม เปรียบเทียบตามความเกี่ยวข้องกับนักเรียน

กิจกรรมของผู้ปกครอง	บิดา มารดา		ผู้อุปการะเลี้ยงดู		t
	N = 282		N = 43		
	X	S.D.	X	S.D.	
การมีส่วนร่วมดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา	3.18	0.39	3.10	0.38	1.21

จากตาราง 18 แสดงว่าการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาโดยรวม เปรียบเทียบ ตามความเกี่ยวข้องกับนักเรียน ไม่แตกต่างกัน

ตอนที่ 5 ผลการเปรียบเทียบคุณภาพนักเรียนตามมาตรฐานการประกันคุณภาพ
 การศึกษาด้านคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ และด้านความรู้
 และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร จำแนกตามเพศ รายได้ครอบครัว
 ความเกี่ยวข้องกับนักเรียน ของผู้ปกครอง

ตาราง 19 การเปรียบเทียบความแตกต่างของคุณภาพนักเรียนตามมาตรฐานการประกัน
 คุณภาพการศึกษาด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ และด้านความรู้
 และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร เปรียบเทียบตามเพศ

กิจกรรมของผู้ปกครอง	ชาย		หญิง		t
	N = 155		N = 170		
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
คุณภาพนักเรียนตามมาตรฐาน	3.09	0.34	3.16	0.39	-1.66
การประกันคุณภาพการศึกษาด้านคุณธรรม					
จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ และ					
ด้านความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร					

จากตาราง 19 แสดงว่าคุณภาพนักเรียนตามมาตรฐานการประกันคุณภาพการศึกษา
 โดยรวมเปรียบเทียบตามเพศ ของผู้ปกครอง ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 20 การเปรียบเทียบความแตกต่างของคุณภาพนักเรียนตามมาตรฐาน การประกัน
คุณภาพการศึกษาด้านคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ และด้านความรู้
และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร เปรียบเทียบ ตามรายได้ครอบครัว

กิจกรรมของผู้ปกครอง	ไม่เกิน 120,000		มากกว่า120,000		t
	บาท/ปี		บาท/ปี		
	N = 309		N = 16		
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
คุณภาพนักเรียนตามมาตรฐาน	3.13	0.37	3.12	0.40	0.11
การประกันคุณภาพการศึกษาด้าน					
คุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่					
พึงประสงค์ และด้านความรู้และทักษะที่					
จำเป็นตามหลักสูตร					

จากตาราง 20 แสดงว่าคุณภาพนักเรียนตามมาตรฐาน การประกันคุณภาพการศึกษา
โดยรวมเปรียบเทียบตามรายได้ครอบครัวของผู้ปกครอง ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 21 การเปรียบเทียบความแตกต่างของคุณภาพนักเรียนตามมาตรฐานการประกัน
คุณภาพการศึกษาด้านคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ และด้านความรู้
และ ทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร จำแนกตามความเกี่ยวข้องกับนักเรียนของผู้ปกครอง

กิจกรรมของผู้ปกครอง	บิดา มารดา		ผู้อุปการะเลี้ยงดู		t
	N = 282		N = 43		
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
คุณภาพนักเรียนตามมาตรฐานการประกัน คุณภาพการศึกษาด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ และด้านความรู้และ ทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร	3.14	0.37	3.05	0.33	1.52

จากตาราง 21 แสดงว่าคุณภาพนักเรียนตามมาตรฐานการประกันคุณภาพการศึกษา
โดยรวม เปรียบเทียบตามความเกี่ยวข้องกับนักเรียน ของผู้ปกครอง ไม่แตกต่างกัน

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยค้นคว้าเกี่ยวกับการศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและคุณภาพนักเรียนตามมาตรฐานการประกันคุณภาพการศึกษาโรงเรียนบ้านเก่าวิทยาจังหวัดกาญจนบุรี ผู้วิจัยได้สรุปผลของการวิจัย ดังนี้

ความมุ่งหมายของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ตั้งความมุ่งหมายไว้ดังนี้

1. เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา
2. เพื่อศึกษาคุณภาพนักเรียนตามมาตรฐานการประกันคุณภาพการศึกษา
3. เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา เปรียบเทียบตาม เพศ รายได้ครอบครัว และความเกี่ยวข้องกับนักเรียน
4. เพื่อเปรียบเทียบคุณภาพนักเรียนตามมาตรฐานการประกันคุณภาพการศึกษา เปรียบเทียบตาม เพศ รายได้ครอบครัว และความเกี่ยวข้องกับนักเรียนของผู้ปกครอง

สมมุติฐานของการวิจัย

1. ผู้ปกครองนักเรียนที่มีเพศต่างกัน มีส่วนร่วมดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาแตกต่างกัน
2. ผู้ปกครองนักเรียนที่มีรายได้ครอบครัวต่างกัน มีส่วนร่วมดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาแตกต่างกัน
3. ผู้ปกครองนักเรียนที่มีความเกี่ยวข้องกับนักเรียนต่างกัน มีส่วนร่วมดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาแตกต่างกัน

4. ผู้ปกครองนักเรียนที่มีเพศต่างกัน นักเรียนมีคุณภาพตามมาตรฐาน
การประกันคุณภาพการศึกษาแตกต่างกัน
5. ผู้ปกครองนักเรียนที่มีรายได้ครอบครัวต่างกัน นักเรียนมีคุณภาพตามมาตรฐาน
การประกันคุณภาพการศึกษาแตกต่างกัน
6. ผู้ปกครองนักเรียนที่มีความเกี่ยวข้องกับนักเรียนต่างกัน นักเรียนมีคุณภาพ
ตามมาตรฐานการประกันคุณภาพการศึกษาแตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากร ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนบ้านเก่า
วิทยา ปีการศึกษา 2545 จำนวน 702 คน แบ่งเป็นระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น 504 คน
และระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย 198 คน
2. กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ใช้ประชากรเป็นกลุ่มตัวอย่าง
จำนวน 348 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็น แบบสอบถามแบบที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น โดยใช้
ข้อมูลจากมาตรฐานการศึกษา เพื่อการประเมินคุณภาพภายนอก ระดับการศึกษาขั้น
พื้นฐาน มาตรฐานด้านผู้เรียน ตามรายละเอียดของตัวบ่งชี้ โดยแบ่งออกเป็น 2 ตอนคือ
ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม
ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองดำเนินการประกัน
คุณภาพการศึกษาและคุณภาพนักเรียนตามมาตรฐานการประกันคุณภาพการศึกษาในโรงเรียน
บ้านเก่าวิทยา จังหวัดกาญจนบุรี 2 รายการ จำนวน 76 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่น 0.9967

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยออกหนังสือขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม จากผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนบ้านเก่าวิทยา ประจำปีการศึกษา 2545 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง และส่งแบบสอบถามพร้อมหนังสือราชการขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามโดยผ่านนักเรียน ไปยังกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 348 ฉบับ และดำเนินการเก็บแบบสอบถามได้รับแบบสอบถามกลับคืนมา จำนวน 325 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 93.40 คัดเฉพาะฉบับที่สมบูรณ์มาใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้จำนวน 325 ฉบับ ใช้เวลาในการเก็บข้อมูลตั้งแต่ วันที่ 22 กรกฎาคม 2545 – 2 สิงหาคม 2545 รวม 12 วัน

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS / PC+ ทำการวิเคราะห์ ข้อมูลหาค่าสถิติต่างๆ ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่และร้อยละ
2. ข้อมูลที่เป็นแบบสอบถาม การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาและคุณภาพของนักเรียนตามมาตรฐานการประกันคุณภาพการศึกษาโรงเรียนบ้านเก่าวิทยา จังหวัดกาญจนบุรี วิเคราะห์โดยรวมและรายด้าน โดยคำนวณหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
3. การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง และคุณภาพของนักเรียนตามมาตรฐานการประกันคุณภาพการศึกษาโรงเรียนบ้านเก่าวิทยา จังหวัดกาญจนบุรี วิเคราะห์โดยใช้การทดสอบ ที (t - test)

ผลการวิจัย

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล การศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง และคุณภาพนักเรียนตามมาตรฐานการประกันคุณภาพการศึกษา โรงเรียนบ้านเก่าวิทยา จังหวัดกาญจนบุรี พบว่า

1. การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา

โรงเรียนบ้านเก่าวิทยา จังหวัดกาญจนบุรี พบว่าโดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.17

เมื่อจำแนกตามขั้นตอนการมีส่วนร่วม พบว่า

1) การมีส่วนร่วมดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์

การมีส่วนร่วมคิดริเริ่มและตัดสินใจ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.38 พิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีส่วนร่วมมากที่สุด ได้แก่ การมีส่วนร่วมคิดริเริ่มและตัดสินใจ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.54 และข้อ ที่มีส่วนร่วมน้อยที่สุด คือ การมีส่วนร่วมคิดริเริ่มและตัดสินใจ ในการปลูกฝังให้นักเรียนปฏิบัติตามระเบียบและหลักธรรมเบื้องต้นของศาสนาที่นับถือ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.27

การมีส่วนร่วมวางแผน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.40 พิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีส่วนร่วมมากที่สุด ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการวางแผนในการปลูกฝังให้นักเรียนมี ความซื่อสัตย์ สุจริต โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.59 และข้อที่มีส่วนร่วมน้อยน้อยที่สุดได้แก่ การมีส่วนร่วมในการวางแผนในการปลูกฝังให้นักเรียนมีการเสียสละเพื่อส่วนรวม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.28

การมีส่วนร่วมดำเนินการ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.28 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีส่วนร่วมมากที่สุด ได้แก่ การอบรมสั่งสอนนักเรียนให้แต่งกายถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียน โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.48 และข้อที่มีส่วนร่วมน้อยที่สุด ได้แก่ การสนับสนุนหรือพานักเรียนไปปฏิบัติกิจกรรมทางศาสนา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.07

การมีส่วนร่วมประเมินผล โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.06 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีส่วนร่วมมากที่สุด ได้แก่ โดยข้อที่มีส่วนร่วมมากที่สุด ได้แก่ การสังเกตและตรวจสอบพฤติกรรมของนักเรียน โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.27 และข้อที่มีส่วนร่วมน้อยที่สุดได้แก่ การติดต่อสอบถามพฤติกรรมของนักเรียน เช่น ความประพฤติ การเรียน จากอาจารย์ที่ปรึกษา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.91

การมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.36 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีส่วนร่วมมากที่สุดได้แก่ การปลูกฝังให้นักเรียนมีความซื่อสัตย์ สุจริต มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3. ข้อที่มีส่วนร่วมน้อยที่สุดได้แก่ การปลูกฝังให้นักเรียนปฏิบัติตามระเบียบและหลักธรรมเบื้องต้นของศาสนาที่นับถือ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.26

2) การมีส่วนร่วมดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา ด้านความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร

การมีส่วนร่วมคิดริเริ่มและตัดสินใจ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.16 พิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีส่วนร่วมมากที่สุดได้แก่ การมีส่วนร่วมคิดริเริ่มและตัดสินใจในการส่งเสริมให้นักเรียนมีผลการเรียนดี ในวิชาภาษาไทย อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.16 ข้อที่มีส่วนร่วมน้อยที่สุด ได้แก่ การมีส่วนร่วมคิดริเริ่มและตัดสินใจในการส่งเสริมให้นักเรียนมีการใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสาร อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.03

การมีส่วนร่วมการวางแผน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.13 พิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีส่วนร่วมมากที่สุดได้แก่ การมีส่วนร่วมในการวางแผนส่งเสริมให้นักเรียนมีผลการเรียนในวิชาคณิตศาสตร์ อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.17 ข้อที่มีส่วนร่วมน้อยที่สุดได้แก่การมีส่วนร่วมในการวางแผนส่งเสริมให้นักเรียนมีการใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสาร อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.00

การมีส่วนร่วมดำเนินการ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 2.93 พิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีส่วนร่วมมากที่สุด ได้แก่ การจัดหาและสนับสนุนอุปกรณ์การเรียนให้นักเรียน อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.23 ข้อที่มีส่วนร่วมน้อยที่สุดได้แก่ การนำนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมแข่งขันทางวิชาการ อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.63

การมีส่วนร่วมประเมินผล โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 2.94 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีส่วนร่วมมากที่สุด ได้แก่ การตรวจสอบผลการเรียนจากสมุดรายงานประจำตัวนักเรียน อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.13 ข้อที่มีส่วนร่วมน้อยที่สุดได้แก่ การติดต่อสอบถามครูผู้สอนหรืออาจารย์ที่ปรึกษาเกี่ยวกับการเรียนในรายวิชาต่างๆ อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.60

การมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.02 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีส่วนร่วมมากที่สุด ได้แก่ การปลูกฝังให้นักเรียนมีผลการเรียนดีในวิชาคอมพิวเตอร์ อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.11 ข้อที่มีส่วนร่วมน้อยที่สุด ได้แก่ การปลูกฝังให้นักเรียนมีการใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสาร อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 2.81

2. คุณภาพนักเรียนตามมาตรฐานการประกันคุณภาพการศึกษาโรงเรียนบ้านเก่าวิทยา จังหวัดกาญจนบุรี พบว่าโดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.16

เมื่อจำแนกตามมาตรฐานการประกันคุณภาพการศึกษา พบว่า

1) คุณภาพนักเรียนตามมาตรฐาน การประกันคุณภาพการศึกษา ด้านคุณธรรมจริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.24 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ข้อที่มีคุณภาพมากที่สุดได้แก่ การมีส่วนร่วมคิดริเริ่มและตัดสินใจ ในการปลูกฝังให้นักเรียนมีความซื่อสัตย์สุจริต อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.50 ข้อที่มีคุณภาพน้อยที่สุดได้แก่ การติดต่อสอบถามพฤติกรรมของนักเรียนเช่น ความประพฤติ การเรียน จากอาจารย์ที่ปรึกษา อยู่ในระดับ ปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.00

2) คุณภาพนักเรียนตามมาตรฐาน การประกันคุณภาพการศึกษาด้านความรู้ และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.03 พิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีคุณภาพมากที่สุด ได้แก่ การจัดหาและสนับสนุนอุปกรณ์การเรียนให้นักเรียน อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.23 ข้อที่มีคุณภาพน้อยที่สุดได้แก่ การนำนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมแข่งขันทางวิชาการ อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.68

3. การเปรียบเทียบผลของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา โรงเรียนบ้านเก่าวิทยา จังหวัดกาญจนบุรี จำแนกตามเพศ รายได้ ครอบครัว ความเกี่ยวข้องกับนักเรียน สรุปได้ดังนี้

1) การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองเพศชายและเพศหญิงดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาโดยรวม ไม่แตกต่างกัน

2) การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองที่มีรายได้ไม่เกิน 120,000 บาท/ปี และมากกว่า 120,000 บาท/ปี ดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาโดยรวม ไม่แตกต่างกัน

3) การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองที่เป็นบิดา มารดา และผู้ปกครองที่เป็นผู้อุปการะเลี้ยงดู ดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาโดยรวม ไม่แตกต่างกัน

4.การเปรียบเทียบคุณภาพนักเรียนตามมาตรฐานการประกันคุณภาพการศึกษาโรงเรียนบ้านเก่าวิทยา จังหวัดกาญจนบุรี จำแนกตามเพศ รายได้ครอบครัว ความเกี่ยวข้องกับนักเรียนตามความคิดเห็นของผู้ปกครอง สรุปได้ดังนี้

1) คุณภาพนักเรียนตามมาตรฐานการประกันคุณภาพการศึกษาของผู้ปกครองที่เป็นเพศชายและเพศหญิง โดยรวมไม่แตกต่างกัน

2) คุณภาพนักเรียนตามมาตรฐานการประกันคุณภาพการศึกษาของผู้ปกครองที่มีรายได้ไม่เกิน 120,000 บาท/ปี และมากกว่า 120,000 บาท/ปี โดยรวม ไม่แตกต่างกัน

3) คุณภาพนักเรียนตามมาตรฐานการประกันคุณภาพการศึกษาของผู้ปกครองที่เป็นบิดา มารดา และผู้ปกครองที่เป็นผู้ประกอบการเลี้ยงดู โดยรวม ไม่แตกต่างกัน

สรุปผลการวิจัย

จากผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาโรงเรียนบ้านเก่าวิทยา จังหวัดกาญจนบุรี พบว่าโดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง
2. คุณภาพนักเรียนตามมาตรฐานการประกันคุณภาพการศึกษาโรงเรียนบ้านเก่าวิทยา จังหวัดกาญจนบุรี พบว่าโดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง
3. การเปรียบเทียบผลของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา โรงเรียนบ้านเก่าวิทยา จังหวัดกาญจนบุรี จำแนกตามเพศ รายได้ครอบครัว ความเกี่ยวข้องกับนักเรียน สรุปได้ดังนี้
 - 3.1 การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองเพศชายและเพศหญิงดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาโดยรวม ไม่แตกต่างกัน
 - 3.2 การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองที่มีรายได้ไม่เกิน 120,000 บาท/ปี และมากกว่า 120,000 บาท/ปี ดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาโดยรวม ไม่แตกต่างกัน
 - 3.3 การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองที่เป็นบิดา มารดา และผู้ปกครองที่เป็นผู้ประกอบการเลี้ยงดู ดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาโดยรวม ไม่แตกต่างกัน
4. การเปรียบเทียบคุณภาพนักเรียนตามมาตรฐานการประกันคุณภาพการศึกษาโรงเรียนบ้านเก่าวิทยา จังหวัดกาญจนบุรี จำแนกตามเพศ รายได้ครอบครัว ความเกี่ยวข้องกับนักเรียนตามความเห็นของผู้ปกครอง สรุปได้ดังนี้
 - 4.1 คุณภาพนักเรียนตามมาตรฐานการประกันคุณภาพการศึกษา เปรียบเทียบจากผู้ปกครองที่เป็นเพศชายและเพศหญิง โดยรวมไม่แตกต่างกัน
 - 4.2 คุณภาพนักเรียนตามมาตรฐานการประกันคุณภาพการศึกษา เปรียบเทียบจากผู้ปกครองที่มีรายได้ไม่เกิน 120,000 บาท/ปี และมากกว่า 120,000 บาท/ปี โดยรวม ไม่แตกต่างกัน
 - 4.3 คุณภาพนักเรียนตามมาตรฐานการประกันคุณภาพการศึกษาเปรียบเทียบจากผู้ปกครองที่เป็นบิดา มารดา และผู้ปกครองที่เป็นผู้ประกอบการเลี้ยงดู โดยรวม ไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

จากการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับ การศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและคุณภาพนักเรียนตามมาตรฐานการประกันคุณภาพการศึกษาโรงเรียนบ้านเก่าวิทยา จังหวัดกาญจนบุรี มีประเด็นสำคัญนำมาอภิปรายผลการวิจัยได้ดังนี้

1. การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาโรงเรียนบ้านเก่าวิทยา จังหวัดกาญจนบุรี โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง

การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา ในด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ และด้านความรู้ และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร ทั้ง 5 ขั้นตอน คือ การมีส่วนร่วมคิดริเริ่มและตัดสินใจ การมีส่วนร่วมวางแผน การมีส่วนร่วมดำเนินการ การมีส่วนร่วมประเมินผล การมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์ ทุกขั้นตอน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง

ทั้งนี้คงเป็นด้วยสาเหตุที่ ผู้ปกครองเข้าร่วมประชุมใหญ่ประจำปีการศึกษา โดยพร้อมเพรียงกัน ไม่น้อยกว่าร้อยละแปดสิบห้า ติดต่อกันหลายปี และมีโอกาสเสนอความคิดเห็นในการจัดการศึกษาทั้งในโอกาสประชุมผู้ปกครองและในโอกาสอื่น ๆ ได้ร่วมวางแผนการจัดการศึกษาตามลำดับความสำคัญ ซึ่งพบว่า ผลการจัดการศึกษาให้กับนักเรียน ผู้ปกครองมีความพึงพอใจมาก สอดคล้องกับ ศิริกาญจน์ โกสมร (2542 : 229 - 235) วิจัยแล้วพบว่า ผู้ปกครองต้องการมีส่วนร่วมมาก แต่ถูกจำกัดด้วยแบบแผนการมีส่วนร่วม ซึ่งได้เสนอให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมแบบไม่หลือมล้ำ โดยทุกคนมีส่วนร่วมได้เต็มที่ และโรงเรียนควรใช้ประโยชน์จากการมีส่วนร่วมจากผู้ปกครองเพื่อสร้างระบบการเรียนรู้ในชุมชน ให้ตอบสนองความต้องการของชุมชน และควรพัฒนาแบบแผนของการมีส่วนร่วม เพื่อให้ชุมชนร่วมจัดการศึกษาให้ตอบสนองความต้องการของชุมชนได้มากที่สุด และสอดคล้องกับ อภิญา เวชชัย. (2544 : (3) - (4)) ที่กล่าวถึง บทบาทการมีส่วนร่วมของ พ่อ แม่ ผู้ปกครองที่สำคัญ ได้แก่ การมีส่วนร่วมในระดับการบริหารและการตัดสินใจ เป็นการมีส่วนร่วมในการร่วมคิด ร่วมพิจารณาปัญหา ร่วมตัดสินใจ เลือกแนวทางการดำเนินงานที่เหมาะสม จนถึงการมีส่วนร่วมในการติดตามผลดำเนินงานและสอดคล้องกับกรมสามัญศึกษา (2543 : 32 -150) ที่สรุปว่า การเชื่อมโยงระหว่างโรงเรียนกับชุมชนให้พอประสานกันได้มากขึ้น คือให้ชุมชนบอกความต้องการว่าต้องการอะไร และเรื่องหลักสูตรท้องถิ่น ให้เขามาช่วยแสดงความคิดเห็นว่าเด็กควรจะรู้ว่าเป็นอย่างไร แล้วทำไปด้วยกัน ประเมินผลด้วยกัน รับประโยชน์ด้วยกัน ถ้าชุมชนร่วมกับโรงเรียนจะได้เกิดความรู้สึกว่าเป็นของเขาเหมือนกับ

การคืนโรงเรียนให้แก่ชุมชน จะเกิดความรู้สึกเป็นเจ้าของโรงเรียน ชุมชนจะมาช่วยกำกับดูแล แต่ไม่สอดคล้องกับรายงานการวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการ การศึกษา ขั้นพื้นฐาน ระดับมัธยมศึกษา (กรมสามัญศึกษา. 2544 : 96) ที่พบว่า ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาอยู่ในระดับต่ำ และสมลักษณ์ ภูคำแสน (2540 : ข) ที่ดำเนินการวิจัย การศึกษาบทบาทของชุมชนต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดขอนแก่นที่พบว่าชุมชนในท้องถิ่นที่เป็นที่ตั้ง โรงเรียนมัธยมศึกษา มีสภาพทางเศรษฐกิจไม่ดี ประชาชนส่วนใหญ่มีฐานะยากจน ไม่สามารถเข้าร่วมในการจัดการศึกษาได้ เต็มที่ผล การศึกษาวิจัยของ สุดจิตต์ หนูนภักดี สุวทนา ภวภูตานนท์ และ มงคลวรรณ ทองสุขโขทัย (ชุมพร ยงกิตติกุล และคณะ.2535.: 57 - 58) ศึกษาบทบาทการมีส่วนร่วมของสมาคมผู้ปกครองและครูโรงเรียนต่าง ๆ พบว่าการดำเนินการของสมาคมได้รับความร่วมมือจากผู้ปกครองน้อย

2. คุณภาพนักเรียนตามมาตรฐานการประกันคุณภาพการศึกษาโรงเรียนบ้านเก่าวิทยา จังหวัดกาญจนบุรี โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง

คุณภาพนักเรียนตามมาตรฐานการประกันคุณภาพการศึกษา ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง

คุณภาพนักเรียนตามมาตรฐานการประกันคุณภาพการศึกษา ด้านความรู้และทักษะ ที่จำเป็นตามหลักสูตร โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง

ซึ่งคงเป็นผลมาจากผู้ปกครองมีส่วนร่วมดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาในระดับ ปานกลาง จึงมีความคิดเห็นต่อคุณภาพของนักเรียน อยู่ในระดับปานกลางด้วย ซึ่งสอดคล้อง กับ อเมนู เทคา(Amenu – Tekaa) ปี ค.ศ. 1988 (เสริมศักดิ์ วิชาลาภรณ์. 2537:185) ที่ศึกษา ทศนะของชาวอินเดียในแคนาดา เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการศึกษาพบว่า การจัดการศึกษาประสบความสำเร็จในชุมชนที่ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตร และ เมื่อประชาชนมีส่วนร่วมอย่างเข้มแข็ง การจัดการศึกษาก็จะประสบความสำเร็จ และสอดคล้อง กับ (กรมวิชาการ.2538:28-53) ผลการวิจัยของเบคเคอร์และเอปสไตน์ (Becker,H.J.,and Epstein,J.) พศจิกายน ปี ค.ศ.1982, แคตเตอร์โนลและโรบินสัน(Catternole,J.,and Robinson,N.) ตุลาคม ปี ค.ศ. 1985, ริช (Rich,D.K.) ปี ค.ศ.1985 และ วาลเบอร์ก(Walberg, H.J.) กุมภาพันธ์ ปี ค.ศ.1984 ที่พบว่า การที่พ่อ แม่ เข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องกับการเรียนของ เด็ก จะช่วยให้เด็กเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ครูที่ประสบผลสำเร็จในการทำให้พ่อ แม่ เข้ามาเกี่ยวข้องกับการเรียนของเด็กนั้นเป็นเพราะตนได้พยายามชักจูงอย่างจริงจัง และ สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ DiPret,T.A ปี ค.ศ.1981,กรู,เวนเสตนและวาลเปอร์ก (Graue, M.E, Weinstein,T.,and Walberg,H.J.) ปี ค.ศ. 1983, เกรย์ (Gray,S.T.) ปี ค.ศ. 1984 และ วาลเบอร์ก (Walberg.H.J.) ปี ค.ศ. 1984 ที่พบผลวิจัยว่า พ่อ แม่ คือครูคนแรกที่มีอิทธิพล

ต่อเด็กอย่างมาก สิ่งที่พ่อ แม่ ทำเพื่อช่วยการเรียนรู้ของเด็ก มีความสำคัญต่อความสำเร็จทางวิชาการยิ่งกว่าฐานะความมั่นคงของครอบครัว และสอดคล้องกับงานวิจัยของเฮนเดอร์สัน (Henderson) ปี ค.ศ. 1994 (รุ่ง แก้วแดง 2542 : 184) ที่พบว่า การมีส่วนร่วมของพ่อ แม่ ครอบครัวยุคใหม่มีความสัมพันธ์ในทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน และสอดคล้องกับการดำเนินงานของเครือข่ายผู้ปกครองโรงเรียน สวนกุหลาบวิทยาลัย (อภิญา เวชชัย. 2544 : 117) ที่ร่วมมือกันแก้ไขปัญหาลักษณะเฉพาะหน้าให้แก่ นักเรียน เช่น การจัดกิจกรรมเสริมการเรียนรู้ ที่มีผลการเรียนในวิชาวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์และภาษาอังกฤษ มีคะแนนมากกว่าครึ่ง โดยรวมตัวกันขอเวลาจากอาจารย์ผู้สอนเป็นพิเศษ หรือจัดเวลาสอนเพิ่มเติม หรือผู้ปกครองที่มีความรู้ความสามารถช่วย ทำให้นักเรียนติดศูนย์น้อยลง และยังสอดคล้องกับ นภเนตร ธรรมบวร (2541: 31) ที่พบว่า การมีส่วนร่วมของพ่อ แม่ ผู้ปกครองด้านการศึกษา มิใช่มีผลต่อความสำเร็จด้านการเรียนของเด็กเท่านั้น แต่ยังส่งผลต่อการประสบความสำเร็จในชีวิตของเด็ก และยังเป็นการพัฒนาทัศนคติทางบวก ต่อตัวเด็กอีกด้วย

3. การเปรียบเทียบผลของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา โรงเรียนบ้านเก่าวิทยา จังหวัดกาญจนบุรี จำแนกตาม เพศ รายได้ครอบครัว ความเกี่ยวข้องกับนักเรียนทุกสถานภาพของผู้ปกครอง โดยรวมไม่แตกต่างกัน

การเปรียบเทียบคุณภาพนักเรียนตามมาตรฐานการประกันคุณภาพการศึกษาโรงเรียนบ้านเก่าวิทยา จังหวัดกาญจนบุรี จำแนกตาม เพศ รายได้ครอบครัว ความเกี่ยวข้องกับนักเรียนทุกสถานภาพของผู้ปกครอง โดยรวมไม่แตกต่างกัน

ด้าน เพศ และ ความเกี่ยวข้องกับนักเรียน พบว่าไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้คงเป็นเพราะไม่ว่าจะเป็น พ่อ แม่ หรือผู้อุปการะเลี้ยงดู (ที่ไม่ใช่ พ่อ แม่) ซึ่งเป็นผู้ปกครองเด็ก ไม่ว่าจะเป็น เพศหญิง หรือเพศชาย ทุกคนให้ความเอาใจใส่ ดูแล และมีส่วนร่วมกับการเรียน จนทำให้คุณภาพการศึกษาของเด็กไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับ เดวิส (Davies) (รุ่ง แก้วแดง. 2542 : 181) ผู้วิจัยคนหนึ่งเสนอแนะว่าควรเปลี่ยนจากคำว่า “การมีส่วนร่วมของพ่อแม่” เป็น “การมีส่วนร่วมของครอบครัว” เพราะเด็ก มี ปู่ ย่า ตา ยาย ลุง ป้า น้า อา พี่น้อง หรือแม้กระทั่งเพื่อนบ้านที่มีส่วนช่วยสนับสนุนพัฒนาการศึกษาของเด็ก และสอดคล้องกับ อูม (Sangheon Um. May. 1990 : 1497 – A) ที่ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนมัธยมศึกษาที่เมืองปูซาน ประเทศเกาหลี พบว่าการเรียนรู้ของนักเรียน ไม่มีความสัมพันธ์กับภูมิหลังของครอบครัว และสอดคล้องกับ นิตยา ไสงาม (2543) ที่ศึกษาวิจัยเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ปกครองเด็กอนุบาล ตามสภาพความเป็นจริงและตามความคาดหวังต่อการจัดการศึกษาสำหรับผู้ปกครอง พบว่า เพศ และ ความสัมพันธ์ของผู้ปกครองไม่มีความแตกต่างกัน

ส่วนด้าน รายได้ครอบครัว ที่พบว่ามีส่วนร่วมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับกรมสามัญศึกษา(2544 : 82) ที่ศึกษาพบว่า ผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนกลุ่มเก่งเกี่ยวข้องกับรายได้

ของผู้ปกครอง ตั้งแต่ 10,000 บาท – 24,999 บาท ต่อเดือน ส่วนกลุ่มกลาง กลุ่มอ่อน ไม่เกิน 10,000 บาท ต่อเดือน และ จาก การศึกษาความสัมพันธ์ของครอบครัวที่ต่างฐานะ ต่างพื้นฐานกัน กับการมีส่วนร่วมทาง การศึกษา ในต่างประเทศ (อภิญา เวชชัย. 2544 : 39 - 40) พบว่า ระดับความรู้และฐานะทางครอบครัว ส่งผลต่อการสร้างความสัมพันธ์กับทางโรงเรียนที่แตกต่างกัน ครอบครัวที่มีรายได้น้อยจะเข้ามามีส่วนร่วมน้อย ครอบครัวที่มีรายได้มากจะเข้ามามีส่วนร่วมมาก ทั้งนี้ อาจเป็นเหตุมาจาก ผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนบ้านเก่าวิทยา จังหวัดกาญจนบุรี ไม่ว่าจะประกอบอาชีพอะไร ได้ให้ความร่วมมือกับทางโรงเรียนเป็นอย่างดี และโรงเรียนเองก็ปฏิบัติต่อผู้ปกครองเท่าเทียมกันทุกคน ไม่ถือเรื่องรายได้หรือฐานะของ ผู้ปกครอง

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งนี้

จากผลการวิจัยเรื่อง การศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองดำเนินการประกันคุณภาพ การศึกษาและคุณภาพนักเรียนตามมาตรฐานการประกันคุณภาพการศึกษา โรงเรียนบ้านเก่าวิทยา จังหวัดกาญจนบุรี ครั้งนี้ มีประเด็นที่ควรเสนอแนะดังนี้

1. จากการวิจัยพบว่าการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง สถานศึกษาต้องสร้างบรรยากาศให้เป็นระบบเปิดเอื้อต่อการเข้าถึงผู้ปกครองกลุ่มต่างๆ โดยจัดโอกาสให้พ่อ แม่ ผู้อุปการะเลี้ยงดู (ที่ไม่ใช่ บิดา มารดา) มีส่วนร่วมจัดการศึกษา ให้บุตรหลานโดยให้ความสำคัญตั้งแต่การมีส่วนร่วมคิดริเริ่มและตัดสินใจเพื่อให้มีส่วนร่วมกำหนดความต้องการและจัดลำดับความสำคัญตั้งแต่เริ่มต้นเพื่อให้โรงเรียนจัดการศึกษาให้แก่ บุตร หลาน ตรงตามต้องการ จึงทำให้อยากมีส่วนร่วมในการวางแผน ทั้งการกำหนดนโยบาย วัตถุประสงค์และแนวทางดำเนินงาน ต่อจากนั้นจึงเข้าไปมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ทั้งช่วยเหลือและกำหนดแนวทางดำเนินงาน และเข้าไปมีส่วนร่วม กับ สถานศึกษา จึงมีโอกาสรู้เห็น ได้สังเกต เป็นการทำให้เกิดการมีส่วนร่วมในการประเมินผล ตามสภาพจริงทุกประการ ท้ายที่สุดสถานศึกษาต้องดำเนินการจัดการศึกษาตามแนวทางที่ พ่อ แม่ ผู้อุปการะเลี้ยงดู กำหนด ให้เกิดผลดีต่อนักเรียนจนพ่อแม่ผู้ปกครองอื่นรับรู้ได้ว่ามีส่วนร่วมรับผลประโยชน์จากการจัดการศึกษาของสถานศึกษาให้กับบุตรหลานอย่างแท้จริง หากดำเนินวงจรการมีส่วนร่วมทั้งห้าขั้นตอน อย่างสม่ำเสมอ พ่อ แม่ ผู้อุปการะเลี้ยงดู จะเข้าไปมีส่วนร่วมจัดการศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง ถึงระดับมากได้

2. จากการวิจัยพบว่าการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา ด้านความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตรในรายข้อ อยู่ในระดับปานกลาง แต่มีค่าเฉลี่ยค่อนข้างต่ำ สถานศึกษาควรจัดการอบรมให้แก่ พ่อ แม่ ผู้อุปการะเลี้ยงดู เพื่อพัฒนาความรู้

และศักยภาพในด้านต่าง ๆ เช่น ให้ความรู้ทางด้านภาษา ทักษะในการส่งเสริมให้นักเรียน เรียนดีในวิชาสำคัญ

3. จากการวิจัยพบว่า คุณภาพนักเรียนตามมาตรฐานการประกันคุณภาพการศึกษา ทั้งสองด้าน ในรายชื่อ ที่ว่าผู้ปกครองติดต่อสอบถามพฤติกรรมของนักเรียนเกี่ยวกับ ความประพฤติ และการเรียน จากครูผู้สอนหรือครูที่ปรึกษา มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด สถานศึกษา ต้องจัดโอกาส ให้ พ่อแม่ ผู้อุปการะเลี้ยงดู มีโอกาสพบปะ หรือสื่อสารกับครูที่ปรึกษาประจำ ชั้นเรียนของเด็ก อย่างสม่ำเสมอ เพื่อสอบถามเรื่องการเรียนและความประพฤติ สำหรับ ช่วยส่งเสริมด้านการเรียน และปลูกฝังด้านความประพฤติและคุณธรรม

4. ผู้บริหารและครูต้องปรับวิสัยทัศน์ เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของ พ่อ แม่ ผู้อุปการะเลี้ยงดู ในการจัดการศึกษา ต้องใจกว้าง ยอมรับที่จะทำงานร่วมกับผู้ปกครอง ที่มีความแตกต่าง และอดทนที่จะสื่อสารให้เกิดความเข้าใจ ท่ามกลางข้อขัดแย้งต่าง ๆ

5. หน่วยงานการระดับประเทศ ควรกำหนดให้พ่อแม่ ผู้อุปการะเลี้ยงดู มีหน้าที่ พานักเรียนไปร่วมกิจกรรมทางศาสนาที่ตนนับถือในวันหยุดงานที่ตรงกับวันหยุดเรียนของ นักเรียน

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและคุณภาพนักเรียนตามมาตรฐาน การประกันคุณภาพการศึกษาในโรงเรียนอื่น ๆ จังหวัดกาญจนบุรี

2. ควรเปรียบเทียบผลของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองดำเนินการประกันคุณภาพ การศึกษา ที่มีขนาดโรงเรียนต่างกัน ในจังหวัดกาญจนบุรี

3. ควรเปรียบเทียบคุณภาพนักเรียนตามมาตรฐานการประกันคุณภาพการศึกษาที่มี ขนาดโรงเรียนเท่ากัน ในจังหวัดกาญจนบุรี

4. ควรศึกษาปัญหาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา ในโรงเรียนอื่น ๆ จังหวัดกาญจนบุรี

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการ. (2542) . การประกันคุณภาพของสถานศึกษา. กรุงเทพฯ : กรมฯ.
- กรมวิชาการ. กองวิจัยทางการศึกษา (2542) การสังเคราะห์รูปแบบการพัฒนาศักยภาพของเด็กไทยด้านความขยัน อดทน ประหยัดและอดออม. กรุงเทพฯ : กองวิจัยทางการศึกษา.
- กรมวิชาการ. ศูนย์พัฒนาหนังสือ. (2538) . จากวิจัยสู่บ้านและห้องเรียน. โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว กรุงเทพฯ.
- กรมสามัญศึกษา. หน่วยศึกษานิเทศก์. (2542 ก) การประกันคุณภาพการศึกษา กรมสามัญศึกษา เล่มที่ 2 แนวทางการประกันคุณภาพการศึกษา. กรุงเทพมหานคร : หน่วยศึกษานิเทศก์.
- _____. (2542 ข) การประกันคุณภาพการศึกษาและมาตรฐานและตัวชี้วัด มาตรฐานคุณภาพการศึกษาในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา. กรุงเทพมหานคร. : หน่วยศึกษานิเทศก์. กรมฯ.
- กรมสามัญศึกษา. กองการมัธยมศึกษา. (2543) รายงานการวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับมัธยมศึกษา. กรุงเทพมหานคร : กองการมัธยมศึกษา. กรมฯ.
- กระทรวงการคลัง. (2539 , 4 มีนาคม) ประกาศคณะกรรมการกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา เรื่อง คุณสมบัติของนักเรียน นักศึกษา ซึ่งมีสิทธิกู้ยืมเงิน.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2544 : 26 พฤศจิกายน) ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องระบบหลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และปฐมวัย.
- ✓ _____. (2544 : 2 พฤศจิกายน) คำสั่งกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องให้ใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544.
- ชุมพร ยงกิตติกุล และคณะ. (2535 : 57 – 58) รายงานผลการวิจัยเรื่องบทบาทของสมาคมผู้ปกครองและครูในการพัฒนาเด็กและเยาวชน. เอกสารอัดสำเนา.
- ชูชาติ พ่วงสมจิตร. (2540) การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งเสริมอุปสรรคต่อการมีส่วนร่วมของชุมชนกับโรงเรียนประถมศึกษาในเขตปริมณฑล. ปรินูญานินพนธ์. ค.ด. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการ. (2542) . การประกันคุณภาพของสถานศึกษา. กรุงเทพฯ : กรมฯ.
- กรมวิชาการ. กองวิจัยทางการศึกษา (2542) การสังเคราะห์รูปแบบการพัฒนาศักยภาพของเด็กไทยด้านความขยัน อดทน ประหยัดและอดออม. กรุงเทพฯ : กองวิจัยทางการศึกษา.
- กรมวิชาการ. ศูนย์พัฒนาหนังสือ. (2538) . จากวิจัยสู่บ้านและห้องเรียน. โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว กรุงเทพฯ.
- กรมสามัญศึกษา. หน่วยศึกษานิเทศก์. (2542 ก) การประกันคุณภาพการศึกษา กรมสามัญศึกษา เล่มที่ 2 แนวทางการประกันคุณภาพการศึกษา. กรุงเทพมหานคร : หน่วยศึกษานิเทศก์.
- _____. (2542 ข) การประกันคุณภาพการศึกษาและมาตรฐานและตัวชี้วัด มาตรฐานคุณภาพการศึกษาในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา. กรุงเทพมหานคร. : หน่วยศึกษานิเทศก์. กรมฯ.
- กรมสามัญศึกษา. กองการมัธยมศึกษา. (2543) รายงานการวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับมัธยมศึกษา. กรุงเทพมหานคร : กองการมัธยมศึกษา. กรมฯ.
- กระทรวงการคลัง. (2539 , 4 มีนาคม) ประกาศคณะกรรมการกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา เรื่อง คุณสมบัติของนักเรียน นักศึกษา ซึ่งมีสิทธิกู้ยืมเงิน.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2544 : 26 พฤศจิกายน) ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องระบบหลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และปฐมวัย.
- _____. (2544 : 2 พฤศจิกายน) คำสั่งกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องให้ใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544.
- ชุมพร ยงกิตติกุล และคณะ. (2535 : 57 – 58) รายงานผลการวิจัยเรื่องบทบาทของสมาคมผู้ปกครองและครูในการพัฒนาเด็กและเยาวชน. เอกสารอัดสำเนา.
- ชูชาติ พ่วงสมจิตร. (2540) การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งเสริมอุปสรรคต่อการมีส่วนร่วมของชุมชนกับโรงเรียนประถมศึกษาในเขตปริมณฑล. ปริญญาโท. ค.ด. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- นภเนตร ธรรมบวร. (2541) บทบาทของครอบครัวกับการศึกษา . รายงานการวิจัย
ประกอบร่างพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ. กรุงเทพฯ: สำนักการคณะกรรมการ
การศึกษาแห่งชาติ.
- นิตยา ไสงาม. (2543) การศึกษาสภาพความเป็นจริงและความคาดหวังเกี่ยวกับการจัด
การศึกษาสำหรับผู้ปกครองตามความคิดเห็นของผู้ปกครองเด็กอนุบาล ใน
จังหวัดศรีสะเกษ ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย) กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- บรม เวชส์ถ์. (2541) การพัฒนาโรงเรียนตามนโยบายปฏิรูปการศึกษาโรงเรียนมัธยม
ศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 11. ปริญญานิพนธ์. กศ.ม.(บริหาร
การศึกษา) มหาสารคาม : บัณฑิตวิทยาลัย. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2539 , กรกฎาคม) “ การแปลผลเมื่อใช้เครื่องมือข้อมูลแบบ
มาตรฐานประมาณค่า ” การวัดผลการศึกษา มหาวิทยาลัยสารคาม 2(1) : 68 .
_____. (2543) การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- บุญเลื่อน สิมะลิ. (2541) สำนวนการปฏิรูปงานของโรงเรียนมัธยมศึกษาดีเด่นที่ได้รับ
รางวัลพระราชทานสังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 11. วิทยานิพนธ์. กศ.ม.
(บริหารการศึกษา) มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- บัญญัติ แก้วส่อง. (2531) รูปแบบทางการสังคม – จิตวิทยา สำหรับการอธิบายการมีส่วนร่วม
ร่วมของประชาชนในการพัฒนา. ปริญญานิพนธ์ กศ.ด. (พัฒนศึกษาศาสตร์)
กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย. มหาวิทยาลัยศรีนครินทร วิโรฒ.
- ประกอบ คุณารักษ์ (บก) และคณะ. (2531) โครงการกรรมการศึกษาเรื่องรูปแบบ
ความสำเร็จขององค์กรชุมชน (คณะกรรมการการศึกษา) ต่อการพัฒนาคุณภาพ
การประถมศึกษา : รายงาน ฉบับสมบูรณ์. กรุงเทพฯ : รายงานผลการวิจัยและ
พัฒนาเสนอต่อธนาคารโลกและสำนักงานคณะกรรมการประถมศึกษาแห่งชาติ.
- ประพนธ์ ปิยรัตน์. (2543) “ การพัฒนาการมีส่วนร่วม ” , ในเอกสารประกอบการสัมมนา
วิชาการเรื่อง การพัฒนาแบบมีส่วนร่วม สถาบันพัฒนาการสาธารณสุขเอเชีย :
มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ประเวศ วะสี. (2544) ยุทธศาสตร์ทางปัญญาและการปฏิรูปการศึกษาที่พาประเทศพ้น
วิกฤต. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักงานนายกรัฐมนตรี.
- ภิญโญ สาร. (2526) “ หลักการบริหารการศึกษา “ ในเอกสารการสอนชุดวิชาโรงเรียน
กับชุมชน หน่วยที่ 8 – 15 มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. กรุงเทพฯ : บริษัทรุ่งศิลป์
การพิมพ์.

- รุ่ง แก้วแดง. (2542) **ปฏิวัติการศึกษาไทย**. กรุงเทพมหานคร : มติชน.
- ล้วน และอังคณา สายยศ.(2543) **การวัดด้านจิตพิสัย**. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- วราคม ที่สุกะ. (2543) **สังคมวิทยากับการศึกษา**. ภาควิชาสังคมศาสตร์. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- วิจารณ์ พานิชและคณะ. (2544) **รายงานการศึกษาวิจัยเรื่องการประกันคุณภาพและมาตรฐานการศึกษากรณีศึกษานิวซีแลนด์**. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- วิชิต นันทสุวรรณ และจำนงค์ แรกพินิจ. (2541) **บทบาทของชุมชนกับการศึกษา รายงานการศึกษาวิจัยประกอบร่างพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542**. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- ศิริกาญจน์ โกสมุทร. (2544) **การมีส่วนร่วมของชุมชนและโรงเรียนเพื่อการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน**. ปรินูญานิพนธ์. กศ.ด. (พัฒนศึกษาศาสตร์). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สมลักษณ์ ภูคำแสน. (2540) **การศึกษามโนทัศน์ของชุมชนต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดขอนแก่น** วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์ มหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สมหมาย วัฒนศิริ. (2529) **การจัดการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดนนทบุรีตามทัศนะของผู้ปกครองนักเรียน**. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม.(บริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- เสริมศักดิ์ วิชาลาภรณ์. (2537) " หน่วยที่ 7 ปัญหาและแนวโน้มเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารการศึกษา ". ในประมวลสาระชุดวิชาสัมมนาปัญหาและแนวโน้มทางการบริหารการศึกษา . นนทบุรี : สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ. (2539). **แผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540-2544)**. กรุงเทพฯ: สำนักงานฯ.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2543 ก) **มาตรฐานการศึกษาเพื่อการประเมินคุณภาพภายนอกระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน**. กรุงเทพฯ : สำนักงานฯ.
- _____. (2543 ข) **แนวทางการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา : เพื่อพร้อมรับการประเมินภายนอก**. กรุงเทพฯ : สำนักงานฯ.
- _____. (2543 ค) **ปฏิรูปการเรียนรู้ผู้เรียนสำคัญที่สุด**. กรุงเทพมหานคร :สำนักงานฯ.
- _____. (2542) **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542** . กรุงเทพฯ : สำนักงานฯ.

- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.(2540) แผนแห่งความหวังและอนาคตของชาติ
 แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540-2544). กรุงเทพฯ: สำนักงานฯ.
 สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา. (2544) สำนักงานรับรอง
 มาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา.(แผ่นพับ).
- สุรัสวดี หุ่นยนต์. (2518) ปัจจัยที่มีผลต่อการไม่มีส่วนร่วมในกิจกรรมพัฒนาของ
 ประชาชนยากจน : ศึกษาเฉพาะหมู่บ้านเขาดิน ตำบลบางน้ำลาด อำเภอไพศาลี
 จังหวัดนครสวรรค์. ปรินญาณินพนธ์. สส.ม. (สังคมสงเคราะห์) กรุงเทพฯ :
 มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- อภิญญา เวชยชัย. (2544). รายงานการวิจัยการมีส่วนร่วมของพ่อแม่ผู้ปกครองในการ
 พัฒนาการศึกษา. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์วัฒนาพานิชจำกัด.
- Alastair, T White. (1982) " Why Community Participation A Discussion of the
 Arguments " in **Community Participation : Current Issue and Lesson
 Learned.** Published by the United Nations Children's Fund.
- Barnes, Rhoda Ann. (1995 , April) " African American parents' Involvement in Their
 Children's Schooling." **Dissertation Abstracts International.** 55(10):3152-A .
- Becerra, Vega G. 34 (1974 ,November) : " Role Perception of Administrators and
 CommunityRepresentation. In Participatory Decision Making." **Dissertation
 AbstractsInternational** 3387 – A.
- Bertrand, Alvin. (1958) **Rural Sociology** New York : McGraw – Hill Book Company.
- Cohen, John M. and Uphoff, Noman T. (1997) **Rural Development Participation :
 Concepts and Measures for Project Design, Implementation and
 Evaluation.** New York :The rural development committee Center for
 International Studies, Cornell University .
- Ervin, William. (1976) **Participation Management : Concept Theory and
 Implementation.** Atlanta : Georgia State University.
- Greenberg, Rollow Sharon. (1998) **Theory of School Community Politics : Lessons
 From Chicago school Reform (Illinois).** Chicago : University.
- Kothbantau, Sunthom. (1978) **Adult Education in Thailand: A Need Assessment.**
 Doctor's Thesis,The University of Oregon.
- Marie, Harris Alison. (1998) **School-Community Relationships : A Namibian Case
 Study.** Canada : Alberta University.

May,D.G.(1951) **Social Participation of Individuals in Four Ruals**. New York :Harper & Row Press.

Robinson, Michael. (1992) **Linking Distance Education to Sustainable Community Development**. Canada : n.p.,

Sangheon Um.(1990) ." Factors that Relate to Student Achievement in Korean Academic High School " **Dissertation AbstractsInternational** p 1497- A.

Yadav. (1980) **Local level Planning and Rural Development Alternatives Strategy**. New Delhi : Concept Publishing Company.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

หนังสือเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือ
หนังสือขอความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม

ที่ ทม 1012/ ๕ ๗ 5 6

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

1๘ เมษายน 2545

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน หัวหน้าหน่วยศึกษานิเทศก์ เขตการศึกษา 5 กรมสามัญศึกษา

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นายอุดม เหลืองสด นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำสารนิพนธ์เรื่อง “การศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและผลที่มีต่อคุณภาพนักเรียนตามมาตรฐานการประกันคุณภาพการศึกษา โรงเรียนบ้านเก่าวิทยา จังหวัดกาญจนบุรี” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ไพโรจน์ กลิ่นกุหลาบ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ นายชัยฤทธิ์ ศิลาเดช ศึกษาานิเทศก์ เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสอบถามการศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและผลที่มีต่อคุณภาพนักเรียนตามมาตรฐานการประกันคุณภาพการศึกษา โรงเรียนบ้านเก่าวิทยา จังหวัดกาญจนบุรี

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ข้าราชการในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นายอุดม เหลืองสด ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์นภาพรณ์ หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5726, 5644

โทรสาร. 02-258-4119

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ บัณฑิตวิทยาลัย มศว โทร. 5726,5644

ที่ ทม 1012/๕๖๕๖

วันที่ ๑๔ เมษายน 2545

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน คณะบดีคณะศึกษาศาสตร์

เนื่องด้วย นายอุดม เหลืองสด นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำสารนิพนธ์ เรื่อง “การศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและผลที่มีต่อคุณภาพนักเรียนตามมาตรฐานการประกันคุณภาพการศึกษา โรงเรียนบ้านเก่าวิทยา จังหวัดกาญจนบุรี” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ไพโรจน์ กลิ่นกุหลาบ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ อาจารย์เชาวลิต รวยอาจิณ เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบถามการศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและผลที่มีต่อคุณภาพนักเรียนตามมาตรฐานการประกันคุณภาพการศึกษา โรงเรียนบ้านเก่าวิทยา จังหวัดกาญจนบุรี

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ข้าราชการในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นายอุดม เหลืองสด ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

(รองศาสตราจารย์ไพโรจน์ วัฒนพงศ์)

คณะบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ที่ ทม 1012/๙๗๐

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๙ เมษายน 2545

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน ผู้อำนวยการสามัญศึกษาจังหวัดกาญจนบุรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นายอุดม เหลืองสด นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำสารนิพนธ์เรื่อง “การศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและผลที่มีต่อคุณภาพนักเรียนตามมาตรฐานการประกันคุณภาพการศึกษา โรงเรียนบ้านเก่าวิทยา จังหวัดกาญจนบุรี” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ไพโรจน์ กลิ่นกุหลาบ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ อาจารย์ถวิล ศรีใจงาม ผู้อำนวยการโรงเรียนไทรโยคน้อยวิทยา เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถามการศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและผลที่มีต่อคุณภาพนักเรียนตามมาตรฐานการประกันคุณภาพการศึกษา โรงเรียนบ้านเก่าวิทยา จังหวัดกาญจนบุรี

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ข้าราชการในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญให้นายอุดม เหลืองสด ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์นภาพร หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5726, 5644

โทรสาร. 02-258-4119

ที่ ทม 1012/ ๔75๔

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

1๔ เมษายน 2545

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนวิสุทธิรังษี

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นายอุดม เหลืองสด นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำสารนิพนธ์เรื่อง “การศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและผลที่มีต่อคุณภาพนักเรียนตามมาตรฐานการประกันคุณภาพการศึกษา โรงเรียนบ้านเก่าวิทยา จังหวัดกาญจนบุรี” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ไพโรจน์ กลิ่นกุหลาบ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ อาจารย์เฉลิมพล จินแพทย์ เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสอบถามการศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและผลที่มีต่อคุณภาพนักเรียนตามมาตรฐานการประกันคุณภาพการศึกษา โรงเรียนบ้านเก่าวิทยา จังหวัดกาญจนบุรี

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ข้าราชการในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญให้นายอุดม เหลืองสด ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์นภาพร หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5726, 5644

โทรสาร. 02-258-4119

ที่ ทม 1012/๒๗๕๙

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๑๔ เมษายน ๒๕๔๕

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนพัชรราชกุศลรังสรรค์

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นายอุดม เหลืองสด นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำสารนิพนธ์เรื่อง “การศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและผลที่มีต่อคุณภาพนักเรียนตามมาตรฐานการประกันคุณภาพการศึกษา โรงเรียนบ้านเก่าวิทยา จังหวัดกาญจนบุรี” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ไพโรจน์ กลิ่นกุหลาบ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ อาจารย์สมปอง ผ่องใส เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถามการศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและผลที่มีต่อคุณภาพนักเรียนตามมาตรฐานการประกันคุณภาพการศึกษา โรงเรียนบ้านเก่าวิทยา จังหวัดกาญจนบุรี

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ข้าราชการในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นายอุดม เหลืองสด ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์นภาพรณ์ หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5726, 5644

โทรสาร. 02-258-4119

ที่ ศธ 0816.004/446

โรงเรียนบ้านเก่าวิทยา
อ.เมือง จ.กาญจนบุรี 71000

19 กรกฎาคม 2545

เรื่อง ตอบแบบสอบถาม

เรียน ผู้ปกครองทุกท่าน

แบบสอบถามฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตรปริญญาการศึกษา
มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สาขาการบริหารการศึกษา ของนายอุดม เหลืองสด
ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านเก่าวิทยา ซึ่งจะเป็นส่วนหนึ่งของการนำไปวางแผนดำเนินการให้
ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อให้เกิดประโยชน์แก่บุตรหลานของท่าน
ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดตอบแบบสอบถาม ตามความเห็นที่แท้จริงของท่าน โดยให้
นักเรียนช่วยอ่านให้ฟังอย่างชัดเจน และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นายอุดม เหลืองสด)
ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านเก่าวิทยา

ฝ่ายวิชาการ

โทร. 0 3465 4171

โทรสาร 0 3465 4171

ภาคผนวก ข

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจคุณภาพเครื่องมือวิจัย

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย

1. ดร.ชัยฤทธิ์ ศิลาเดช คีษานินเทศ กรมสามัญศึกษาประจำเขตการศึกษา 5
2. อาจารย์ชวลิต รวยอาจิณ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
3. นายถวิล ศรีใจงาม ผู้อำนวยการโรงเรียนไทรโยคน้อยวิทยา จังหวัดกาญจนบุรี
4. นายเฉลิมพล จินแพทย์ ผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนวิสุทธิรังษี จังหวัดกาญจนบุรี
5. นายสมปอง ผ่องใส ปฏิบัติหน้าที่ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการโรงเรียน
พังตรุราษฎร์รังสรรค์ จังหวัดกาญจนบุรี

ภาคผนวก ค

แบบสอบถามการวิจัย

แบบสอบถาม

เรื่อง

**การศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและคุณภาพนักเรียนตามมาตรฐาน
การประกันคุณภาพการศึกษา โรงเรียนบ้านเก่าวิทยา จังหวัดกาญจนบุรี**

แบบสอบถามฉบับนี้แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับตัวผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองดำเนินการประกัน
คุณภาพการศึกษาและคุณภาพนักเรียนตามมาตรฐานการประกันคุณภาพการศึกษา

คำตอบของท่านจะเป็นประโยชน์ต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านเก่าวิทยา
เป็นอย่างมาก ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ตอนที่ 1

ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย / ลงใน () หน้าข้อความที่ตรงกับความจริงเกี่ยวกับตัวท่าน
ในปัจจุบัน

1. เพศ

() ชาย

() หญิง

2. รายได้ครอบครัว

() ไม่เกิน 120,000 บาท / ปี

() มากกว่า 120,000 บาท / ปี

3. ความเกี่ยวข้องกับนักเรียน

() บิดา มารดา

() ผู้อุปการะเลี้ยงดู (ผู้ปกครองที่ไม่ใช่บิดามารดา)

ตอนที่ 2

คำชี้แจง 1. แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 รายการ ดังนี้

1.1 การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา

1.2 คุณภาพนักเรียนตามมาตรฐานการประกันคุณภาพการศึกษา

2. การตอบแบบสอบถาม โปรดพิจารณากิจกรรมของผู้ปกครองตามสภาพ
การมีส่วนร่วมดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา และคุณภาพนักเรียน
ตามมาตรฐานการประกันคุณภาพการศึกษาโดยแต่ละรายการให้ทำเครื่องหมาย /
ในกรอบ ☐ ที่ท่านเห็นด้วยมากที่สุด กิจกรรมละ 2 ช่อง

3. ความหมายของการมีส่วนร่วมดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาและคุณภาพ
นักเรียนตามมาตรฐานการประกันคุณภาพการศึกษา

มาก	หมายถึง	ปฏิบัติเป็นประจำ	/ มีผลอย่างยิ่ง
ปานกลาง	หมายถึง	ปฏิบัติบ่อยครั้ง	/ มีผลพอสมควร
น้อย	หมายถึง	ปฏิบัติบ้าง	/ มีผลบ้าง
น้อยที่สุด	หมายถึง	ปฏิบัติ 1-2 ครั้ง	/ มีผลเล็กน้อย

4. ตัวอย่างการตอบแบบสอบถาม

กิจกรรมของผู้ปกครอง	ระดับการมีส่วนร่วมหรือ การปฏิบัติของผู้ปกครอง				คุณภาพนักเรียน			
	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
*ร่วมกับโรงเรียนวางแผนจัดลำดับ ความสำคัญของกิจกรรมพัฒนา คุณธรรมนักเรียน								
**ตรวจสอบการทำการบ้านของ นักเรียน								

กิจกรรมของผู้ปกครอง	ระดับการมีส่วนร่วมหรือ การปฏิบัติของผู้ปกครอง				คุณภาพนักเรียน			
	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
การมีส่วนร่วมคิดริเริ่มและตัดสินใจ ของผู้ปกครองโดยกำหนด ความต้องการการจัดลำดับ ความสำคัญแล้วร่วมตัดสินใจ								
1. มีส่วนร่วมคิดริเริ่มและตัดสินใจ ในการปลูกฝังให้ นักเรียนมีวินัย								
2. มีส่วนร่วมคิดริเริ่มและตัดสินใจ ในการปลูกฝังให้นักเรียนมี ความรับผิดชอบ								
3. มีส่วนร่วมคิดริเริ่มและตัดสินใจ ในการปลูกฝังให้ นักเรียนปฏิบัติตน ตามระเบียบและหลักธรรมเบื้องต้น ของศาสนาที่นับถือ								
4. มีส่วนร่วมคิดริเริ่มและตัดสินใจ ในการปลูกฝังให้นักเรียนมี ความซื่อสัตย์สุจริต								
5. มีส่วนร่วมคิดริเริ่มและตัดสินใจ ในการปลูกฝังให้นักเรียนมีเมตตากรุณา								
6. มีส่วนร่วมคิดริเริ่มและตัดสินใจ มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่								
7. มีส่วนร่วมคิดริเริ่มและตัดสินใจ มีการเสียสละเพื่อส่วนร่วม								
8. มีส่วนร่วมคิดริเริ่มและตัดสินใจ มีการประหยัดและออม								
9. มีส่วนร่วมคิดริเริ่มและตัดสินใจ ในการส่งเสริมให้นักเรียนมีผลการเรียน ดีในวิชาคณิตศาสตร์								
10. มีส่วนร่วมคิดริเริ่มและตัดสินใจ ในการส่งเสริมให้นักเรียนมีผลการเรียน ดีในวิชาวิทยาศาสตร์								

กิจกรรมของผู้ปกครอง	ระดับการมีส่วนร่วมหรือ การปฏิบัติของผู้ปกครอง				คุณภาพนักเรียน			
	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อยที่ สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
11. มีส่วนร่วมคิดริเริ่มและตัดสินใจ ในการส่งเสริมให้นักเรียนมีผลการเรียนดี ในวิชาภาษาไทย								
12. มีส่วนร่วมคิดริเริ่มและตัดสินใจ ในการส่งเสริมให้นักเรียนมีผลการเรียนดี ในวิชาภาษาอังกฤษ								
13. มีส่วนร่วมคิดริเริ่มและตัดสินใจ ในการส่งเสริมให้นักเรียนมีผลการเรียนดี ในวิชาสังคมศึกษา								
14. มีส่วนร่วมคิดริเริ่มและตัดสินใจ ในการส่งเสริมให้นักเรียนมีผลการเรียนดี ในวิชาคอมพิวเตอร์								
15. มีส่วนร่วมคิดริเริ่มและตัดสินใจ ในการส่งเสริมให้นักเรียนมีทักษะการใช้ ภาษาไทยในการสื่อสาร								
16. มีส่วนร่วมคิดริเริ่มและตัดสินใจ ในการส่งเสริมให้นักเรียนมีทักษะการใช้ ภาษาอังกฤษมีการสื่อสาร								
การมีส่วนร่วมในการวางแผนของผู้ ปกครองในการกำหนดนโยบายและ วัตถุประสงค์ กำหนดวิธีการและ แนวทางการดำเนินงาน								
17. มีส่วนร่วมในการวางแผน ในการปลูกฝังให้นักเรียนมีวินัย								
18. มีส่วนร่วมในการวางแผน ในการปลูกฝังให้นักเรียนมี ความรับผิดชอบ								

กิจกรรมของผู้ปกครอง	ระดับการมีส่วนร่วมหรือ การปฏิบัติของผู้ปกครอง				คุณภาพนักเรียน			
	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
19. มีส่วนร่วมในการวางแผน การปลูกฝังให้นักเรียนปฏิบัติตนตาม ระเบียบและหลักธรรมเบื้องต้นของ ศาสนาที่นับถือ								
20. มีส่วนร่วมในการวางแผน ในการปลูกฝังให้นักเรียนมี ความซื่อสัตย์ สุจริต								
21. มีส่วนร่วมในการวางแผน ในการปลูกฝังให้นักเรียน มีเมตตา กรุณา								
22. มีส่วนร่วมในการวางแผน ในการปลูกฝังให้นักเรียน มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่								
23. มีส่วนร่วมในการวางแผน ในการปลูกฝังให้นักเรียน มีการเสียสละเพื่อส่วนร่วม								
24. มีส่วนร่วมในการวางแผน ในการปลูกฝังให้นักเรียน มีการประหยัดและออม								
25. มีส่วนร่วมในการวางแผน ในการส่งเสริมให้นักเรียน มีผลการเรียนดีในวิชาคณิตศาสตร์								
26. มีส่วนร่วมในการวางแผน ในการส่งเสริมให้นักเรียน มีผลการเรียนดีในวิชาวิทยาศาสตร์								
27. มีส่วนร่วมในการวางแผน ในการส่งเสริมให้นักเรียน มีผลการเรียนดีในวิชาภาษาไทย								
28. มีส่วนร่วมในการวางแผน ในการส่งเสริมให้นักเรียน มีผลการเรียนดีในวิชาภาษาอังกฤษ								

กิจกรรมของผู้ปกครอง	ระดับการมีส่วนร่วมหรือ การปฏิบัติของผู้ปกครอง				คุณภาพนักเรียน			
	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
29. มีส่วนร่วมในการวางแผน ในการส่งเสริมให้นักเรียนมี ผลการเรียนดีในวิชาสังคมศึกษา								
30. มีส่วนร่วมในการวางแผน ในการส่งเสริมให้นักเรียนมี ผลการเรียนดีในวิชาคอมพิวเตอร์								
31. มีส่วนร่วมในการวางแผน ในการส่งเสริมให้นักเรียนมีการใช้ ภาษาไทยในการสื่อสาร								
32. มีส่วนร่วมในการวางแผน ในการส่งเสริมให้นักเรียนมีการใช้ ภาษาอังกฤษในการสื่อสาร								
การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ ของผู้ปกครองในด้าน การทำประโยชน์ ให้กับงาน ที่ช่วยเหลือด้านทุนทรัพย์วัสดุ อุปกรณ์ แรงงานและ การประสานงาน								
33. ท่านได้อบรมสั่งสอน นักเรียน ให้แต่งกายถูกต้อง ตามระเบียบของ โรงเรียน								
34. ท่านได้มอบหมายงานบ้าน ให้นักเรียนปฏิบัติหลังเลิกเรียน								
35. ท่านได้สนับสนุนหรือพานักเรียน ไปปฏิบัติกิจกรรมทางศาสนา								
36. ท่านได้แนะนำนักเรียนปฏิบัติตน ตามแบบอย่างของผู้ที่มีความซื่อสัตย์ ไม่คดโกง								
37. ท่านได้ชวนนักเรียนไปทำบุญและ บริจาคสิ่งของ								
38. ท่านได้อบรมนักเรียนให้นักเรียน เป็นผู้ประหยัด รู้จักใช้สิ่งของให้คุ้มค่า								

กิจกรรมของผู้ปกครอง	ระดับการมีส่วนร่วมหรือ การปฏิบัติของผู้ปกครอง				คุณภาพนักเรียน			
	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
39. ท่านได้ส่งเสริมนักเรียนให้รู้จัก ออมทรัพย์ เช่น ฝากเงินกับธนาคาร								
40. ท่านได้ให้คำแนะนำหรือ คำปรึกษาในการทำการบ้านหรือ รายงานของนักเรียน								
41. ท่านได้จัดหาและสนับสนุน อุปกรณ์การเรียนให้นักเรียน								
42. ท่านได้สนับสนุนหรือพานักเรียน ไปทัศนศึกษา								
43. ท่านได้นำนักเรียนเข้าร่วม กิจกรรมแข่งขันทางวิชาการ								
44. ท่านได้กำชับนักเรียนในการใช้ ภาษาไทยให้ถูกต้องตามหลักการใช้ ภาษาไทย								
45. ท่านได้ฝึกนักเรียนสนทนาด้วย คำพูด น้ำเสียงและท่าทางที่เหมาะสม								
46. ท่านได้สนทนาและแลกเปลี่ยน ความรู้กับนักเรียน								
47. ท่านได้ส่งเสริมให้นักเรียนอ่าน ข่าว บทความ และสารคดี								
48. ท่านได้เปิดโอกาสให้นักเรียน แสดงความคิดเห็นในเรื่องต่าง ๆ								
49. ท่านได้สนับสนุนให้นักเรียนอ่าน บทความ หนังสือพิมพ์และใช้ สื่อวีดิทัศน์ภาษาอังกฤษ								

กิจกรรมของผู้ปกครอง	ระดับการมีส่วนร่วมหรือ การปฏิบัติของผู้ปกครอง				คุณภาพนักเรียน			
	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
การมีส่วนร่วมในการประเมินผล ของผู้ปกครองในด้านว่า การดำเนินงานบรรลุวัตถุประสงค์ หรือไม่								
50. ท่านได้สังเกตและตรวจสอบ พฤติกรรมของนักเรียน								
51. ท่านได้ติดต่อสอบถามพฤติกรรม ของนักเรียน เช่น ความประพฤติ การเรียน จากอาจารย์ที่ปรึกษา								
52. ท่านได้ตรวจสอบและให้ ความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมของ นักเรียนในสมุดรายงานประจำตัว นักเรียน								
53. ท่านได้ซักถามพฤติกรรมของ นักเรียนจากนักเรียนหรือเพื่อน นักเรียน								
54. ท่านได้สอบถามพฤติกรรม นักเรียนจากเพื่อนบ้าน								
55. ท่านได้สังเกตการทำการบ้านและ การอ่านหนังสือของนักเรียน								
56. ท่านได้ติดต่อ สอบถามครูผู้สอน หรืออาจารย์ที่ปรึกษาเกี่ยวกับ การเรียนในรายวิชาต่าง ๆ								
57. ท่านได้ตรวจสอบผลการเรียนจาก สมุดรายงานประจำวันนักเรียน								
58. ท่านได้สังเกตการสนทนา การพูดโต้ตอบของนักเรียน								
59. ท่านได้ตรวจสอบผลงานที่เกิด จากการเรียน								
60. ท่านได้สังเกตการพูด การสนทนาภาษาอังกฤษของนักเรียน								

กิจกรรมของผู้ปกครอง	ระดับการมีส่วนร่วมหรือ การปฏิบัติของผู้ปกครอง				คุณภาพนักเรียน			
	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อยที่ สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ ของผู้ปกครองจากคุณภาพของ นักเรียนในด้าน								
61. ท่านได้รับประโยชน์จาก การปลูกฝังให้นักเรียนมีวินัย								
62. ท่านได้รับประโยชน์จาก การปลูกฝังให้นักเรียนมีความรับผิดชอบ								
63. ท่านได้รับประโยชน์จาก การปลูกฝังให้นักเรียนปฏิบัติตาม ระเบียบและหลักธรรมเบื้องต้นของ ศาสนาที่นับถือ								
64. ท่านได้รับประโยชน์จาก การปลูกฝังให้นักเรียนมีความซื่อสัตย์ สุจริต								
65. ท่านได้รับประโยชน์จาก การปลูกฝังให้นักเรียนมีเมตตากรุณา								
66. ท่านได้รับประโยชน์จาก การปลูกฝังให้นักเรียน มีความเอื้อเฟื้อ เผื่อแผ่								
67. ท่านได้รับประโยชน์จาก การปลูกฝังให้นักเรียนมีการเสียสละ เพื่อส่วนร่วม								
68. ท่านได้รับประโยชน์จาก การปลูกฝังให้นักเรียน มีการประหยัด และออม								
69. ท่านได้รับประโยชน์จาก การส่งเสริมให้นักเรียนมีผลการเรียนดีใน วิชาคณิตศาสตร์								

กิจกรรมของผู้ปกครอง	ระดับการมีส่วนร่วมหรือ การ ปฏิบัติของผู้ปกครอง				คุณภาพนักเรียน			
	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
70. ท่านได้รับประโยชน์จากการส่งเสริมให้นักเรียนมีผลการเรียนดีในวิชาวิทยาศาสตร์								
70. ท่านได้รับประโยชน์จากการส่งเสริมให้นักเรียนมีผลการเรียนดีในวิชาวิทยาศาสตร์								
71. ท่านได้รับประโยชน์จากการส่งเสริมให้นักเรียนมีผลการเรียนดีในวิชาภาษาไทย								
72. ท่านได้รับประโยชน์จากการส่งเสริมให้นักเรียนมีผลการเรียนดีในวิชาภาษาอังกฤษ								
73. ท่านได้รับประโยชน์จากการส่งเสริมให้นักเรียนมีผลการเรียนดีในวิชาคอมพิวเตอร์								
74. ท่านได้รับประโยชน์จากการส่งเสริมให้นักเรียนมีผลการเรียนดีในวิชาสังคมศึกษา								
75. ท่านได้รับประโยชน์จากการส่งเสริมให้นักเรียนมีทักษะการใช้ภาษาไทยในการสื่อสาร								
76. ท่านได้รับประโยชน์จากการส่งเสริมให้นักเรียนมีทักษะการใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสาร								

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ชื่อ	ชื่อสกุล	นายอุดม	เหลือองสด
วันเดือนปีเกิด		29	ตุลาคม 2493
สถานที่เกิด		อำเภอเมือง จังหวัดกาญจนบุรี	
สถานที่อยู่ปัจจุบัน		9/45 ตำบลท่าล้อ อำเภอท่าม่วง จังหวัดกาญจนบุรี 71000	
สถานที่ทำงานปัจจุบัน		โรงเรียนบ้านเก่าวิทยา อำเภอเมือง จังหวัดกาญจนบุรี 71000	
ประวัติการศึกษา			
พ.ศ. 2509		มัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนนวมวิทย์ศึกษา กรุงเทพมหานคร	
พ.ศ. 2511		มัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย กรุงเทพมหานคร	
พ.ศ. 2513		ประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง (วิทยาศาสตร์)	
		วิทยาลัยครูจันทระเกษม	
พ.ศ. 2515		การศึกษาระดับบัณฑิต (ฟิสิกส์)	
		วิทยาลัยวิชาการศึกษาพิษณุโลก	
พ.ศ. 2545		การศึกษาระดับบัณฑิต (การบริหารการศึกษา)	
		มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	